

Pasi Loijas

KIINALAISEN SOSIALISMIN TAIVAALLINEN MANDAATTI

- Kiinan kommunistisen puolueen legitimointidiskurssit Xi Jinping:in ensimmäisellä kaudella

Johtamiskorkeakoulu
Pro Gradu-tutkielma
Helmikuu 2019

TIIVISTELMÄ

Pasi Loijas: Kiinalaisen sosialismin taivaallinen mandaatti – Kiinan kommunistisen puolueen legitimitointidiskurssit Xi Jinpingin ensimmäisellä kaudella
Pro Gradu
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimus
Helmikuu 2019

Kiinan kansantasavaltaa on vuodesta 1949 lähtien suvereenisti hallinnut yksi puolue – Kiinan kommunistinen puolue (KKP). Sen ideologisen ja teoreettisen perustan varaan koko kiinalainen poliittinen järjestelmä on – hegemonisena valtapoliittisena järjestelmänä – vähitellen rakentunut siihen muotoonsa, jollaisena se tänä päivänä näyttäytyy. Omalaatuinen kiinalainen sosialismi on pitkälti muotoillut yhteiskunnallista todellisuutta ja sen rakentumista erilaisin instrumentein, ja sen eri implikaatioiden tarkastelu on nousemassa jatkuvasti yhä keskeisempään asemaan – Kiinan globaalien tason poliittisen merkittävyyden vahvistuessa. Tutkielmassani tarkastelemieni retoristen diskurssien kautta avautuva viitekehys esittää joitain analyttisiä elementtejä näiden poliittisten ja yhteiskunnallisten rakenteiden, elementtien ja ilmiöiden analysoimiseksi.

Kansantasavallan poliittisena ytimenä on vuodesta 2012 lähtien vaikuttanut kommunistisen puolueen puheenjohtaja Xi Jinping. Hänen hallintokaudellaan valtaregiimin – ja sen ytimen – käsiin on yhä tiukemmin keskittynyt poliittinen valtiovalta. Xi:n keskeinen rooli vallan ytimessä ja niin poliittisen järjestelmän kuin hallitsevan valtaregiimin valta-aseman argumentoinnissa ja valtaa legitimoivien diskurssien muotoiluissa sekä representoinneissa on – paitsi tutkielmani kannalta oleellinen, myös – koko hallinnon ja järjestelmän legitimitietin, autoritaarisen resilienssin ja legitimoinnin tarkasteluissa keskeinen.

Tutkielmani tarkastelee niitä retorisia diskursseja, joiden kautta Xi on ensimmäisen kautensa aikana pyrkinyt perustelemaan ja legitimoimaan valtaregiimin asemaa autoritaarisen puolue-valtion suvereenina valtasubjektina. Hänen puheistaan – jotka muodostavat tutkimusaineistoni – nousee esiin keskeisimpinä ja vaikuttavimpina diskursseina stabiliteetti-, toimintakyky- kulttuurillis-nationalistiset-, ja ideologiadiskurssit. Nämä eri diskurssigenret kuitenkin vahvasti kietoutuvat toisiinsa muodostaen moniulotteisen diskursiivisen kudelman ytimen, jonka kautta regiimi Xi:n johdolla pyrkii sekä vahvistamaan ja ylläpitämään valta-asemaansa, että rakentamaan sitä yhteiskunnallista todellisuutta jonka varaan Kiina holistisesti rakentuu.

Stabiilitiidiskursseissa korostuu yhteiskunnan harmonia ja vakaus koko yhteiskuntajärjestyksen perustana. Toimintakykydiskurssit puolestaan tukeutuvat puolueen keskeiseen asemaan sosiaalisten ja ekonomisten resurssien ja instrumenttien kautta rakentuvien elementtien kautta valtaa käyttävänä subjektina. Juuri toimintakyvyn perusteille rakentuva legitimointi näyttelee erittäin keskeistä roolia Kiinan poliittisen järjestelmän legitimitietin perustana, ja se onkin saanut varsin keskeisen aseman puolueen retoriikassa ja diskursseissa jo Xi:n edeltäjien aikana.

Kulttuurillis-nationalistisiin elementteihin pohjautuvat diskurssit ovat yhä vahvempaan asemaan nousevat osa-alueensa. Tämän voi nähdä resonoivan kiinalaisten keskuudessa vahvistuvaa kansallista identiteettiä, jossa korostuvat koko ajan niin ylhäältä alas ohjatut kuin yksilötasolta aina kansallisiin rakenteisiin vaikuttavat kulttuurilliset ja patrioottiset ulottuvuudet. Perustuhan Kiina kansakuntana juuri kulttuurilliselle yhtenäisyydelle ja kulttuurisentriselle traditiolle. Toisaalta juuri traditionaalisen kulttuuriperinteen ja sosialistisen ideologian saumaton symbioosi ja tästä pohjautuvan kansalliskulttuurillisen narratiivin rakentaminen ovat ehkä tässä ajassa suurin Kiinan kommunistista puoluetta kohtaava yksittäinen haaste oman valtansa jatkuvuuden turvaamiseksi. Puolue on pystynyt rakentamaan narratiivinsa sosialistisen kulttuuri-identiteetin perustalle ja propagandakoneistolle, mutta kehitysprosesseissa kansallisen historian pitkä ja monisyinen perintö sekä konfutselaisuudesta ammennettu filosofinen perintö nostavat vahvasti päätään yhteiskunnan eri tasoilla. Tässä yhteydessä ideologisten diskurssien funktio näyttäytyy yhä enenevässä määrin myös omalaatuisten poliittisten teorioiden muotoiluina, ja näiden – vahvasti Xi:n nimiin yhä vahvemmin rakentuvien – diskurssien kautta tapahtuvalle legitimoinnille.

Avainsanat: Kiinan kansantasavalta, Kiinan kommunistinen puolue, Xi Jinping, legitimitietti, legitimointi, autoritaarinen resilienssi, valta.

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

Sisällys

1. JOHDANTO.....	1
2. XI JINPING:IN HALLINTO, KIINAN POLIITTINEN JÄRJESTELMÄ JA KIINALAINEN YHTEISKUNTA – KONTEKSTUAALINEN VIITEKEHYS.....	6
2.1. Kiinan valtio, poliittinen järjestelmä ja yhteiskunta Xi:n kaudella.....	6
2.2. Puolue-valtion poliittinen järjestelmä valtarakenteena.....	7
2.3. Kiinalaisen yhteiskunnan sosiodemografinen rakenne ja sosioekonominen kehitys.....	8
2.4. Kiinan kommunistinen puolue Kiinan poliittisessa järjestelmässä.....	9
2.5. Xi Jinping.....	12
2.6. Sosialismi Kiinan poliittisena järjestelmänä	14
2.7. Aiempi tutkimus kiinalaisesta yhteiskunnasta ja keskeisistä toimijoista poliittisina entiteetteinä.....	15
3. TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	17
3.1. Autoritaarinen legitimitetti.....	17
3.2. Legitimitetti, legitimointi ja autoritaarinen resilienssi.....	19
3.3. Autoritaaristen järjestelmien legitimitetidiffuusio.....	25
3.4. Aiempi tutkimus legitimitetistä Kiinan kontekstissa.....	30
4. METODI JA TUTKIMUSAINEISTO.....	35
4.1. Diskurssianalyysi.....	35
4.2. Diskurssi käsitteenä.....	37
4.3. Diskurssianalyysi tutkimusotteena.....	39
4.4. Valtasuhteiden analyysi.....	41

4.5. Retoriikan analyysi.....	44
4.6. Diskurssianalyysin jaottelut.....	46
4.7. Diskurssianalyysin eri tasot.....	48
4.7.1. Diskurssianalyysin tasojen mukainen jaottelu.....	48
4.7.2. Tekstuaalinen analyysi – analyysi tekstin tasolla.....	48
4.7.3. Tulkitseva analyysi –analyysi tulkinnan tasolla.....	50
4.7.4. Intertekstuaalisuus ja genre.....	50
4.7.5. Kriittinen diskurssianalyysi.....	51
4.7.6. Kriittisyys ja tutkijapositiot.....	53
4.8. Tutkielman analyttinen ote.....	54
4.9. Aineisto.....	55
5. ANALYYSI.....	57
5.1. KKP:n eri roolit diskursseissa.....	62
5.2. Legitimointidiskurssit.....	65
5.2.1. Diskurssi 1: Stabiilitiidiskurssit.....	68
5.2.2. Diskurssi 2: Toimintakykydiskurssit.....	69
5.2.3. Diskurssi 3: Kulttuurillis-nationalistiset diskurssit.....	72
5.2.4. Diskurssi 4: Ideologiadiskurssit.....	78
6. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA POHDINTAA.....	83
LÄHTEET.....	89
Primääriaineisto.....	89
Kokoelmatekstit.....	89

Kokoelmateokset Xi Jinpingin puheista, lausunnoista, haastatteluista ja teksteistä.....	89
Puolueen ja hallinnon verkkosivustot sekä lehdet.....	90
Viralliset päivälehdet ja valtion tietotoimisto.....	90
Kirjallisuus.....	103

1. JOHDANTO

18.10.2017 Kiinan kommunistisen puolueen kansankokoukselle pitämässään – yli kolme tuntia kestäneessä puheessaan – Kiinan kommunistisen puolueen pääsihteeri, Kiinan presidentti ja koko puolue-valtion korkein poliittinen johtaja, Xi Jinping (习近平) kokosi yhteen ensimmäisen virkakautensa poliittiset linjat ja saavutukset (mm. CGTN, 18.10.2017). Samalla hän maalasi visiota sekä Kiinan kansantasavallan (中华人民共和国, Zhōnghuá rénmin gònghégúo; myöhemmin Kiina) että Kiinan kommunistisen puolueen (中国共产党, Zhōngguó gòngchǎndǎng; myöhemmin KKP) tulevaisuuden tavoitteista ja merkityksestä, poliittisen järjestelmän keskeisenä tukipilarina. Puhe oli suunnattu lähinnä puolueen kaadereille ja Kiinan kansalle, mutta sen sisältö on tarkasti huomioitu myös muualla maailmassa. Puheessaan hän määritteli Kiinan kehityssuuntaa aina vuoteen 2050 saakka, jolloin hänen visiossaan Kiina olisi useiden eri sektoreiden kehityksen kautta moderni sosialistinen valtio, kansakunta ja kulttuuriyhteisö, joka toimisi esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä ”koko ihmiskunnalle”. Visio ei millään muotoa ole utopistinen. Onhan Kiina yhä keskeisempi globaali toimija: se on nousemassa maailman suurimmaksi talousmahdiksi jonka taloudelliset vaikutukset ja talouspolitiikka vaikuttavat välillisesti tai suoraan yhä useampaan maahan useammille sektoreille, ja sen väestö kattaa viidenneksen koko maailman väestöstä (Zhou 2016). Tavoite ja sen sisältö on kuitenkin ennen kaikkea vahvasti poliittinen visio. Kiinalaiseen tapaan se myös on ensisijaisesti sisäpoliittinen missio. Vastaavanlaisen puheen hän piti myös virkakautensa alussa, marraskuussa 2012. Näiden puheiden väliin ajoittuu käsillä olevan tutkielmani kiinnostus tarkastella niitä eri elementtejä ja, joilla Xi:n ensimmäisen kauden aikana ja hänen johdolla, on rakennettu sekä perusteltu että legitimoitu hallitsevan regiimin valtaa Kiinassa. (mm. Brown 2017b; Brown 2017c; Brown 2018; Naughton 2017; Noesselt 2017; People’s Daily, 19.10.2017; People’s Daily, 20.10.2017; Shih 2017; Shirk 2017; Shirk & Blanchette 2017; Shirk & Shirk et al. 2017)

Kiina on jo nyt vähitellen noussut yhä vaikutusvaltaisemmaksi ja merkittävämmäksi toimijaksi kansainvälisellä areenalla ja Kiinan valtion sisäiset olosuhteet ja kehitysprosessit vaikuttavat siten yhä laajemmin myös sen rajojen ulkopuolelle (esim. Brown & De Utra Mendes 2018; Puranen 2016). Tätä seikkaa ei heikennä Kiinan poliittisen kulttuurin lähtökohtainen rakentuminen kansallisista intresseistä ja Kiinan sisäpoliittisista preferensseistä lähteviksi. Kiinalaisessa kontekstissa Kiinan sisäpoliittiset motiivit, preferenssit ja rakenteet ohjaavat sitä kuinka se toimii myös kansainvälisellä areenalla. Tässä suhteessa sen yhteiskuntaan ja poliittisiin rakenteisiin kohdistuva tarkastelu ja tieteellinen keskustelu löytää mielestäni yhä painavammin paikkaansa yleisessä Kiinaan liittyvässä keskustelussa. Tätä keskustelua olisi myös syytä laajentaa, vilkastuttaa

ja syventää entisestään. Tällöin Kiinan poliittisen järjestelmän, kulttuuristen ja historiallisten elementtien ja yhteiskunnan kokonaisvaltainen tuntemus esittäytyy yhä tärkeämmässä roolissa. Kuten jo mainitsin, Kiinalle on luontaista että kansainvälisesti resonoivat kysymykset kumpuavat sen sisäisistä preferensseistä, rakenteista, diskursseista ja kimmokkeista. Näin ollen Kiinaan liittyvien teemojen tarkastelu politiikan tutkimuksen tieteenalasta käsin asettuu kompleksisen tutkimuskohteen ymmärryksen perusteiden kannalta erittäin keskeiseen – joskin läntisen valtiopoliittisen tutkimuskentän parissa yllättävän marginaaliseen – asemaan. Tutkielmani tarkoituksena on osaltaan osallistua Kiinan poliittisesta järjestelmästä käytävään yleisempää keskusteluun. Toisaalta päämääränä on myös tunnistaa kohteita, joiden tarkemmalle jatkotutkimukselle ja uusille tutkimuskysymyksille löytyy relevantteja perusteluja. Lisäksi tutkielmani tavoitteena on osaltaan tuoda esiin eräs perusteltu näkökulma ja tulkinta tutkimusaiheestani tiedeyhteisön arvioitavaksi.

Diskurssianalyttisessä tutkielmassani tarkastelen Xi Jinping:in retorisia legitimitointidiskursseja hänen ensimmäisen kautensa ajalta. Tutkielmassani pyrin löytämään diskursseja, joilla Xi ja KKP perustelevat hallintonsa ja valtansa legitimeettia kansalaisille. Millaisia diskursseja KKP Xi:n esittelemänä ja hänen johdolla on rakentanut oman kautensa aikana – oman hallintonsa ja omien poliittisten päämääriensä vahvistamiseksi? Millaista poliittista järjestelmää puolue Xi:n johdolla on rakentamassa? Tutkimuskysymykseni on: *Millaisia diskursseja Xi Jinping on ensimmäisellä hallintokaudellaan esittänyt Kiinan Kommunistisen Puolueen hallinnon ja vallan legitimeetin perusteluina?*

Tutkielmassani tarkastelen valtion ja kansalaisten, eli puolueen ja kansalaisten, välistä *suhdetta* ja legitimeettia. Myös ensisijaisesti sitä, kuinka eri *diskurssien* avulla *rakennetaan, legitimoidaan* ja *argumentoidaan valtasuhteita*, ja siten vallitsevaa *sosiaalista todellisuutta*. En siis niinkään tarkastele hallinnon rakenteita, järjestelmän elementtejä tai järjestelmää kokonaisvaltaisesti, institutionalistisesta viitekehyksestä. Tai analyysissäni ole kiinnostunut tekstien, puheiden rakenteista, vaan niiden sisällöstä jotka tuottavat erilaisia mekanismeja ja suhteita. Tutkielmani kannalta merkityksellistä on se, millaisten diskurssien avulla hallinnon ja kansalaisten suhde puolueen toimesta rakentuu, ja mitkä ovat sen keskeisiä elementtejä. Se, kuinka puolue-valtio korkeimman johtajansa kautta perustelee legitimeettivaateitaan omille kansalaisilleen ja kansallisen tason toimijoille on tutkielmani ydinsuhde. Tähän osaltaan lukeutuu mukaan myös se, millaisena tämän johtajan ja kansalaisten välinen suhde ja tästä osaltaan muotoutuva legitimeetti näyttäytyy.

Muun muassa Kiinan autoritaariseen poliittiseen järjestelmään ansioituneesti profiloituneet tutkijat: Daniel A. Bell (2015), Kerry Brown (2014; 2015; 2016; 2017; 2018), Bruce Dickson (2003; 2016),

Bruce Gilley (2004; 2009; 2010; 2016), Richard McGregor (2014), Stein Ringen (2016), Tony Saich (2011) ja David Shambaugh (2009; 2016) ovat pohtineet KKP:n roolia Maon jälkeisen ajan Kiinassa. Heidän käymänsä keskustelu eri temaattisista aihealueista muodostaa tutkimukseni analyysin osalta keskeisen tulkintakehyksen, ja erityisesti taustoittaa tutkielmani kontekstuaallista ulottuvuutta. Lisäksi, heidän tutkimustensa eri lähestymistavoissa tutkielmassani keskeisenä kiinnostuksen kohteena olevan legitimitietin ja legitimoinnin tarkastelu muodostaa viitekehystä riippuen eri asteisen subjektin osana laajempaa tutkimusta tai kysymyksenasettelua. Yhteistä eri tutkimuksille kuitenkin on niiden asemoiminen legitimitettiin joko olomuotona tai suhteena, jonka perusteluita ei lähtökohtaisesti pohdita. Jossain määrin legitimitetti tai sen olemassaolo myös asetetaan kyseenalaiseksi koko järjestelmän tai yhteiskunnan elementtinä. Tämä johtaa myös siihen, että tutkimuskirjallisuudessa ei laajalti olla tarkasteltu Kiinan poliittista järjestelmää sen legitimoinnin näkökulmasta, ja etenkin juuri Xi:n hallintokauden ajalta. Tosin, kiinnostus ja tutkimusmekanismien ja teoreettisten viitekehysten rakentaminen kyseistä tutkimuskenttää koskien on kasvamassa. Tässä suhteessa tutkielmani omalta osaltaan pyrkii tuomaan juuri tähän näkökulmaan ja tästä avautuvaan kontekstiin mielestäni kaivattua ulottuvuutta – etenkin Xi Jinpingin hallintokauden kontekstissa. Edellä luetteleman tutkimuskirjallisuus kuitenkin on pystynyt ansiokkaasti ylläpitämään tasokasta keskustelua Kiinan poliittisesta järjestelmästä ja siihen liittyvistä teemoista, ja yhteiskunnan kehityksestä. Siksi tutkielmani kontekstuaalisesti tukeutuu vahvasti kyseisen tutkimuskirjallisuuden perusteluihin havaintoihin, ja samalla lähestyy sekä asemoituu osaksi kyseistä tutkimusyhteisöä.

Legitimoinnin pohdinnalle teoreettisen viitekehysten puolestaan muodostaa autoritaarista legitimitettiin ja legitimointia käsittelevä tutkimuskirjallisuus. Legitimitetti on eräs politiikan tutkimuksen keskeisimmistä käsitteistä ja sitä on aikojen kuluessa teorisoitu ansiokkaasti (Beetham 1991, 41). Kuitenkin tutkimusala lähestyy legitimitettiin usein vahvasti demokratian käsitteiden ja viitekehysten ohjaamana, näin sen teoretisoimista myös autoritaarisiin konteksteihin on vahvasti ohjannut demokratiaan vertaileva ote (vrt. Zhu 2011). Kuitenkin ansiokasta autoritaarisen legitimitietin tutkimusta on harrastettu aivan viime aikoina – myös Kiinan kontekstissa – ja myös tämä teoreettinen tutkimuskirjallisuus perustaa tutkimukseni teoreettista viitekehystä. Legitimitietin käsitteen rinnalle on viimeaikaisissa teoreettisissa keskusteluissa noussut myös legitimoinnin käsite, joka esiintyy merkittävästi etenkin autoritaarisia poliittisia järjestelmiä ja niiden regiimejä tarkastelevassa tutkimuskirjallisuudessa. Tämä käsite tuo tutkimukseen relevantin näkökulman ja tutkimuskysymyksen muutoksen, jonka avulla juuri autoritaarisiin järjestelmiin kohdistuvaa ymmärrystä voidaan mielestäni paremmin syventää. Samalla on mahdollista tuoda analyysiin mukaan tulkintakehyksiä, joiden kautta legitimitettiin ja legitimointia (sekä autoritaarista

resilienssiä) käsitteleviin tutkimuskysymyksiin voidaan etsiä vastauksia esimerkiksi teksti- ja puheaineistoista. Erityisesti juuri legitimoinnin käsitteestä kumpuava teoria muodostaa tutkielmani kannalta keskeisen tulokulman, jota reflektoin myös autoritaarisen resilienssin käsitteen valossa.

Kuten jo kuvailin, KKP:n legitimitietistä käyty teoreettinen keskustelu on ollut varsin suppeaa. Ja keskustelua on helposti liiaksi leimannut vertaileva ote autoritaarisen järjestelmän ja demokratian välillä. Kuitenkaan usein pohtimatta tai kritisoidutta käsitteellisen tason vertailtavuutta. Monesti kirjallisuuteen tai artikkeleihin perehtyminen muistuttaa keskustelua, jossa yritetään verrata keskenään kolibrin ja norsun biologisia ominaisuuksia, ja näiden legitimizeettia. Tämän kaltainen lähestymistapa ei mielestäni voi tarjota työkaluja tutkimusaiheen tarkasteluun. Eräs syy voi löytyä normatiivisen tutkimusotteen vahvasta asemasta poliittisia järjestelmiä pohtivien tutkijoiden keskuudessa. Toisaalta valtavirtaa edustavan läntisen tutkimusperinteen demokratialähtöinen lähestymistapa ja tapa asemoitua, voivat luoda vääristyneitä, virheellisiä tai taustaoletuksiltaan kestäättömiä ennakoasetelmia. Kiinan kontekstissa eräs esimerkki on oletus kiinalaisten positiivisesta suhtautumisesta demokratiaan ja laajamittaisesta ”halusta” demokratisoitumiseen. Tämä oletus myös vahvasti ankkuroi alkuasetelman sille kuinka legitimizeettia käsitteenä tai suhteena lähestytään Kiinan kontekstissa. Tätä oletusta tai alkuasetelmaa vasten tehty tutkimus myös helposti jää joko vaillinaiseksi tai perusteettomaksi. Mielestäni demokratisaatioon linkittävä taustaoletus on sekä kestäättön että kiinalaisen yhteiskunnan autonomiaa ja suvereniteettia väheksyvä. Jos legitimizeetin tarkastelun perusasetelmana olisi yhteiskunnan toimijoiden halu demokratisaatiolle sekä vallitsevan poliittisen järjestelmän ja sen instituutioiden vaihtaminen, nähdäkseni tutkimusasetelman perusoletus asettuisi yhtä kestäväälle pohjalle ja tutkimuksen suuntaa ohjaaviin valintoihin, kuin jos demokraattisten yhteiskuntien kansalaisten olettaisi haluavan vaihtaa järjestelmänsä lähtökohtaisesti esimerkiksi autokratiksi jokaisen esille tulevan demokratiavajeen tai valuvirheen vuoksi. Mielestäni erityisesti poliittisen järjestelmän ja sen hallitsevan regimin legitimizeettia tarkastellessa kaikki taustaoletukset, jotka eivät perustu todennettuihin faktoihin, voivat jo lähtökohtaisesti vääristää tutkimuksen suunnan. Ja legitimizeetin tarkastelun kaltaiset tutkimusasettelut nähdäkseni vaativat erityisen herkkää ja ideologisesti vapaata lähestymistä. Esimerkiksi juuri kiinalaisen yhteiskunnan demokratiapyrkimyksille, ja vastaavaan tematiikkaan nojautuneille taustaoletuksille, on kuitenkin esitetty joukko perusteltuja vasta-argumentteja, joiden valossa perustan myös käsillä olevan tutkielmani perusoletuksia (mm. Dickson 2016; Holbig 2013; Holbig & Gilley 2010; Li 2013; Shambaugh 2016). Keskeistä tässä suhteessa ei niinkään ole tunnistaa demokraattisuus ideologisenä partikkelina, vaan se kuinka se käsitteellistetään ja representoidaan Kiinan kontekstissa. Tämä lähestymistapa ja ennako-oletusten tulokulma nähdäkseni voivat tuottaa hedelmällisempiä keskustelunavauksia. Kokonaisvaltaisissa

keskusteluissa legitimitietin – tai etenkin legitimoinnin – realistisen kriittisellä tarkastelulla on ehdottomasti sijansa, ja tieteellisiin perusteisiin pohjautuvat perustelunsa. Etenkin Kiinan kontekstissa, jossa Xi:n johtaman hallinnon johtamana Kiinan poliittista järjestelmää ollaan muuttamassa, ja muutosten vaikutukset heijastuvat suoraan yhteiskunnan eri kerroksiin. Myös laajemminkin globaalilla tasolla esiintyviin suhteisiin. Ehkä eräs kiinnostavimpia keskusteluja käydään myös autoritarisaation (kirjoittajan oma termi, jolla viitataan autoritariseen diffuusioon ja transitoon, vrt. demokratisaatio) eli autoritaaristen poliittisten elementtien mahdollisesta ja mahdollisesti voimistuvasta diffusiosta, jolloin se mahdollisesti alkaisi haastamaan demokratiaa niin ideologisella kuin järjestelmällisellä tasolla (aiheesta mm. Brownlee 2017; Chou, Pan & Poole 2017; Kneuer & Demmelhuber 2016). Tällaisesta kehityskulusta viitteitä voidaan hakea esimerkiksi entisten sosialististen maiden (kuten Venäjä, Puola, Unkari tai Keski-Aasian valtiot) parista, ja ilmiö on yhä tunnistettavammin olemassa. Demokratiaan liitetyt ongelmat ja siihen kohdistunut kritiikki ja erilaiset pettymykset näyttävät osaltaan voimistaneet ilmiön suuntaista kehitystä. Myös tässä valossa Kiinaan kohdistuva politiikan tutkimus nousee yhä keskeisempään asemaan. Koska Kiinan vaikutusvalta jatkuvasti kasvaa eri tasoilla, sen poliittisessa järjestelmässä vaikuttavat elementit ja rakenteet saavat yhä suurempaa roolia poliittisten järjestelmien ja niiden rakenteiden muotoiluissa. Kiinan poliittisen järjestelmän legitimitietti ja sitä vahvistavat elementit ovat erä keskeisimmistä tutkimuskentistä.

Tutkielmani rakentuu seuraavanlaisesti: Johdannossa esittelin tutkimusongelmani, tutkimusasetelmani ja tutkimuskysymykseni. Seuraavaksi taustoitan tutkimustani suhteessa aiempaan tutkimukseen ja tutkimusasetelmani kannalta perimmäiseen kontekstiin. Kolmannessa luvussa tarkastelen tutkielmani keskeistä teoreettista viitekehystä, sekä pohdin tutkimusasetelmani kannalta keskeisten legitimitietin ja legitimoinnin käsitteiden teoreettisia ulottuvuuksia. Luvussa esittelen myös Kiinan hallinnon legitimitietin teoretisointiin kohdistunutta tutkimuskirjallisuutta. Neljännessä luvussa esittelen tutkielmani analyyttisen metodin ja tutkimusaineiston. Viides luku pyrkii hahmottelemaan ja analysoimaan aineistossani esiintyviä KKP:n vallan sekä puolue-valtion poliittisen järjestelmän legitimitiettiä argumentoivia diskursseja. Analysoiden niitä kontekstuaalisessa tulkintakehyksessä ja samalla käyden teoreettista keskustelua aiemman tutkimuskirjallisuuden kanssa. Viimeinen luku esittää tutkielmani johtopäätökset, pyrkii vastaamaan tutkimuskysymykseen, ja käy pohdintaa tutkimuksen yhteydestä laajempaan tutkimusaiheen piiristä kumpuavaan keskusteluun.

2. XI JINPING:IN HALLINTO, KIINAN POLIITTINEN JÄRJESTELMÄ JA KIINALAINEN YHTEISKUNTA – KONTEKSTUAALINEN VIITEKEHYS

Tässä luvussa maalaan yleisellä tasolla kuvaa siitä, millaiset rakenteet, instituutiot, suhteet ja yhteiskunnalliset seikat pitkälti määrittelevät ja strukturoivat nyky-Kiinaa. Kiina poliittisena järjestelmänä on erityislaatuinen mukaelma leninistisestä kommunistisesta järjestelmästä Maon ja hänen seuraajiensa muotoilemana sekä kiinalaisen vuosituhansia vanhan kulttuurin perinnöstä (aiheesta mm. Kallio 2011; Kallio 2014a; Paastela 2000, 844). Myös sen valtavan suuri ja niin etnisesti, kielellisesti – kuin monin osin taloudellisesti ja kulttuurillisesti – varsin heterogeeninen yhteiskunta, sulkee sisälleen lukemattomia erilaisia tarinoita yhteiskunnallisista variaatioista. Seuraavalla, yleisellä tasolla liikkuvalla katsauksella, ei näitä kaikkia erityispiirteitä ole edes lähtökohtainen tarkoitus tavoittaa. Tutkielmani ei muutoinkaan pyri tarkastelemaan yhteiskunnan eri sektoreilla tai tasoilla ilmenevää problematiikkaa, vaan fokuksena on poliittisessa järjestelmässä ja sen puitteissa ilmenevät ilmiöt ja problematiikka. Kieltämättä näillä kahdella ulottuvuudella on sekä suora että välillinen vuorovaikutukseen ja kausaalisuuteen perustuva suhde. Näin muodostuneet suhteet muodostavat tutkielmani puitteissa myös keskeisen tulkinnallisen suhteen.

2.1. Kiinan valtio, poliittinen järjestelmä ja yhteiskunta Xi:n kaudella

Kiina on viimeisten vuosikymmenten aikana kokenut ilmiömäisen muutoksen sulkeutuneesta, yhdestä maailman väkirikkaimmista ja köyhimmistä, totalitaristisesta, tiukan idealistisesta kommunistisesta valtiosta dynaamisesti kehittyväksi, taloudeltaan merkittäväksi, modernisoituvaksi ja talouspoliittiselta järjestelmältään hybridiksi valtioksi. Kiinan yhteiskunnan eri osa-alueiden rakenteiden ja suhteiden muutosprosesseissa sekä valtio että sen hallintojärjestelmä joutuvat yhä uudelleen tarkastelemaan paitsi sen olemassaoloaan, myös kykyään ylläpitää sekä yhteiskunnallista tasapainoa että omaa valta-asetelmaansa (mm. Yu & Wang 2016). Kuitenkin sen poliittinen järjestelmä, poliittiset instituutiot ja valtarakennelmat ovat säilyneet lukuisista yhteiskunnallisista muutoksista huolimatta vielä pitkälti lähes koskemattomina (McGregor 2010). Niin instituutioiden kuin rakenteiden tasolla kuvaavaa on stagnaattisuus ja jatkuvuus, jotka osoittavat hallitsevan autoritaarisen regiimin onnistumisesta ylläpitää valta-asemaansa sekä luomiaan vallitsevia rakenteita ja instituutioita. Näihin rakenteisiin kohdistuvan legitimitetin operationalisointi ja

todentaminen on kuitenkin erittäin haasteellista, vaikka tutkimusintressini osin kumpuaakin juuri tästä suhteesta. Haasteena on validin tutkimusmetodin valitseminen resurssitehokkaasti ja kattavasti, sekä järjestelmän autoritaariseen luonteeseen liitettyjen ominaisuuksien luomat haasteet. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö legitimizeetti olisi todennettavissa ja tarkasteltavissa tutkimuskeinoin – etenkin kvalitatiivisin tutkimusmenetelmin. Sitä vastoin legitimoinnin tarkastelu voidaan nähdä potentiaalimpana lähestymistapana, koska regiimi eri keinoin on todennettavasti kyennyt rakentamaan, uusintamaan ja ylläpitämään diskursseja, jotka tuottavat ja perustelevat olemassa olevia instituutioita ja valtarakenteita (McGregor 2010, 13). Tässä tarkastelussa konteksti muodostaa tutkimuksen kannalta keskeisen tulkintakehyksen ja elementin reflektoida abstraktimpaa tutkimusta 'todellisuuteen'. Näin ollen tässä yhteydessä yritän kehystää laajempaa kontekstuaalista viitekehystä, jonka kautta pyrin antamaan peruskäsityksen niistä Kiinan valtion, poliittisen järjestelmän, merkittävimpien valtasuhteiden, taustojen ja yhteiskunnan eri sektoreiden ja tasojen elementeistä ja rakenteista, jotka ovat tällä hetkellä vallitsevia Kiinassa. Varsinaisessa analyysissä tulen tarkemmin refleктоimaan ja resonoimaan analyysini kautta nousseita elementtejä kontekstuaalisessa valossa.

2.2. Puolue-valtion poliittinen järjestelmä valtarakenteena

Kiinan viimeisimmästä suuresta yhteiskunnallisesta murroksesta – vuodesta 1979 alkaen – ja ilmiömäisestä sosioekonomisesta mullistuksesta huolimatta sekä hallitseva poliittinen eliitti että koko poliittinen järjestelmä sellaisenaan ei ole kokenut oleellisesti merkittäviä muutoksia. Erityisen keskeiseksi piirteeksi koko kehitysprosessin kannalta on vakiintunut järjestelmän ja hallinnon vahva stabiilitetti, joka esittäytyy eräänä keskeisenä ominaispiirteenä myös muissa autoritaarisesti hallituissa järjestelmissä (kts. esim. Omelicheva 2016). Tätä stabiilitettia on hallitseva KKP myös pyrkinyt ylläpitämään ja vahvistamaan diskurssien avulla. Taloudellinen edistys, poliittinen tasapaino, sosiaalisen hyvinvoinnin kasvu ja tehokas kansakunnan rakentaminen ovat esiintyneet eri regiimien diskursseina. Näitä tukevin mekanismeina tutkimustieto on osoittanut tiedon, jaetun poliittisen historian ja uskonnollis-aatteellisten elementtien muotoillun, kirjoittamisen, kehystämisen, tuottamisen ja sallimisen edesauttavan regiimien kykyä oikeuttaa, perustella, vakiinnuttaa ja lujittaa sekä valtansa, poliittisen järjestelmänsä, toimintansa että olemassaolonsa perusteluita. (esim. Omelicheva 2016)

2.3. Kiinalaisen yhteiskunnan sosiodemografinen rakenne ja sosioekonominen kehitys

Vaikka Kiina on kokenut erityisen rajuja muutoksia, yhteiskunta on kehittynyt kaikesta huolimatta varsin vakaasti ja säilyttäen yhteiskunnallisen vakauden. Moni osa-alue on kokenut erityisen radikaaleja uudistuksia nopeassa ja poliittisesti ohjatussa kehityksessä, kun toiset kehitysprosessit ovat puolestaan olleet ruohonjuuritasolta lähteviä ja usein verkkaisempia prosesseja (aiheesta mm. Saich 2004, 268-304; Yu 2016; Zang 2016a; Zang 2016b) Kehitysprosesseissa on kuitenkin ollut omia kipupisteitä tai erityisjärjestelyjä, jotka kukin tavallaan ovat vaikuttamassa kiinalaisen yhteiskunnan – ja siten kansalaisten suhtautumista poliittisiin vallanpitäjiin ja hallintojärjestelmään – legitimitettiin asteeseen ja yhteiskunnan eheyteen ja kehitysprosesseihin. Eräs kiinalaisuuteen liittynyt erityislaatuinen piirre, joka on herättänyt kansainvälistä keskustelua, on Kiinassa vuosina 1979-2015 voimassa ollut yhden lapsen politiikka (aiheesta mm. Huang & Yang 2004, 193-225). Perussääntönä oli, että jokainen aviopari sai hankkia yhden lapsen (lukuun ottamatta etnisiä vähemmistöjä ja maaseutujen maatyöläisperheitä, joita sääntö ei tiukasti koskenut). Tämä politiikka rajoitti väestönkasvua, kuten sen oli tarkoituskin. Mutta se loi rakenteet, joissa ensinnäkin miesten lukumäärä suhteessa naisiin kasvoi, ylisukupolviset huolto- ja hoivasuhteet ovat joutuneet suurempien rasitteiden alle, ja yhden lapsen perheissä kasvaneet jälkipolvet eroavat usein sosiaalisesti monilapsisissa perheissä kasvaneista. Tämän politiikan vaikutukset ulottuvat useille yhteiskunnan sektoreille ja yhteiskunnassa vallitseviin suhteisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin. (Huang & Yang 2004; Wang et al 2016) Demografiselta rakenteeltaan Kiina on alkanut nykyisellään muistuttamaan yhä enemmän länsimaiden demografista rakennetta. Tämä tarkoittaa sitä, että väestö vähitellen ikääntyy ja väestön huoltosuhteeseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resursseihin kohdistuu yhä enemmän paineita. Hallinto on kuitenkin vuonna 2015 purkamallaan poliittisella ohjelmalla reagoinut kasvaviin haasteisiin eri politiikkasektoreilla, joita säännöstelyn kautta vinoutunut väestörakenne on aiheuttamassa (Wang et al. 2016).

Toinen erittäin vaikuttava tekijä on 'hukou' järjestelmä, joka sitoo jokaisen kiinalaisen asuinpaikkansa mukaisesti jonkin piiriin, joka määrittää sosiaaliset, terveydelliset ja koulutukselliset ja työskentelyoikeuden. Itse en näe järjestelmän radikaalisti logiikaltaan poikkeavan suomalaisesta asumisperusteisesta sosiaaliturvajärjestelmästä. Järjestelmä on kuitenkin erittäin ehdoton ja ei ole tähän asti sallinut ilman erillisjärjestelyjä siirtoja hukou:iden välillä. Tämä on aiheuttanut kymmenien tai jopa satojen miljoonien työperusteisesti asuinpaikkaansa vaihtaneiden henkilöiden ”tippuneen” pois järjestelmän piiristä esimerkiksi muuttaessaan työskentelemään Shanghai:n, Shenzen:in tai Peking:in kaltaisissa metropoleissa. Näin he ovat tavallaan maansisäisinä siirtolaisina vailla oikeutta kouluttaa lapsiaan, käyttää julkisia terveydenhoitopalveluita, jne. Tämä näyttäytyy

suurena sosioekonomisena ongelmana ja aiheuttaa paineita niin paikallis-, alue-, prefektuuri- kuin keskushallinnon tasoille reagoida muodostuneisiin rakenteellisiin epäkohtiin ja näiden heijastevaikutuksiin. (esim. Yu 2016) Edellisillä esimerkeillä nostin esille kaksi erityisen keskeistä ongelmaa, jotka vaikuttavat kiinalaisen yhteiskunnan eri sektoreilla ja tasoilla, ja joilla on heijastevaikutuksia laajalti läpäisten koko maan ja kaikki yhteiskuntakerrostumat. Ongelmat, joita mainitsin, eivät suinkaan ole ainoita joiden suhteen KKP ja hallinto joutuu reagoimaan, ja jotka vaikuttavat sekä suoraan että välillisesti kansalaisten luottamuksena hallintoa ja sen kyvykkyyttä kohtaan.

Problematiikan vastapainoksi kiinalaisessa yhteiskunnassa on etenkin sosioekonomisesti tapahtunut valtavia muutoksia ja kehitysprosessi jatkuu koko ajan – joskin koko ajan yhä verkkaisemmalla nopeudella. Valtion vaurastuessa ja ja avautuessa myös kansalaiset ovat kokeneet konkreettisesti havaittavaa vaurastumista. Yhdestä maailman köyhimmistä maista on muutaman vuosikymmenen aikana kehittynyt modernisoituva ja vaurastuva kansakunta, jossa sadat miljoonat kansalaiset ovat kyenneet nousemaan köyhyysrajan yläpuolelle, väestö keskiluokkaistuu vauhdilla, uusrikkaiden määrä kasvaa räjähdysmäisesti, infrastruktuuri muovautuu äärimmäisellä nopeudella, innovaatioiden määrä kasvaa jatkuvasti, jne. Muutokset ovat olleet ilmiömäisiä. (Zang 2016a, 1-2) Talouskasvun ja yhteiskunnan liberalisoitumisen seurauksena kiinalaisten preferenssit ovat myös muovautumisprosesseissa. Tämä asettaa – entisen totalitaristista hallitsemiskäytäntöä noudattaneen – KKP:n yhä suurempien paineiden alle olla selkeästi yhteiskunnan myönteisinä koettujen kehitysprosessien ja siitä seuraavan tyytyväisyyden keskeisin toimija. Puolue on itse muotoillut reunaehdot, joilla se on suuret yhteiskunnalliset – etenkin sosioekonomiset – muutosprosessit organisoinut ja rakentanut (kts. esim. Dickson 2003). Näin sillä on hegemoninen asema suhteessa kansalaisiin ohjata ja kehystää kaikkia yhteiskunnan sisäisiä muutosprosesseja. Nämä prosessit eivät kuitenkaan täysin ole analogisia läntisten liberaalien demokratioiden prosesseihin tai niiden arvorakenteisiin ja -ulottuvuuksiin (Shu 2013). Niiden omaleimaisuus ja erityispiirteet, paitsi muovaavat kiinalaisia sosioekonomisia prosesseja ja siten poliittista järjestelmää ja vallan ehtoja, myös heijastaa eri mekanismien kautta vaikutteita myös moniin poliittisiin organismeihin globaalisti.

2.4. Kiinan kommunistinen puolue Kiinan poliittisessa järjestelmässä

Kiinan Kommunistinen Puolue on hallinnut Kiinan kansantasavaltaa suvereenina vallankäyttäjänä vuodesta 1949. Lähihistoriansa aikana useita kehitysvaiheita läpikäynyt, ei-demokraattisen puolue-valtion keskeisin poliittinen instituutio, KKP on kyennyt säilyttämään – ja jopa vahvistamaan – sen valta-asemaa ja legitimitettiä (mm. McGregor 2010; Shambaugh 2008). Kiinan pitkäaikaisen johtajan Mao Tsedong'in kuoltua 1970-luvulla, hänen seuraajansa ovat uudistaneet kiinalaista yhteiskuntaa monin eri tavoin. Muutosten laajuus ja nopeus on ollut ilmiömäinen. Samalla Kiinan poliittinen järjestelmä on joutunut kohtaamaan uudenlaisia haasteita ja pohtimaan toimintaympäristön muutosten ja poliittisten päämäärien välistä vuorovaikutusta. (Zang 2016) Keskeisimpänä poliittisena instituutiona ja yhteiskunnan poliittisena määrittäjänä, KKP on kuitenkin merkittävin – ja pitkälti myös ainoa viimekätistä valtaa käyttävä – yhteiskunnan rakentaja ja ohjaaja. (Zhang 2007; Zhang 2011) Vaikka KKP:n virallinen ideologinen kehitys – joka samalla on valtioideologinen perusta – on seurannut jokaisen kommunistisen johtajansa kontribuution ideologiselle teoretisoinnille (Maon maolaisuus, Deng'in sosialistinen markkinatalous, avautuminen ja sosialismi kiinalaisin erityispiirtein, Jiang'in ”Kolme edustuksellisuutta”, Hu:n tieteellisen kehityksen konsepti ja Xi:n ”China Dream” ja ”Sosialismi kiinalaisin erityispiirtein uudella ajalla”. Puolue on omaksunut ideologiseen hallintorakenteeseen ja -periaatteisiin kehykset, jotka rakentavat kiinalaista yhteiskuntaa ja poliittista järjestelmää yhä kauemmaksi ortodoksisesta kommunistisesta ideologiasta ja sen perusteisiin rakentuneesta yhteiskuntajärjestelmästä. Kiinalainen yhteiskunta on omaksunut sosialistisen markkinatalouden mekanismit ja puolue kuvailee vallitsevaa poliittista järjestelmää ”sosialismiksi kiinalaisin erityispiirtein” (Xi 2014a).

Maon ajalla puolue-valtio määritteli pitkälti jokaisen kansalaisen kaikki elämän peruselementit jopa yksityisellä tasolla. Deng Xiaoping'in aloittaman uudistumisen ja avautumisen seurauksena, puolue on höllentänyt otettaan kansalaisyhteiskunnasta, erottaen valtion ja kansalaisten suoran siteen toisistaan. Tämä on avannut kansalaisille, taloussektorille ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille polkuja, jotka ovat uudella tapaa rakentaneet ja tulevat yhä vahvemmin rakentamaan kiinalaista yhteiskuntaa. Kansalaisten preferenssit ovat muovautuneet muutosten kautta ja ne esittävät erilaisia – puolueen kannalta moninaistuvampia – odotuksia hallitsevaa regiimiä ja hallintoa kohtaan. (Zang 2016) Kuten yleisemminkin poliittisissa järjestelmissä, myös Kiinassa hallitsevan valtaeliitin on yhä vahvemmin oman monopolistisen selviytymisstrategiansa ja sen valtaa ylläpitävän poliittisen järjestelmän jatkuvuuden kannalta legitimoitava omaa valta-asemaansa nykyjärjestelmän puitteissa (Bell 2015; Dickon 2016). Vaikka yhteiskunnassa on tapahtunut viimeisten vuosikymmenten aikana suuria muutoksia, kuitenkin valtion poliittiset ydinrakenteet ja instituutiot ovat säilyneet lähes muuttumattomina. Eikä KKP:llä vaikuta olevan aikomusta kokonaisvaltaisesti tai institutionaalisin osin muuttaa vallitsevaa järjestelmää tai järjestystä sen valtamonopolia horjuttaen. Vaikka KKP silti

tunnistaa erilaisia yhteiskunnallisen kehityksen mukanaan tuomia haasteita, joita sen on kohdattava niin vallan säilyttämiseksi kuin kiinalaisen poliittisen järjestelmän ja yhteiskunnan edelleen kehittämiseksi (Xie 2014) Vallan jatkuvuuden, stabiliteetin ja ansallisen kehityksen mahdollistamiseen, KKP tarvitsee kansalaisten ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden – osin myös kansainvälisen yhteisönkin – legitimitetin. Siten puolueen on eri tavoin ja eri tasoilla perusteltava eli legitimoitava valtansa perusteet yhä kirkkaammin.

Puolueen, ja samalla koko valtion, ylintä (kollektiivista) poliittista valtaa pitää toista johtajuuskauttaan aloittava puolueen pääsihteeri, puhemies ja ”ydin” Xi Jinping. Samalla hän on Kiinan kansantasavallan presidentti sekä Kiinan kansanarmeijan ylipäällikkö. (kts. esim. Gregor 2014) Kiina puolue-valtiona hallinnollisesti rakentuu jokaisella yhteiskunnan tasolla ja jokaisessa hallinnollisessa yksikössä ilmenevänä ’kaksoismiehityksenä’. Tämä tarkoittaa sitä, että puolueella on joko suora vaikutusvaltainen edustusto jokaisessa organisaatiossa, tai se muodostaa todellista valtaa käyttävän rinnakkaisorganismien organisaatioon. Puolueen arvovalta on ”siviilivaltaa” suurempi. Usein puolueen ja valtion elimet ovat rinnakkaisia ja siten samoilla henkilöillä saattaa olla puolueen kautta oleva valta-asema ja siviiliviran asema, jotka ovat limittäisiä ja usein myös kompleksisia. (aiheesta mm. McGregor 2010, Saich 2004; Shambaugh 2008)

Kiinassa hallinto on jakautunut 23 maakuntaan (Taiwan mukaan lukien), 5 autonomiseen alueeseen (jotka edustavat etnisten vähemmistöjen - zhuangien, hui-kiinalaisten, mongolien, uiguurien ja tiibetiläisten – pinta-alaltaan laajoja alueita, 4 itsehallinnolliseen kaupunkiin – Peking, Shanghai, Tianjin ja Chongqing –, ja kahteen erityishallintoalueeseen joita ovat Macao ja Hongkong. Vaikka jokaisella prefektuurin ja hallintoalueen tasolla on oma hallintohierarkiansa, ne ovat kuitenkin enemmän tai vähemmän sidoksissa sekä keskusjohtoon että ennen kaikkea puoluehierarkiaan. Kiinan keskusjohto puolestaan on myös jakaantunut valtiollisiin ja puolueen muodostamiin elimiin. Puolueen ylintä todellista valtaa käyttää politbyroo, ja sen tosiasiallinen johto koostu kourallisesta pysyvässä komiteassa istuvista vanhemmista miehistä. Valtiollista valtaa käyttää hallitus, joka muodostuu pitkälti puolueen hierarkiaa mukailevasta järjestyksestä (esimerkiksi Xi on Kiinan presidentti ja Li pääministeri). Tämän institutionaalisen järjestelmän korkeimpana valtaelimenä nimellisesti on noin 3000 henkinen Kansankongressi (全国人民代表大会, Quánguó rénmin dàibiào dàhui), ja sen noin 150 henkinen pysyvä komitea. Todellisuudessa tätä lainsäädännöllistä elintä pidetään puolueelle alisteisena instituutioon ja vallankäyttäjänä kumileimasimen asemassa (esim. Saich 2004). Puolueen ja kansan edustuksellisen vallankäytön ja myös toimeenpanevan virkamiehistön ja kaaderit ovat kiinalaisessa järjestelmässä järjestyneet leninistisen mallin mukaisesti. Tämä leninistinen hallintomalli tekee järjestelmästä kaksijakoisen, jossa nomenklatuura

kuitenkin ensisijaisesti määrittelee meritokraattisen hallinnon toiminnan ja poliittiset ehdot (Kiinan hallinnon keskeisimmistä instituutioista kuvaava esitys: Saich 2004, 128). Puolueen rooli ylittää valtiolliset roolit ja valta-asemat. Ja puolueen keskeinen – joskin organismina usein epämääräinen – valta-asema ja rooli hallinnon ytimenä on oleellisesti Kiinan poliittista järjestelmää määrittävä tekijä.

Eräs tutkimuskirjallisuudessa varsin vähäiselle huomiolle jäänyt kuriositeetti poliittisessa järjestelmässä puoluejärjestelmän puitteissa muodostavat kahdeksan virallista puoluetta, jotka toimivat KKP:n ”rinnalla”. Niiden asema on tosin marginaalinen, johtuen KKP:n virallisesta statuksesta valtion ylimpänä vallankäyttäjänä. Niillä kuitenkin on edustajistonsa valtion instituutioissa ja niillä kullakin on varsin vaikuttava jäsenmäärä. Vaikka nämä puolueet ovat alisteisia KKP:n hegemoniselle asemalle, niillä kuitenkin on potentiaalisia vaikuttamismahdollisuuksia ja oma roolinsa poliittisessa järjestelmässä. Ne käyttävät valtaansa erityisesti Kiinan kansan neuvoa-antavassa poliittisessa konferenssissa (中国人民政治协商会议 Zhōngguó rénmin zhèngzhì xiézhānghuì). Tällä konsultoivalle elimelle on vähitellen julkisuudessa luotu yhä ”painavampaa” roolia järjestelmässä, joten tätä kautta Kiinan poliittisen järjestelmän eri toimijoiden roolissa voi nähdä tapahtuvan muutoksia (Li 2014, 55-62). Näiden ”pienpuolueiden” roolien, funktioiden, positioiden ja funktionaalisten elementtien laajempi tarkastelu olisi mielestä keskeistä koko kiinalaisen poliittisen järjestelmän ymmärryksen ja kehitysprosessien arvioimisten kannalta ensisijaisen tärkeää.

2.5. Xi Jinping

Xi Jinping:llä, valtio- ja puolueinstituutioiden ytimenä, on keskeisin ja vaikutusvaltaisin rooli Kiinan politiikan ja ideologian muotoilussa (mm. Brown 2015; 2018; Dickson 2016; Kallio 2017; Kuhn 2013) . Kaikki puolue-valtion keskeisimmät ydinlinjaukset, aloitteet, ohjelmat ja tavoitteet esitetään hänen kauttaan. Xi:n ympärille on myös vahvasti rakentunut henkilökulttia, joka entisestään korostaa hänen merkitystään koko järjestelmän ytimenä. Lisäksi hän on jo ensimmäisen kautensa aikana tiukentanut puolueen otetta valtiossa ja keskittänyt valtaa omiin käsiinsä. Ja tätä vallan vahvistumista ovat tukeneet niin hänen ideologisten muotoilujensa merkityksen korostaminen puolue-valtion järjestelmän rakentamisessa ja yhteiskunnan kehittämisessä, seuraajaehdokkaan nimeämättä jättäminen toisen puheenjohtajakautensa valinnan yhteydessä, sekä presidentin virkakausi rajoitusten poisto (esim. Brown 2018). Viimeisin ehkä merkittävämpi politiikka toimi länsimaiden näkökulmasta, koska kiinalaisessa järjestelmässä Xi käyttää ensisijaista

valtaa KKP:n puheenjohtajana (pääsihteerinä) sekä puolueelle kuuluvan kansanarmeijan ylipäällikkönä (Kiinan valtiolla ei ole omaa armeijaa, vaan kansallinen armeija on KKP:n armeija), ja vasta toissijaisesti presidenttinä. Spekulaatiot käyvät monilla areenoilla jo nyt kuumina siitä, aikooko Xi toisen kautensa päätteeksi vetäytyä vallasta vai jatkaa hallinnon ytimenä ja ylimpänä vallankäyttäjänä. Merkityksellisintä näkemykseni mukaan ei ole se, jatkaako Xi vallassa, ja missä tehtävissä hän konkreettisesti valtaansa käyttää. Merkityksellistä on se, että ensinnäkin hänen vaikutuksensa Kiinan poliittiseen järjestelmään sekä ideologiseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen on merkittävä ja ilmenee hänen fyysisestä vallankäytöstään huolimatta. Se millaisena ilmiön kehitys tuottaa ja kuinka vallankäyttö Xi:n profiloitumana konkretisoituu ja materialisoituu, on oma relevantti kysymyksensä ja tutkimuksen kohde. Puolueen puheenjohtajilla ei nyky-Kiinana aikaan ole ollut samanlaisia perustuslaillisia rajoituksia virkakausista, joten kaikesta huolimatta hänen valtakautensa pituus olisi perustuslakimuutoksestakin huolimatta ollut sekä hänen että puolueen sisäisten päätösprosessien ja valtakamppailujen tulosta. Xi:n rooli koko poliittisen järjestelmän ytimessä on jo nyt epäilemättä keskeinen ja merkittävä. Ja eittämättä se tulee vain vahvistumaan koko ajan. Tässä suhteessa tutkimalla juuri Xi:n poliittista retoriikkaa, hänen painotuksiaan ja lausuntojaan ja näiden kautta muodostuvia diskursseja, on mahdollista tarkastella niitä painopisteitä ja perusteluja, joita KKP kansalaisilleen haluaa esitellä ja perustella.

Henkilönä Xi Jinping:stä tiedetään varsin vähän, huomioiden hänen vaikutusvaltainen asemansa. Ennen ensimmäistä virkakauttaan puolueen ja maan ylimpänä johtajana, hän oli Hu:n kaudella noussut Li Keqiang:in kanssa ylintä keskusvaltaa käyttävään Keskuskomitean Politbyroon Pysyvään Komiteaan. Joten siten hän nousi toiseksi potentiaalisista Hu:n seuraajista puolueen johdossa. Vaikka Xi edustaakin ”perintöprinsseinä” kutsuttua fraktiota, jonka muodostavat entisten merkittävien puolueen kaadereiden ja johtajien jälkeläiset, hänen uransa huipulle on seurannut enemmän meritokraattista prototyyppiä kiinalaisen puoluejohdon urakehityksestä. Ennen poliittisesti ”merkittävää” asemaa puolueen ja valtion huipulla, hän oli aloittanut puoluekaaderina ja -aktiivina jo opiskeluaikoina ja vähitellen noussut uraputkessa eri tasoilla. Hänen ehkä merkittävimmät meriittinsä johtajana tältä ajalta muodostuvat Fujian:in maakunnan ja Shanghai:n puoluesihteerien pesteistä. Joskin nämä vastaavat vertailussa samaa, kuin hänen meriittilistansa perustuisi kahden suurehkon eurooppalaisen valtion poliittista johtajuutta.

Vaikka Xi:n julkinen ura on esitetty virallisessa kertomuksessa varsin niukasti, hänen yksityiselämänsä esitellään julkisuudessa vielä niukemmin. Tosin tässä nähtävissä oleva kehitys kuitenkin poikkeaa oleellisin osin – Mao Tsedong:ia lukuun ottamatta – hänen edeltäjistään. Xi Jinping :in tiedetään syntyneen kesäkuussa 1953, Fuping:ssa, Shaanxi:n maakunnassa. Etnisesti hän kuuluu han-kiinalaisiin. KKP:n jäsen hänestä tuli tammikuussa 1974. Yhteiskuntatieteiden ja

humanististen tieteiden maisteriksi hän valmistui Tsinghuan yliopistosta, pääaineenaan marxilainen teoria, ideologia ja politiikka. Tohtoriksi hän väitteli oikeustieteistä. Hänen henkilökohtainen biografiinsa esittää hänet siten sekä marxilaiseen ideologiaan perehtyneenä ajattelijana, että teknisesti asioihin perehtyneenä pragmaattikkona, jonka ura puoluekaaderina on johtanut hänet asteittain nykyiseen asemaan (Xi:n henkilökuvasta ja urasta sekä merkittävimmistä faktoista puolueen laatima biografia luettavissa: <<http://english.cpc.people.com.cn/206972/206976/8188031.html>>, luettu 8.6.2018; Myös A&E Television Networks, saatavissa: <<https://www.biography.com/people/xi-jinping-031016>>, luettu 8.6.2018). Henkilönä Xi:stä muodostunut kuva hänen astuessaan johtoon oli varsin väritön. Hänestä puhuttiin Peng Liyuan:in puolisona, viitaten hänen kuuluisaan laulajavaimoonsa. Kuitenkin hänen ympärilleen rakentunut imago on vuosien varrella tehnyt hänestä kansalaisten parissa erittäin suositun hahmon (kts. esim. Brown 2016; Brown 2018).

Xi:n rooli sekä puolueessa, valtion institutionaalisella tasolla, että kansallisena johtajana on muodostunut erittäin vahvaksi. Hän on kyennyt keskittämään valtaa omiin käsiinsä joko suoraan tai välillisesti ja esittäytyy taitavana puolueen sisäisen dynamiikan käyttäjänä oman valtansa tukena ja tukevina elementteinä. Hänen on jopa nähty rakentavan ympärilleen erittäin diktatorista hallintoa, joka keskittyy kaikin mahdollisin mekanismein ja komponentein hänen ja hänen muodostamansa eliitin käsiin. (Wang & Zeng 2016, 469-470) Kuitenkin hän esittäytyy samanaikaisesti erittäin vaatimattomana ja ystävällisenä hahmona, joka ilmentää ensisijaisesti positiivisia henkilökohtaisia avuja niin kansallisesti kuin kansainvälisellä areenalla. Näin hän on kyennyt luomaan valtakautensa aikana olosuhteet, joissa hän on pystynyt – tai hänen kauttaan välillisesti puolue – on kyennyt sekä muotoilemaan ja toimeenpanemaan erilaisia poliittisia toimenpiteitä, profiileita ja ideologisia muotoiluja (Brown 2016). Xi:n vaikutus kiinalaisen yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän muotoutumisessa tulee olemaan yhä keskeisempi ja merkittävämpi, ja samalla hänen valta-asemansa henkilöityy yhä vahvemmin. (Lampton 2015; Wang & Zeng 2016)

2.6. Sosialismi Kiinan poliittisena järjestelmänä

Puolueen keskeinen määritelmä Kiinan poliittisesta järjestelmästä ”sosialismina kiinalaisin erityispiirtein” (socialism with Chinese characteristics) on merkittävä kontekstuaalista tulkintakehystä rakentava käsite. Käsite on peruja Deng:in muotoilusta, jolla hän pyrki vakiinnuttamaan Kiinan uuden suunnan Mao:n jälkeisen ajan järjestelmänä (Xing 2009). Ongelmalliseksi termin kuitenkin tekee – ennen kaikkea Xi:n esittämänä ideologisenä tulkintana ja

yhteiskuntateoreettisena muotoiluna – sen sisältämän merkityksellinen kaksinaisrooli sekä poliittista järjestelmää rakentavan kokonaisuutena, että diskursseja sitovana komponenttina. Mielestäni tämän problematiikan tunnistaminen on tutkimusasetelman kannalta olennaista, jotta järjestelmää kuvaavan määritelmän kautta resonoivat perusteet, rakenteet, periaatteet, ideologiset asetelmat sekä legitimitetti- ja valtakurssit olisivat niin erillisinä komponentteina kuin toisiinsa limittyävinä merkityssysteeminä tunnistettavissa. Xi Jinping on ensimmäisen kautensa aikana määritellyt kiinalaisen sosialismin koostuvan reitistä (path), teoriasta, järjestelmästä (system) ja kulttuuri (culture) (Xi 2014a; Xi 2014b). Näin, laajasti käsittäen kiinalainen sosialismi rakentuu useista poliittisista ja filosofisista elementeistä, jotka muodostavat oman ainutlaatuisen kokonaisuuden. Vaikka puolue-valtio perustaa ideologisen taustansa marxilais-leninistiselle sosialismille ja sen (leninismistä pohjautuville) rakenteille, on se vähitellen kehittänyt tätä ideologista käsitettä omanlaatuisiksi kokonaisuudeksi. Kiinalaista sosialismia kokonaisuutena ei juurikaan ole teoretisoitu, vaan se useimmiten sivuutetaan kiinalaisen poliittisen järjestelmän kategorisoinnin yhteydessä. Vaikka kokonaisuuden teoretisoinnille ja kokonaisvaltaiselle tarkastelulle olisi yhä vahvempi tarve Xi:n regiimin kehittymisen ymmärtämiseksi. Jopa KKP:lle itselleen sen suoraviivainen teoretisointi vaikuttaa olevan haasteellista, etenkin tilanteessa jossa faktuaalinen poliittinen kurssi näyttää pyrkivän tasapainottelemaan sosialistisen ja ei-sosialistisen todellisuuden rajavyöhykkeellä. Kuitenkin KKP:n valta-aseman kannalta kiinalaisesta sosialismista johdetut valtasuhteet, periaatteet, käytännöt ja rakenteet toimivat puolueen poliittisten päämäärien ja sen vallan perusteluina. KKP:n on lähes mahdotonta nähdä hylkäävän sosialismi – varsinkaan valtaa ylläpitävien rakenteiden, kielellisten elementtien ja diskurssien tasolla.

Koska Xi:n ideologinen kontribuutio koko poliittisen järjestelmän muotoilulle on saamassa yhä vahvempaa painoarvoa ja keskeisempää asemaa – sen tultua osaksi sekä KKP:n peruskirjaa että Kiinan perustuslakia – on oletettavaa, että yhä suurempi painoarvo yhteiskuntaa rakentavien diskurssien muotoiluille tapahtuu Xi:n johtamana juuri kyseisen – poliittisen järjestelmän kannalta keskeisen – määritelmän tulkintojen ympärillä. Tässä tutkielmassa kiinalainen sosialismi on, paitsi järjestelmää identifioiva ja sen sisältöä kuvaava määritelmä, myös kokonaisvaltainen retorinen prosessi, joka koostuu useista eri osa-alueista, toimijuuksista ja suhteista.

2.7. Aiempi tutkimus kiinalaisesta yhteiskunnasta ja keskeisistä toimijoista poliittisina entiteetteinä

Kuten jo aiemmin sivuutin, Kiinan politiikkaa ja yhteiskunnan kehitystä sivuava tutkimus on ollut viime aikoina varsin monipuolista ja laadukasta. Kuitenkaan edes keskeisimmät alan tutkijat eivät

ole täysin kattavasti kyenneet kattamaan koko tutkimusalueen eri temaattisten tarkastelujen kenttää. Tony Saich (2011; 2016) on tutkimuksissaan perehtynyt Kiinan poliittisen ja yhteiskunnallisen järjestelmän struktuuriin ja näissä ilmeneviin institutionaalisiin rakenteisiin. Shambaugh (2009), McGregor (2010), Brown (2014b; 2016) ja Dickson (2016), muiden muassa, ovat puolestaan tarkastelleet KKP:n näkökulmasta Kiinan poliittista vallankäyttöä ja puolueen sisäistä dynamiikkaa. Toisaalta, Kerry Brown:in (2014a; 2014b; 2016), Daniel Bell:in (2015), ja useiden muiden Kiinan politiikkaa tarkastelevien keskeisten tutkijoiden, julkaisut ovat pääosin keskittyneet tarkastelemaan Xi:n hallintoa ja sen rakenteita. Vaikka ne sivuavat legitimitetin ja legitimoinnin tarkastelussa keskeisiä rakenteita ja suhteita, näissä tutkimuksissa ei eksplisiittisesti ydinkysymykseksi nouse legitimitetin viitekehyksiin asettuvat kysymykset. Sitä vastoin ne rakentavat implisiittisesti sitä viitekehystä jota vasten legitimoinnin perusteet on johdettavissa. Keskeisenä ajatuksena heidän tutkimuksistaan nousee hallinnon ja järjestelmän kyky ylläpitää ja uusintaa vallitsevia valtarakenteita ja olemassa olevaa järjestelmää. Tässä viitekehyksessä myös tutkielmani eräs keskeisimpiä – autoritaarisen resilienssin – käsitteitä rakentuu. Heidän käymässä keskustelussa ovat keskeisimpinä piirteinä nousseet esiin puolueen kyky mukautua muutoksiin, niin diskurssien kuin politiikkatoimien avulla. Heidän pohdinnoissaan autoritaarisen resilienssin rinnalle nousevat muun muassa: populistisen autoritarismin näkökulmat; Deng Xiaoping:sta Hu Jintao:n ajalle tyypilliset avautumisen, harmonian ja kehityksen narratiivit; sekä nationalistis-taloudelliset legitimitettiperustelut. Tätä tutkimuskirjallisuutta, kiinalaiseen kontekstiin soveltuvaa legitimitetti- ja valtateoriaa, ja tieteellistä keskustelua vasten osaltaan hahmotan omaa kontribuutiotani KKP:n institutionaalisesta asemasta ja legitimitetin perusteluista 2010-luvun Kiinan kansantasavallassa.

Daniel A. Bell (2015) ja Jiang Qing (2013) tuovat tutkimuksissa kulttuurin ulottuvuuden mukaan poliittisen järjestelmän tarkasteluun. He ovat lähestyneet tarkastelussaan Kiinan poliittisten instituutioiden ja järjestelmän kehitystä erityisesti siihen kohdistuneiden konfutselaisuuden vaikutusten kautta. Heijastaen sitä länsimaiseen politiikan teoriaan ja demokratian potentiaaliin kiinalaisessa kontekstissa. Konfutselaisuuden, meritokratian ja demokratian käsitteet kiinalaisessa kontekstissa muodostavat oman kehityssuuntansa ja näkökulmansa (aiheesta mm. Bell 2015; Chan 2014, Jiang 2013). Kuitenkin nämä muodostavat yhteiskunnan kokonaisuuden kannalta keskeistä kontekstuaalista taustaa, jotka on myös tutkielmani kannalta keskeistä huomioida. Lisäksi tutkielmani on myös kiinnostunut siitä, esiintyvätkö nämä elementit valtaa perustelevissa diskursseissa.

Konfutselaisella meritokraattisella järjestelmällä on vuosituhantinen traditio kiinalaisessa järjestelmässä ja se on vakiintunut mekanismi nykyhallinnon järjestymien kannalta. Meritokraattiset

periaatteet muodostavat myös koko hallintojärjestelmän rakentumisen ja uusiintumisen logiikan. (kts. Bell 2015) Konfutselaisuus ja sosialismi kuitenkin muodostavat monin tavoin paradoksaalisen yhtälön Kiinan poliittisessa järjestelmässä. Vaikka kiinalaisen yhteiskunnan traditionallinen ulottuvuus on korostuneesti esillä mm. nationalismin ja patriotismin myötä, KKP:n oman aseman kannalta sen vaikuttaa olevan yhä vielä tänäkin päivänä eksplisiittisesti vaikea tunnustaa konfutselaisuuden roolia sosialismin rinnalla. Tätä kahden filosofisen rakenteen keskinäistä vuorovaikutusta ja konfutselaisuuden kautta kumpuavaa teoretisointia tarkastellen, voi monin tavoin avata kiinalaisen järjestelmän, rakenteiden, suhteiden tarkastelussa etenkin kansalaisten traditionaalisten arvoasetelmien kautta löytyvää näkökulmaa. Tämä näkökulma on omiaan avartamaan kansalaisyhteiskunnan tason perspektiiviä ja myös ymmärrystä siitä, kuinka eri käsitteillä voi olla eri merkityksiä kulttuurillisista ja yhteiskunnallisista traditioista riippuen. Tässä suhteessa myös sellaiset arvoulottuvuudet, kuten demokratia, vapaus tai tasa-arvo, esittäytyvät eri tavoin eri konteksteissa. Näin niiden universaalit arvoperusteet ja määritelmät on tarkasteltava myös siinä kontekstissa joissa ne realisoituvat. Bruce Dickson:in (2016) ansiokas tutkimus ja Xiaowei Zang:in (2016) kokoama artikkelikokoelma osaltaan toimivat kansalaisyhteiskunnan eri äänien ja preferenssien kartoittajina.

Tutkimuskysymykseni kannalta – ja kontekstisidonnaisesti – empiirisen pohdinnan keskiössä ei niinkään ole se, onko Kiinan hallitsevalla regimillä ja poliittisella järjestelmällä legitimizeerustaa tai onko se legitiimi. Keskeistä on se kuinka, millä ulottuvuudella ja millaisin vaikutuksin se diskurssin rakentaa ja kuinka se on onnistunut legitimizeerivaateissaan. Tämä legitimoinnin perusteiden diskurssien tarkastelu voi avata näkökulmia myös laajemmin esimerkiksi Kiinan ideologisen ja institutionaalisen rakentumisen sekä yhteiskunnan kehittymisen pohdinnoille. (aiheesta esim. Dukalskis & Gerschewski 2015; kts. myös Beetham 1991).

3. TEOREETTINEN VIITEKEHYS

3.1. Autoritaarinen legitimizeetti

Legitimeetti, politiikan teorian käsitteenä, viittaa hallitsemisen ja valtaa käyttävän auktoriteetin hyväksyttävyyteen. Erityisesti se viittaa siihen, näkevätkö hallitut heihin kohdistuvan hallinnon, hallintotavat ja –periaatteet, sekä poliittisen järjestelmän instituutiot hyväksyttävinä, eli legitimeinä. Tutkimuskirjallisuus esittää usein legitimeetin kansalaisten antamana ”hiljaisena suostumuksena” (tacit consent), kuvaillessaan legitimeettiä sisäistettynä normina hallitsijoiden

auktoriteettivallasta. Legitiimi on jo lähtökohtaisesti käsitteenä syytä erottaa legaaliudesta, joka puolestaan viittaa hallinnon laillisuuteen, eikä niinkään sen hyväksyttävyyteen. Pitkälti legitimizeetti reflektoi sekä hallintoon että poliittiseen järjestelmään kokonaisuutena kohdistuvaa luottamusta. (Paastela 2000, 651-656; Paloheimo & Wiberg 2012; Weber 1978, 541-544, myös: Berg 1988; Wiberg 1988)

Legitimiteetin tarkastelu ei-demokraattisten järjestelmien kontekstissa on pitkään nähty irrelevanttina tutkimuskohteena. Siihen liittyvä politiikan tutkimus on pitkälti keskittynyt tarkastelemaan legitimizeettiä demokraattisten järjestelmien kontekstissa. Näin autoritaarisen legitimiteetin teorian rakentuminen on noussut vasta aivan viime aikoina erilliseksi tutkimusaiheeksi. Myöskään legitimoitua, eli legitimizeettipyrkimyksiä, koskevaa kirjallisuutta esiintyy varsin vähän, ja käsitteen pohjalta nousevaa teorisointia on käsittelemässäni kontekstissa kehitetty vasta hiljattain (kts. esim. Dukalskis 2017; Dukalskis & Gerschewski 2017; Fairbrother 2016). Lisäksi, etenkin poliittisen järjestelmän ja sen valtaeliitin resilienssin – eli regiimin ja/tai poliittisen järjestelmän selviytymiskyvyn tai muutosjoustavuuden – käsite esiintyy vielä varsin vähäisesti niin demokraattisia kuin ei-demokraattisia järjestelmiä ja niiden regiimejä tarkastelevassa politiikan tutkimuksessa (kts. esim. Fumagalli 2017). Tämä käsitteellinen lähestymistapa on mielestäni kuitenkin ei-demokraattisten järjestelmien toiminnallista luonnetta erittäin kuvaava. Sitä vastoin autoritaarisiin järjestelmiä käsittelevä tutkimuskirjallisuus on kuitenkin tunnistanut legitimizeetti-legitimointi asetelman ei-demokraattisten järjestelmien perusteina, ja keskeisenä järjestelmien resilienssiä rakentavana elementtinä. (Omelycheva 2016; Schubert 2014; von Soest & Grauvogel 2017)

Autoritaaristen järjestelmien legitimizeettiä on tutkimuskirjallisuudessa lähestytty useasta lähestymistavasta käsin. Tutkimuksissa kuitenkin harvoin on käsitteiden tasolla eritelty legitimoituihin viittaavat käsitteet, kuten legitimiteetin perusteet (kts. esim. Brady 2009; Burnell 2006), legitimizeetti vaatteet (esim. Schantz 2006), tai legitimiteetin strategiat ja resilienssin (esim. Brusis 2016; von Soest & Grauvogel 2015) itse legitimiteetin käsitteestä. Kuitenkin tutkimuksen kannalta ero legitimiteetin ja legitimoinnin välillä autoritaaristen järjestelmien kontekstissa voi tutkimusasetelman kannalta olla merkityksellinen, ja tätä eroa tarkastelen tuonnempana tarkemmin.

Vaikka legitimizeetti on politiikantutkimuksen ydinkäsitteistöä, sen tarkastelu eri poliittisissa järjestelmissä ja yhteiskunnissa asettaa empiiriselle tutkimukselle tunnistamisen ja mittaamisen haasteen. Vaikka legitimiteetin tarkastelu ei-demokraattisissa järjestelmissä on haasteellista, on se tutkimuskohteena haasteellinen myös demokraattisissakin järjestelmissä. Legitimizeetti käsitteenä sisältää joukon erilaisia konnotaatioita, joilla jokaisessa kontekstissa on omat historialliset,

kulttuurilliset tai sosiaaliset vaikutteet käsitteellisinä rakentajina. Jokaisessa tarkasteltavassa kontekstissa käsitteellinen kokonaisuus, ja se kuinka käsitekokonaisuus on rakentunut, on syytä erikseen hahmottaa kontekstuaalisella herkkyydellä. Tämä selittää sen, että jo erilaisten järjestelmien rakenteiden perusteella, erilaiset elementit rakentavat eri tavoin myös legitimitetin perusteita. Myös kielen keskeinen merkitys sosiaalisen todellisuuden rakentajana on tutkimuskirjallisuudessa yleisesti tunnustettu tosiasia, ja usein esitetty väite on ettei poliittista tai yhteiskunnallista toimintaa voi olla ilman kielellistä ulottuvuutta: ”poliittinen toiminta on väistämättömästi pohjustettu kielellisesti” (Chilton & Schaffner 2002, 3; kts. myös Chilton 2004). Tutkimukseni kannalta juuri tämä kielellinen ulottuvuus nousee keskeiseksi. (Holbig 2013; Omelicheva 2016; myös Burnell 2006)

3.2. Legitimiteetti, legitimointi ja autoritaarinen resilienssi

Max Weberiä voidaan pitää legitimitetin käsitteen ”luojana”. Hänen luokittelunsa legitimitetin kolmesta elementistä ja vallan lähteestä, ovat pitkään pohjustaneet legitimitetin perusteiden teoretisointia (kts. Connolly 1984, 1-17; Dukalskis & Gerschewski 2017, 252; Omelicheva 2016; Weber 1984 [1919], 33-62). Weberin (1969; 1978; 1984) mukaan legitimitetin lähteitä ovat 1) traditionaaliseen auktoriteettiin perustuva järjestelmä, 2) laillisuus-rationalisuus auktoriteettiin perustuva järjestelmä ja 3) karismaattiseen auktoriteettiin perustuva järjestelmä. Weber esittää kahden ensimmäisen järjestelmän ja legitimitetin lähteen perustuvan historiallisiin perusteisiin ja perinteen muovaamaan järjestykseen, joista kuitenkin laillisuus-rationalisperusteinen järjestelmä on esiintynyt vaikutusvaltaisimmin demokraattisten järjestelmien legitimitettiteoreettisen tarkastelun keskiössä ja näiden oikeutusperustan rakentumisessa. (Weber 1969) Karismaan perustuvan legitimitetin merkitys ja korostuminen on kasvanut erityisesti modernisaation edetessä ja se on eri aikoina vahvasti liitetty niin totalitaristisiin ja autoritaarisiin järjestelmiin, kuin myös populistisiin implikaatioihin myös edustuksellisten vaalidemokratioiden järjestelmissä. Kuitenkin, erityisesti karismaan ja traditioon, perustuvia legitimitetin lähteitä yleisesti pidetään juuri autoritaaristen järjestelmien perusteina (aiheesta esim. Dukalskis & Gerschewski 2017; von Soest & Grauvogel 2017). Weberiläiset legitimitetin lähteet tosiasiallisesti esiintyvät erimuotoisina hybrideinä, joissa eri asteisin painotuksin sekoittuvat eri auktoriteetin lähteet, ja puhtaita esimerkkejä kustakin kategoriasta löytyy vain vähän.

Lisäksi Weber esitti politiikan teorian kannalta keskeisen väitteen, että poliittisen järjestelmän legitimitetistä on suoraan johdettavissa kyseisen järjestelmän stabiliteetti ja auktoriteetti. Hänen

empiriaan pohjautuvat päätelmät pohjustavat legitimitietin käsitteen pohjalle myöhemmin rakentuneet normatiiviset oletusarvot ja ei-normatiiviset analyttiset kehykset tarkasteltaessa legitimitiettiä vallan perusteena. Juuri empiirisen lähestymistavan kautta weberiläiseen traditioon pohjautuva tutkimusote lähestyy legitimitietin käsitettä tutkimuskysymyksen muotoilulla siitä, mitä legitimitietti kontekstissaan *on* ja kuinka se *ilmenee*. Näin lähestymistapa jättää sivuun normatiivisen kysymyksenasetteluun pohjautuvan pohdinnan siitä, mitä legitimitietin *tulisi olla* ja miten sen *tulisi* ilmentyä. (esim. Dukalskis & Gerchewski 2017) Kuitenkin, vaikka hänen byrokratiaa tarkastelevan teoksensa legitimitietin perusteet ovat monin tavoin läsnä niin demokraattisten kuin ei-demokraattisten poliittisten järjestelmien vallan ja hallinnan perusteluissa, weberiläinen viitekehys sellaisenaan ei riitä tarjoamaan teoreettisia työkaluja empiiriselle legitimitietin tarkastelulle moderneissa – ja usein kompleksisissa – yhteiskunnissa. (Weber 1969)

Monisyysempää teoreettista pohdintaa legitimitietin tarkastelulle esittelee David Beetham teoksessaan 'The Legitimation of Power' (1991). Hänen mukaansa legitimitietti on yksi yhteiskunta- ja politiikanteoreettisesti keskeisimmistä aiheista (Beetham 1991, 41). Beetham osaltaan jatkaa weberiläisen ja eastonilaisen legitimitietiteoreettisen pohdinnan traditiota, ja on osaltaan jatkanut ja syventänyt mm. Niklas Luhman:in (1995) ja Jürgen Habermas:in (2015) käymää keskustelua vallan perusteista ja vallan legitimitietistä. Ensimmäisen edustaessa empiiristä lähestymistapaa, jossa legitimitietti arvioidaan poliittisen järjestelmän kansalta saaman legitimitietin valossa. Habermas puolestaan lähestyy legitimitiettiä normatiivisesta perspektiivistä, esittäen laillisuusperiaatteeseen perustuvan legitimitiettikäsityksensä. Normatiivinen lähestymistapa näkee poliittiset järjestelmät ja poliittiset toimijat usein mustavalkoisesti joko legitimeinä tai ei-legitimeinä. Tällöin korostuvat esimerkiksi poliittisen kulttuurin, lojaliteetin, poliittisen oikeutuksen ja poliittisen tuen käsitteet (esim. Dukalskis & Gerschewski 2017; Estlund 2008, 117-136; Greenfield 2017, 121-125). Analyttisestä näkökulmasta puolestaan, järjestelmiä on mielekkäämpää arvioida siten, kuinka hyvin ne onnistuvat hankkimaan osakseen legitimitiettiä. (Beetham 1991; Connolly 1984; Easton 1957; von Haldenwang 2017, 270)

Beetham tarjoaa kolmea legitimiin hallinnan ominaisuutta: 1) tehokas järjestys (enhanced order), 2) stabiilitietti (stability) ja tehokkuus (effectiveness) (Beetham 1991, 25-37; myös Dukalskis & Gerschewski 2017, 252). Tiiviimmin muotoiltuna hallinnon legitimitietti voidaan nähdä perustuvan yhteisesti normitettuun ja oikeudenmukaiseen normistoon, jota kyvykäs hallinto kykenee toimeenpanemaan ja ylläpitämään (Beetham 1991, 16-19; myös Zhu 2011). Nämä ominaisuudet ovat hallitsevan regiimin vallalle ja yhteiskuntajärjestykselle keskeisiä riippumatta poliittisen järjestelmän luonteesta. Lisäksi regiimille on – poliittisesta järjestelmästä riippumatta – merkityksellistä oikeuttaa hallinto ja hallintotapa, vallan kestävyuden perusteeksi (esim. Kailitz

2013; Kailitz & Stockemer 2017; Levi et al. 2009; Schubert 2014, 594-595; Shambaugh 2008, 3; Zhu 2011, 124-126). Yksikään regiimi ei voi taata vallan pysyvyyttä perustamalla valtaa ainoastaan painostukselle (repression) tai yhteistoiminnalle (co-optation), vaan – kuten esimerkiksi Johannes Gerschewski esittää – kestävän vallan taustalle regiimi tarvitsee ”legitimiteetin kolmantena vallan pilarina” (Dukalskis & Gerschewski 2017; Gerschewski 2013; myös Schubert 2014, 594).

Tutkijat ovat varsin yksimielisiä siitä tosiseikasta, etteivät kaikki poliittiset järjestelmät ole legitiimejä. Oletettavaa kuitenkin on myös se, että ainakin useimpien järjestelmien valtaa pitävät toimijat pyrkivät hankkimaan hallintoonsa ja poliittiseen järjestelmäänsä kohdistuvaa legitimiteettiä, jo tämän kautta saavutettujen etujen vuoksi. Niinpä järjestelmän luonteesta riippumatta sillä on jo yhteiskunnallisen järjestyksen vuoksi pyrkimys legitimisaatioon ja itsensä legitimointiin (Schubert 2014; von Haldenwang 2017, 270). Näin regimit pyrkivät lujittamaan sitä sietokykyä, joustavuutta ja mukautumiskykyä, joiden avulla ne kykenevät suodattamaan eri elementtejä ja mekanismeja oman valtansa ja olemassa olevan järjestelmän vahvistumisprosesseihin. Tästä johdettavissa oleva poliittisen resilienssin käsite kuvastaa hyvin – etenkin ”autoritaarisen resilienssin” käsitteenä – regimin toiminnallista päämäärää ja toimintakykyä (resilienssistä kts. esim. Hyvönen & Juntunen 2016, 206-209, 211, 221).

Koska poliittisen systeemin toimivuus perustuu välttämättömään vuorovaikutteellisuuteen, systeemiteoreettinen viitekehys voi avata teoreettiset puitteet legitimiteetti-legitimointi vuorovaikutukselle, juuri vuorovaikutuksellisen toiminnallisen aspektin kautta. Esimerkiksi Gunter Schubert on pyrkinyt rakentamaan Kiinan regimin legitimointi prosessien empiiriselle tutkimukselle perustaa juuri systeemiteoreettiselle perustalle (kts. Schubert 2014, 599-610). Eräs merkittävimmistä poliittisten järjestelmien legitimiteettiä ja legitimointia teoretisoineista tutkijoista on ollut David Easton. Hänen pohdintansa ja teoreettiset muotoilunsa näkyvät merkittävinä perusteita rakentavina vaikutuksina etenkin Kiinan poliittisen järjestelmän legitimiteetin ja legitimointiin, sekä autoritääriseen resilienssiin, paneutuneiden tutkijoiden muotoiluissa ja tutkimuksissa. Easton:in (1953; 1957; 1965) esittelemä holistinen ja behavioristinen systeemiteoria tuo legitimiteetin teoreettiseen tarkasteluun – myös autoritaarisiin järjestelmiin ja autokraattisiin yhteiskuntiin relevantin – erottelun diffuusion (diffuse) ja erityisen (specific support) tuen käsitteillä (kts. Easton 1957, 384-389; Easton 1965; myös Beetham 1991; Dukalskis & Gerschewski 2017; Schubert 2014). Nämä tuet kumpuavat hallittujen regimille ja järjestelmälle kohdistuvista syötteistä, joten legitimiteetin perusteet tällöin näyttäisivät mallissa keskittyvän siihen, kuinka eri toimijoiden väliset suhteet käytäntöjen ja toiminnallisuuden kautta realisoituvat. Se, millaisiin perusteisiin Easton legitimiteetin diffuusion perustaa, ovat ideologia, rakenne ja henkilökohtaiset ominaisuudet (voidaan laajentaa käsittämään myös järjestelmän tai regimin tasolle) (Easton 1953;

Easton 1957, 390; 1965, 57, 287; Schubert 2014, 601) Legitimiteetin, legitimoinnin ja resilienssin tarkastelun kontekstissa siis systeemiteoreettisen mallin käsitteet voidaan nähdä ilmentävän sitä, kuinka legitimizeetti rakentuu kokonaisvaltaisen diffuusion panos-tuotos-mallin mekanismien kautta tapahtuvana vuorovaikutusjärjestelmänä. Vuorovaikutussuhteen kokonaisuus edellyttää jonkin asteista palautetta, joka vaikuttaa järjestelmän tuottamiin tuotoksiin sekä siihen kohdistuviin syötteisiin. Teorian mukaan etenkin järjestelmän vaikutuksilla on keskeinen merkitys vuorovaikutussuhteen luonteelle ja jatkumolle. (Easton 1953; Easton 1957; Easton 1965; Paloheimo & Wiberg 2012, 131-133)

Perimmältään eastonilaisessa lähestymistavassa on kyse poliittisen järjestelmän tehokkuudesta, toimintakykyisyydestä ja operationaalisesta suorituskyvystä (performance) (kts. esim. Easton 1957, 400; Schubert 2014, 610-611). Näiden toimintaa ja performatiivisuutta kuvaavien käsitteiden kautta rakentuu, ja toisiintuu, sekä järjestelmän legitimizeetti että sen resilienssi (eli surviving strategy). Teoreettisessa viitekehyksessä korostuu järjestelmän toiminnallinen ja vuorovaikutteinen ulottuvuus, sekä järjestelmän tuotokset ja näihin kohdistuneet vaateet. Legitimizeetti ei näyttäyty stabiilina olomuotona, vaan sen uusintaminen vaatii teorian mukaan vuorovaikutteista reaktiivista ja proaktiivista toimintaa. Tässä kielellisillä retorisisilla argumenteilla, narratiiveilla ja diskursseilla on myös keskeinen toiminnallinen funktio. Legitimiteetin ja poliittisen tuen vuorovaikutussuhteen kautta systeemiteoria tarjoaa tarkasteluun tutkielmani kannalta merkittävän ulottuvuuden huomioimalla legitimizeettivaateiden vaikutukset järjestelmään ja sen toimijoihin, eli legitimizeettivaateiden saaman tuen. Lisäksi systeemiteoria avaa viitekehystä tarkastelemaan poliittisen järjestelmän prosessien ja legitimiteetin vuorovaikutussuhteita, joille on ominaista kaksisuuntainen diffuusio ja laaja ympäristökijöiden sekä kaikkien toimijoiden vaikutussuhde. (Dukalskis & Gerschewski 2017; Easton 1957; Easton 1965; Schubert 2014) Tältä pohjalta on mahdollista nimetä legitimiteetin kannalta keskeisimmät vuorovaikutussuhteet. Näistä ensimmäinen perustuu hallinnon näyttöihin ja toimintaan perustuvien odotusten pohjalta rakentuvaan kysyntään (demand cycle). Ja toinen hallinnon tasolta esitettyihin vaatimuksiin, jotka pohjautuvat hallittuihin kohdistuneen politiikan perusteella resonoiviin käyttäytymismalleihin pohjautuvaan tarjontaan (supply cycle) (Easton 1957; Schubert 2014; von Haldenwang 2017). Näkökulma näin ollen lähestyy eastonilaista systeemiteoreettista (panos-tuotomalli) näkökulmaa poliittisten järjestelmien rakenteellisesta vuorovaikutussuhteesta, joka on teoretisoitavissa myös autoritaaristen järjestelmien legitimizeetti-legitimointi diffuusioissa.

Legitimiteetillä voidaan nähdä olevan kaksi puolta: praktinen ja moraalinen. Legitimiteetin moraalissa puolessa tarkastelun kohteena on hallitsemistavan regiminormien moraalista hyväksyttävyydestä (Wiberg 1988). Käytännöllinen, eli praktinen, puoli puolestaan arvioi sitä

kuinka kansalaiset ovat sisäistäneet regiiminormit (Paloheimo & Wiberg 2012). Kysymys on siis edellä mainitusta sisäistetyistä vallasta (aiheesta myös: Foucault 1977). Poliitiikan teon ja yhteiskuntasopimusten ytimeistä kumpuaa kuitenkin, poliittisesta järjestelmästä riippumatta, poliittisten toimijoiden preferenssi pyrkiä toimimaan siten, että hallitut kokisivat hallitsemisen legitiiminä. Tällöin ”vallan neljien kasvojen” mukaisesti vallankäyttö ja hallitseminen koetaan legitiiminä ja valta ilmenee ”neljänsien kasvojen” mukaisesti oikeutena ja velvollisuutena hyväksyä regiiminormit (mm. Hindess 1996; Paloheimo & Wiberg 2012). Pohjimmiltaan tällöin kyse on näkemykseni mukaan muun muassa yhteiskuntarauhasta, hallitsemisen tehokkuudesta, hallinnan resurssien käytöstä ja yhteiskuntien toimivuudesta. Kiinan kokoisessa poliittisessa entiteetissä edellä mainittujen kaltaisten hallinnan elementtien merkitys voi osoittautua jopa keskeiseksi. Muut vallan ”neljien kasvojen” mekanismit (vastustuksen murtaminen, vaihtoehtojen rajoittaminen ja preferenssien muuttaminen) kuitenkin esittävät kukin omaa osaansa eri yhteiskunnissa, myös Kiinassa (aiheesta kts. mm. Digeser 1992; Barachrach & Baratz 1962; Schumpeter 1976). Sisäistetyn auktoriteetin lisäksi, eri muotoiset vallankäytön tavat, kuten rankaiseminen, palkitseminen, sääntely ja sosiaalistaminen (esimerkiksi propagandan ja indoktrinaation keinoin) löytyvät myös Kiinan hallitsevan regiimin keinovalikoimasta (vallan määritelmästä kts. esim. Elster 1978; Dahl 1957).

Tarkemmin eriteltäessä keinovalikoimaa, Carl Friedrich (1963) on esittänyt, että hallitsemistavan ja hallitsevan regiimin tosiasiallinen hyväksyntä – etenkin vallan neljänsien kasvojen mukaisesti – voi perustua seuraavanlaisiin tekijöihin: 1) uskonto, 2) perinne, 3) moraali, 4) menettelytavat ja 5) järjestelmän tuotokset. Nämä legitimitietin perusteet voivat painottua eri tavoin ja ilmetä erilaisina relevantteina komponentteina eri yhteiskunnissa (Beetham 1991; Weber 1980). Legitimoinnin kannalta luettelo muodostaa perustan vallankäytön ja hallinnan legitimoinnin työkaluille, joiden kautta hallitsevien regiimien legitimitiettipyrkimykset ja argumentaatiot resonoituvat. Beetham on korostanut historiallisten tekijöiden (myytin) merkitystä legitimitiettiä vahvistavina elementteinä (Beetham 1991, 103). Tästä puolestaan on osaltaan johdettavissa nationalismien erityisen voimakas strateginen ulottuvuus valtiollisten myyttien ja valtaperusteiden rakentamisessa (esim. Von Soest & Grauvogel 2015, 7). Weberille auktoriteetin ja johtajan karisman tärkeys muodosti erään keskeisimmistä legitimitietin perusteista ja resursseista (Weber 1968; Weber 1980, 133-134, 136; von Soest & Grauvogel 2015, 7). Sinänsä, diskurssien tasolla vahvoihin, karismaattisiin ja autoritaarisiin johtajiin sekä heidän legitimointinsa perusteisiin on tutkimuskirjallisuudessa tehty jakoa vallan resurssien ja institutionaalisten puitteiden muutoksia tai pysyvyyttä korostavien diskurssien kesken. Lisäksi tähän joukkoon on liitetty välittävät ja populistiset diskurssityypit. (Blondel & Thiébault 2010, 34-38) Sinänsä Kiina ei kontekstina ole suoranaaisesti johtajakeskeinen

järjestelmä, mutta tendenssi vahvoihin johtajiin ja johtajakeskeisyyteen on lähes aina kuulunut kiinalaiseen poliittiseen ja hallinnolliseen rakenteeseen. Tätä vahvaa johtajuutta ja autoritaarisen johtajuuden kulttia on vahvistettu Xi:n kaudella erittäin henkilökeskeiseen suuntaan. Personalismin ulottuvuuden empiirinen tarkastelu on kuitenkin ollut tutkimuksissa erittäin marginaalista ja sen teoretisointia on harrastettu vielä yllättävänkin niukasti. Itse näkisin legitimitietistä kiinnostuneelle tutkimukselle keskeiseksi kehittää juuri personalismin kehitystä ja vaikutusta pohtivaa empiiristä tutkimusta. Easton:in (1965) ideologian keskeisen ulottuvuuden – kuitenkin erottaen toisistaan ideologisen, rakenteellisen ja henkilöön kohdistuvat legitimitetit - huomioiminen poliittisten järjestelmien stabiliteetin ja legitimitetin perustana, pohjaa legitimitetin merkitystä autoritaarisen resilienssin kontekstissa (myös Gilley 2006; Paastela 2000, 657). Lisäksi eastonilainen korostus suorituskyvyn keskeiseen asemaan, täydentää oleellisin osin luetteloa (Easton 1965). Esitetyt tekijät yhteisesti muodostavat usein myös perustaa autoritaaristen regiimien legitimointia, resilienssiä ja legitimitettiä teorisoidessa. Näistä kaikista ehkä kuitenkin keskeisimmin esiin nousee järjestelmän toimintakyvyn ja tuotosten merkitys legitimoinnin, stabiliteetin ja resilienssin kannalta (aiheesta esim. Fumagalli 2017). Kuitenkin jokaisen komponentin merkitys legitimitettiä rakentavana osana on teoreettisessa viitekehyksessä keskeisesti esillä.

Demokraattisissa järjestelmissä hallitsemiseen liitetään yleisesti hallitsemistapaan olennaisesti kuuluvat instituutiot, mekanismit ja rakenteet, joita hallitut voivat arvioida ja jonka eri elementit (pääöksenteon toimijat, instituutiot ja politiikan tuotokset) he pystyvät helposti erottamaan toisistaan (Paloheimo & Wiberg 2012). Hallituilla on demokratioissa myös - ainakin periaatteellinen - mahdollisuus tuoda julkituoda kokemansa legitimitetin taso. Autoritaarisissa järjestelmissä, legitimitetin tason tunnistaminen on huomattavasti kompleksisempaa, eikä tällaisten poliittisten järjestelmien resilienssi ole useimmiten läheskään yhtä riippuvainen järjestelmän kokonaisvaltaisesta legitimitetistä. (esim. Schubert 2014, 594-598). Myös eri kulttuurialueiden omat traditiot ja yhteiskuntahistorialliset taustatekijät vaikuttavat preferensseihin ja järjestelmien sisäiseen dynamiikkaan. Vaikka ansiokkaat kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tutkimukset ovat kyenneet tavoittamaan esimerkiksi Kiinan yhteiskunnan legitimitetin astetta, oman tulkintani mukaan tutkimuksen kannalta legitimitetin suoran mittaamisen vaikeus ja sen operationalisointiin liittyvät haasteet – etenkin kvantitatiivisesta tutkimusotteesta – yksinomaaisena lähestymistapana ongelmallisen (kts. esim. Korvela 2015, 73). Myös itse legitimitetin tutkiminen kohtaa samat haasteet (aiheesta mm.. Gilley 2006, 521). Näin ollen esimerkiksi Kiinan kontekstissa resilienssin ja legitimoinnin tarkastelu on tutkimuksen validiteetin ja reliabiliteetin kannalta mielekkäämpi lähestymistapa. Tämä ei kuitenkaan poissulje Kiinan järjestelmän – tai muiden autoritaaristen järjestelmien – legitimitettiä käsitteellisesti analysoivien tutkimusten teoreettista kontribuutiota

järjestelmätason tutkimukseen, eikä heikennä näiden merkitystä kokonaisuuden hahmottamisessa. Merkityksellistä on tarkastella ja teoretisoida ilmiötä eri käsitteiden kautta. (kts. esim. Schubert 2014)

3.3. Autoritaaristen järjestelmien legitimizeettidiffuusio

Vaikka legitimizeettiä on tutkittu erityisesti läntisen maailman tutkimusperinteissä ja osana demokriatipainotteista politiikan tutkimusta, se ei kuitenkaan ole millään tavoin ainoastaan demokraattisten järjestelmien oikeutuksen, olemassaolon tai kestävyuden ehto. On kiistaton tosiasia, että järjestelmän luonteesta riippumatta, hallitsevan regiimin on nautittava jonkin asteista tukea ja legitimizeettiä. Eikä sen valta-asema voi muodostua pitkäikäiseksi tai kestäväksi – puhumattakaan resurssitahokkaaksi – tukeutumalla yksinomaisesti alistamiselle ja painostukselle tai talousperusteiselle vakaudelle (esim. Brooker 2013; Omelicheva 2016; Schubert 2014; von Soest & Grauvogel 2015; von Soest & Grauvogel 2017). Legitimizeettiä tai legitimoitua toiminnallisena ulottuvuutena on olemassa kaikkialla, missä on olemassa jonkinlainen valta- tai alistussuhde (Greenfield 2017, 121). Esimerkiksi puhdas alistaminen on metodina sekä kustannuksiltaan että vaikutuksiltaan pitkäkestoisesti tehoton ja kallis hallinnan muotona. Myös taloudellisten suhdanteiden vaikutus yhteiskunnan eri tasoille tuo epävarmuuden ja uhan hallinnon sosioekonomisten perusteiden kantokyvyille. Vastaavasti kulttuuriin perustavat elementit ja nationalistisiin tai patriotistisiin elementteihin tai mekanismeihin perustuvat rakenteet, esittäytyvät usein tehokkaina ja kestävinä legitimizeetin ja legitimoinnin perusteina (esim. Greenfield 2017, 121-122). Näin ollen hallinnon ja poliittisen järjestelmän kannalta kansalta saatu tuki muodostaa kestävämmän ja resurssitahokkaamman keinon perustella sekä rakentaa järjestelmän ja vallan oikeutusta. (esim. Omelicheva 2016, aiheesta myös Finer 1997)

Autoritaaristen regiimien tutkiminen ja analysointi asettaa myös erityisiä teoreettisia ja metodologisia haasteita (Omelicheva 2016; Schubert 2014, 610; Song & Chang 2017). Erityisesti legitimizeetin mittaamisen ja operationalisoinnin vaikeuteen liittyvä kritiikki haastaa ymmärrettävästi autoritaaristen järjestelmien tutkimuksenasettelun ja tutkimusmetodien valinnan. Etenkin, koska legitimizeetin todentamisen ja operationalisoinnin kannalta keskeistä on tunnistaa yhteiskunnan toimijoiden ja kansalaisten tasolta mahdollisesti nouseva legitimizeetti ja sen sisällölliset ulottuvuudet. Alhaalta ylöspäin diffusoituvan legitimizeetin kannalta luotettavien tutkimustulosten saaminen on validin ja reliaabelin tutkimuksen kannalta vaikeaa, johtuen yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän rakenteista kumpuavista – useimmiten jollain tapaa

painostavien tai indoktrinaation kautta muodostuneiden – jännitteistä, jotka vaikuttavat julkilausuttuihin ajatuksiin, hallinnolle kohdistettuun tukeen tai hyväksyntään, tai poliittisen legitimitetin perusteisiin. Näin ollen esimerkiksi David Beetham:in (1991) vaatima näyttö legitimitetin vaatimasta suostumuksesta asettuu tutkimustulosten luotettavuuden kannalta, etenkin kyselytutkimusten osalta, invalidiksi parametriksi. Useimmiten se jää myös perustelematta uskottavasti tai kokonaan ilman näyttöä. Lisäksi, esimerkiksi Kiinan kaltaisissa valtioissa myös väestön suuri koko vaikeuttaa riittävän kattavan yhteiskuntatutkimuksen tekemistä resurssitehokkaasti. (aiheesta mm. von Haldenwang 2017)

Legitimitetin – näkökulmasta, tutkimuskysymyksestä ja tutkimuksenasettelusta riippuen, myös legitimoinnin ja autoritaarisen resilienssin – tutkimisen kannalta on haasteellista mitata tutkimuksen käsitteitä (Dukalskis & Gerschewski 2017). Näin ollen kvantitatiiviset tutkimusotteet osoittautuvat tutkimuksen kannalta ongelmallisiksi, etenkin Kiinan kaltaisissa populaatioiltaan suurissa ja väestörakenteeltaan heterogeenisissä yhteiskunnissa. Myös kvalitatiivisten tutkimusotteiden suhteen käsitteiden operationalisointi ja tutkimusasettelun kannalta kattavan ja relevantin tutkimusaineiston punnitsemisen tärkeys tulee korostuneesti esille. Legitimitettiä tarkasteltaessa on haasteellista tunnistaa tai todentaa luotettavasti kansalaisten todelliset ajatukset, uskomukset tai preferenssit ja siten operationalisoida riittävän tarkasti ja luotettavasti legitimitetin käsitettä kontekstissaan (kts. esim. Dimitrov 2014; Dukalskis & Gerschewski 2017; Gilley 2009; Kuran 1997). Tässä suhteessa legitimaation näkökulma on tutkimuksen kannalta usein jo tutkimusmetodin ja kysymyksenasettelun kannalta mielekkäämpi. Tutkimusotteina tapaustutkimukset ja kyselytutkimukset vaativat usein laajaa sekundaariaineistoa tutkimusten tueksi ja tehtyjen tutkimusten perusteella on arvioitavissa niiden soveltuvan erityisesti tapaustutkimuksissa ja vertailevissa tutkimuksissa. Kuitenkin tällä tutkimusotteella on kyetty esittämään ansiokasta tutkimusta eri tutkimuskohteista ja kysymyksenasetteluista (esim. Gilley 2009; Gilley & Holbig 2009; Grauvogel & von Soest 2014; Grauvogel & von Soest 2017; Kailitz 2013; Mazepus 2017; myös Dickson 2016) Kvantitatiiviset diskurssi- ja sisällönanalyttisillä metodeilla puolestaan on mahdollista tavoittaa systemaattinen, validi ja reliaabeli tulokulma tarkastella regiimien ulostulojen sisältöjä (Dukalskis & Gerschewski 2017; von Haldenwang 2017). Näistä haasteista huolimatta, viimeaikainen autoritaaristen järjestelmien ja niiden regiimien legitimitetin ja legitimoinnin tutkimuksen kenttä on tehnyt ansiokasta empiiristä tutkimustyötä ja käy aktiivista teoreettista keskustelua. (esim. Gerschewski 2013; Gilley 2009; Gilley & Holbig 2009; Grauvogel & von Soest 2017; Mayer 2001; Zhao 2009; von Soest & Grauvogel 2015; von Soest & Grauvogel 2017).

Näkemykseni mukaan poliittiseen järjestelmään ja sen valta-asemiin kohdistuvalle legitimitetille tyypillinen ominaispiirre on sen diffuusio poliittisen järjestelmän tasolla alhaalta ylöspäin

tapahtuvana mekanismina. Näkemys pohjautuu Easton:in (1953; 1957; 1965) järjestelmäteoriaan ja siitä hänen johtamaansa pohdintaan autoritaaristen järjestelmien legitimizeeridiffuusiosta ja legitimizeerit sekä legitimoinnin perusteista (vaikkei hän näitä käsitteitä pohdinnoissaan käyttänyt. Lisäksi muiden estonilaista teoriaa myöhemmin ”jalostaneiden” tutkijoiden esityksiin (kts. esim. Schubert 2008; Schubert 2014; Sandby-Thomas 2014) Eräänä diffuusion olemassaolon ja onnistumisen tai vaikutuksellisuuden mekaanisena esimerkkinä voidaan tulkita olevan tutkijoiden osoittama ja empiirisesti tunnistettava Kiinan yhteiskunnan yleisellä tasolla vallitseva – suhteellisen korkea – legitimizeerit aste hallitsevaa regimiä ja olemassa olevaa järjestelmää kohtaan (Gilley 2009; myös Schubert 2008; Schubert 2014). Legitimizeerit ”mitataan” tämän vuorovaikutussuhteen perusteella. Legitimointi puolestaan toimii hallinnon ja valtaapitävien tasolta alemmille yhteiskunnan tasoille kohdistuvina legitimizeerit perustelevina ja sen saamiseen kohdistuvina diskursseina – argumentteina ja toimina. Autoritaarisissa poliittisissa järjestelmissä legitimoinnin merkitys usein tutkimusotteena korostuu suhteessa muuhun politiikan tutkimuksen traditioon, ja sen voi olettaa jonkin asteisesti resonoivaan niitä elementtejä ja elementtien painopisteitä, jotka ilmenevät kussakin yhteiskunnassa, ja näiden kansalaisyhteiskunnan ja hallitsevan regimin välisissä suhteissa.

Ruohonjuuritasolta pohjautuvan *legitimizeerit* tutkimisen sijaan autoritaaristen regimien aseman tarkastelu ylhäältä alas diffusoituvana *legitimoinnin* prosessina voi esittäytyä monella tapaa hedelmällisempänä, operationalisoitavampana ja tutkimuksen kannalta reliaabelimpana sekä validimpana lähestymistapana. Regimien esittämät perustelut ja diskurssit usein refleктоivat niitä kyseisen yhteiskunnan perusteita, joiden kautta legitimisaatiota rakennetaan. Legitimisaatio, eli ylhäältä johdettava legitimizeerit perustelu ja vaatimus, ei kuitenkaan sellaisenaan osoita esimerkiksi järjestelmän, ideologian tai regimin todellista legitimizeerit – se esittelee regimien käyttämän työkalupakin legitimizeerit tavoittelemiseksi.

Alexander Dukalskis ja Johannes Gerschewski (2017) esittävät analyyttisen tarkastelun tueksi neljä autoritaaristen järjestelmien käyttämää mekanismia legitimoinnin ja resilienssin taustalle: 1) indoktrinaatio, 2) passiivisuus (passivity), 3) suoritukset (performance) ja 4) demokraattinen menettelytapa (democratic-procedural) (Dukalskis & Gerschewski 2017, 259-260). Tässä suhteessa demokraattisten menettelytapojen ymmärrän liittyvän kokonaisuutena laajemmin regimin hallinnon menettelytapojen mekanismikokonaisuuteen. Kuitenkin demokraattisten menettelytapojen toimiessa hallinnon oikeutusta perustelevana elementtinä tai mekanismina -paitsi valtion omille kansalaisilleen, myös laajemmin kansainväliselle areenalle. He esittävät myös, että legitimizeeritillä autoritaarisessa kontekstissa on suoraan kausaalisia vaikutuksia lukuisiin poliittisiin intresseihin, käytänteisiin ja lopputuloksiin. Näitä ovat regimin resilienssi (regime resilience), haastaja-valtio

vuorovaikutussuhteet (challenger-state interactions), vaalimenettelyt ja –käytännöt the procedures and operations of elections), sekä jokapäiväisen elämän tekstuuri (the texture of everyday life) kyseisissä yhteiskunnissa. (Dukalskis & Gerschewski 2017)

Legitimoinnin teoreettiset perusteet eivät kuitenkaan vaikuta oleellisin osin poikkeavan autoritaarisen legitimitietin perusteista, koska legitimitiettiä tarkastelleet tutkijat ovat listanneet osin samansuuntaisia elementtejä legitimitietin perusteina. Lähes jokaisessa viimeaikaisessa autoritaaristen järjestelmien legitimitiettiä teoretisoivassa tutkimuskirjallisuudessa esiintyvät legitimitietin perusteina käsitteet: 1) vakaus; 2) taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys, 3) hallinnon suorituskyky ja tuotokset, 4) ideologia, 5) historia, 6) personalismi, ja 7) kansainvälisten asema. (Gerschewski 2013; Gilley 2009; Gilley & Holbig 2009; Grauvogel & von Soest 2017; Holbig & Gilley 2010; Holbig 2013; Mayer 2001; Omelicheva 2016; Zhao 2009; von Soest & Grauvogel 2015; von Soest & Grauvogel 2017; Yang 2014).

Autoritaaristen järjestelmien legitimitiettiä on empiirisesti tutkittu tutkimushankkeilla, joissa on tavoitettu laajalti autoritaarisia valtioita. Eräs merkittävimmistä tätä tutkimuskenttää kehittäneistä töistä on Bruce Gilley:n (2006) johdolla tehty tutkimus, jossa legitimitiettiä on operationalisoitu ja tarkasteltu 78 eri valtiollisessa järjestelmässä. Hän on tutkimuksessaan pyrkinyt erittelemään ja teoretisoimaan legitimitietin perusteita niin autoritaarisesti johdetuista valtioista, kuin demokraattisissakin valtioissa (Gilley 2006). Hän nostaa keskeisimmäksi legitimitietin perusteeksi valtion ja sen instituutioiden sekä toimijoiden suorituskyvyn, korostaen lähtökohtaisesti näkökulmaansa, joka asettaa legaalisuusvaatimukset ja kansalaisten oikeuden tulla hallituiksi legitiimin regiimin hyväksymänä (kts. myös Gilley 2009, 2). Lisäksi hänen empiiristä legitimitietin tutkimusta pohjastanut työnsä nostaa esiin legitimitietin tutkimuksen haasteet, jotka useimmiten liittyvät operationalisointiin, falsifiointiin ja tutkimuskysymysten oikeanlaiseen muotoiluun sekä oikeanlaisten tutkimusmetodien valintaan. Kiinaan kohdistuvan tutkimuksen kannalta Gilley:n työllä on keskeinen merkitys, koska hänen tutkimuksissaan legitimitietin teoreettista tarkastelua on kontekstualisoitu myös tässä viitekehyksessä. Gilley:n tutkimusperinnettä – hänen itsensä kanssa ja hänen itsensä lisäksi – jatkaneet ja syventäneet erityisesti autoritaarisiin järjestelmiin kohdistuneet empiiriset tarkastelut (esim. Gilley 2009; Gilley & Holbig 2009; Holbig & Gilley 2010; Holbig 2013). Tällainen laajaan otantaan perustuva tutkimuskenttä on pyrkinyt operalisoidaan keskeisimpiä autoritaaristen regiimien legitimitietin perusteluiksi esitettyjä osa-alueita. Grauvogel & von Soest (2015; 2017) ovat toteuttaneet vuosia 1991-2010 kartoittavat laajat (98 autoritaarista valtiota ja noin 800 asiantuntijatasoa haastateltavaa, sekä tästä datasta eritellyn suppeamman entisen Neuvostoliiton alueen autoritaarista valtiota käsittävät) kyselytutkimukset, jossa he tarkastelevat autoritaaristen regiimien vaatimuksia legitimitiettinsä perusteiksi. Erityisesti Kiinan lähialueelle

sijoittuvien entisten kommunististen valtioiden tutkimuksen perusteella he esittelevät kuusi eroteltavissa olevaa – vaikkakin limittäistä – tekijää, joiden he näkevät muodostavan perustan autoritaaristen regimien legitimizeettivaatimuksille: 1) perustava myytti (foundational myth), 2) ideologia, 3) henkilöityminen sekä johtajaan liitetyt henkilökohtaiset ominaisuudet ja henkilökultti (personalism), 4) kansainvälinen esittäytyminen ja kansainväliset sitoumukset (international engagement), 5) menettelytavat (procedural mechanisms), ja 6) suorituskyky (performance). (GIGA: <<https://www.giga-hamburg.de/en/data/regime-legitimation-expert-survey-rles>>; Grauvogel & von Soest 2017; von Soest & Grauvogel 2015)

Erityisesti Keski-Aasian autoritaaristen regimien legitimizeettiä tutkinut Mariya Omelicheva (2016) on esittänyt autoritaarisen legitimizeetin tutkimuksen perusteille kritiikkiä, jonka mukaan heikkoutena useille analyyseille on näyttäytynyt niiden kyky täysin erotella poliittisten instituutioiden legitimizeetti hallitsevan regimin ja hallitsevan eliitin legitimizeetistä, jolloin eastonilaisittain keskeinen monisuuntainen vuorovaikutusjärjestelmä on vaikeammin hahmotettavissa (Omelicheva 2016; Schubert 2014, 601-611). Lisäksi autoritaaristen järjestelmien legitimizeetin tutkimusta on kritisoitu erityisesti sen haasteellisuudesta tuottaa kiistattomasti mitattavia tutkimustuloksia juuri tutkimuskentän haasteellisuuden vuoksi ja tutkimusaineistojen validiteetin kannalta (esim. Hechter 2009; Omelicheva 2016). Kritiikki on mielestäni aiheellista monin tavoin. Ja jota autoritaaristen järjestelmien legitimizeettiä tarkasteltaessa on syytä kriittisesti pohtia. Ensinnäkin, kuten jo olen nostanut esille, tutkimuskohteen operationalisointi vaatii erityistä tarkkuutta. Myös tutkimuskohteen kontekstisidonnaisuus vaatii erityistä ja laajaa perehtyneisyyttä. (Korvela 2015, 72-73) Näiden lisäksi, tutkimuksen liian analoginen tai normatiivinen lähestymistapa demokratiaan liitettyjen teoreettisten viitekehysten kanssa, voi virheellisesti kehystää tai jättää olennaisia seikkoja huomiotta tutkimuksissa. Tai tuottaa täysin virheellisiä tuloksia. Lisäksi vahva tukeutuminen tai perusteleminen kyselytutkimusten kautta kerättyihin (erityisesti kvantitatiivisiin) aineistoihin ei välttämättä tarjoa todellista kuvausta tutkimuskohteesta (falsifioinnista kts. Kuran 1997; von Soest & Grauvogel 2015).

Weberiläinen empiirinen lähestymistapa nostaa kysymyksenasettelun keskiöön regimien legitimizeettivaatimukset. Tarkastelun keskiöön nousevat siten vaateet, diskurssit, narratiivit, symbolit ja prosessit, joilla legitimitointi ilmenee. Oma – kuitenkin huomioitava – reflektiivinen seikka on se kuinka hallitut mieltävät, vastaanottavat, reagoivat tai ymmärtävät eri mekanismien kautta esitetyt vaateet. (Dukalskis & Gerschewski 2017, 253; myös Schubert 2008; Schubert 2014) Beetham on ennustanut poliittisten järjestelmien ja niin demokraattisten kuin ei-demokraattisten regimien legitimizeetin saavuttamisen vaikeutuvan koko ajan, ja legitimizeetin vaatimuksia kohtaan esitetään yhä suurempia näyttöön pohjautuvia vaatimuksia ja odotuksia. Autoritaarisissa

konteksteissa, demokratian ja autokratian rajapinta näyttäytyy myös menetelmällisten diskurssien tasolla: Tutkimuskirjallisuuden perusteella tutkijoiden keskuudessa vaikuttaa vallitsevan vahva konsensus siitä, että – vaikka autoritaaristen järjestelmien legitimitetti teoreettisesti poikkeaa demokraattisten järjestelmien legitimitetistä – useimmat nykyaikaiset autokratiat nojaavat yhä vahvemmin myös demokratiaan liitettyihin käsitteisiin ja ”demokratian kieleen” vallan perusteluissaan. (Gilley 2006; Omelicheva 2016)

Poliittisen järjestelmän luonteesta ja legitimitetistä, sekä legitimoinnin ja vallankäytön strategioista johdettu käsite ’autoritaarinen resilienssi’ avaa Kiinan kaltaisten poliittisten järjestelmien tarkastelulle teoreettisesti validin kehyksen tarkastella poliittisia menetelmiä, joiden pohjalle rakentuu hallitsevien regiimien legitimisaatio, selviytyminen ja lujittuminen (consolidation). Myös käsissä oleva tutkielmani laajentaa teoreettisen viitekehjoksensä autoritaarisen resilienssin käsitteistöstä käsin. Autoritaarinen resilienssi käsitteenä tarjoaa legitimoinnin tarkastelulle työkaluja, jotka teorisoivat niitä elementtejä, joista autoritaariset regiimit rakentavat valtamekanismejaan. Ja samalla sitä, millaisia vallan lajeja ja vallan resursseja, ja millaisin painotuksin, ne kulloinkin ja kussakin poliittisessa järjestelmässä ilmenevät.

Hallitsevan regiimin on resilienssin kannalta rakennettava, perusteltava ja oikeutettava legitimitettiä diskursseilla, jotka resonoivat kansalaisten uskomuksiin, arvoihin ja odotuksiin yhteiskunnan järjestelmän osallisuudesta tuottaa sosiaalista todellisuutta, ja luovat edellytykset hallinnon jatkuvuudelle ja toimintakyvylle (Omelicheva 2016). Näin ollen legitimitetin tarkasteluun liittyvä perustavanlaatuinen problematiikka tarjoaa empiiriselle tutkimukselle suotuisamman tutkimusalusta juuri legitimoinnin perspektiivistä (von Haldenwang 2017, 270; kts. myös esim. Dukalskis 2017; Dukalskis & Gerschewski 2017; Fairbrother & Zhao 2016; Hurrelmann 2017; Kailitz 2013; Kölner & Kailitz 2013). Koska valtaregiimien resilienssi, vallan jatkuvuus ja stabiliteetti muodostavat legitimoinnin perusteet, näiden perusteiden argumentointi ja niistä esitetyt diskurssit rakentuvat niistä komponenteista, jotka myös resonoivat kansalaisyhteiskunnan tasolla. Omassa työssäni olen kiinnostunut juuri niistä erilaisista rakenteista, mekanismeista, elementeistä ja perusteista, joilla valtaa ja järjestelmää rakennetaan ja perustellaan – vallan legitimoimiseksi.

3.4. Aiempi tutkimus legitimitetistä Kiinan kontekstissa

Kiinan regiimin legitimointia on tutkittu niin kiinalaisten kuin länsimaisten akateemikkojen toimesta. Kiinnostus ei-demokraattisen sosialistisen maailman viimeisimpiin tukikohtiin lukeutuvan

maan ”itsevaltaisen” regiimin resilienssin mekanismien tarkastelu kiinnostaa luonnollisesti tutkijoita jo Kiinan vaikutusvaltaisuuden, koon, merkittävyyden, kuriositeettimaisuuden ja omaleimaisuuden vuoksi. Niin politiikan- ja yhteiskuntateoreettisten kuin kansainvälisen politiikan teoreetikkojen, taloustieteilijöiden, mediatutkijoiden sekä kulttuurintutkijoiden johtamat tieteenalat ovat kukin sivunneet Kiinan regiimin legitimizeettia ja legitimointia omista lähtökohdistaan käsin, ja omien tutkimusintressien kautta. Kiinan poliittisesta järjestelmästä ja sen kehityksestä – etenkin legitimoinnin näkökulmasta – kiinnostunut länsimaisen koulukunnan politiikan tutkimuksen tutkijayhteisö ei kuitenkaan ole niin laaja kuin tutkimuskohteen merkityksen ja näkyvyyden sekä vaikuttavuuden puolesta voisi olettaa. Kiinalaiset tutkijat puolestaan nojaavat tutkimuksissaan pitkälti länsimaisiin teorioihin, eikä kiinalaisen tutkijayhteisön teoreettiset puitteet tai tutkimukselliset viitekehykset, politiikan tutkimuksen osalta, yleisesti pohjautu kiinalaisten filosofien klassikoiden tulkinnoille. He myös usein esittävät länsimaisia kollegoitaan pessimistisempiä tulkintoja, etenkin normatiivisiin teoreettisiin muotoiluihin. (Zeng 2014) Länsimaisessa ”valtavirtatutkimuksessa” esitetyissä pohdinnoissa, Kiinan regiimin haasteiksi nousevat usein kiinalaisten arvojen muutoksiin, sosioekonomiseen epätasa-arvokehitykseen ja korruptioon liitetyt uhkatekijät. Näiden voidaan nähdä hankaloittavan suoritusperusteisuuteen ja näyttöihin vahvasti perustuvaa hallinnon legitimizeettia (mt.) Puolue-valtion viitekehystä on kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa kiinnittää huomiota ideologiseen (laajasti esimerkiksi nationalistisesta/patriotistisesta, populistisesta, reformistisesta, historiallisesta ja kiinalaisen sosialismin muotoiluista tarkasteltuna, rakennettuna ja representoituna, ’ideologia’ käsite ymmärtäen) ulottuvuuteen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden rakentumiseen ja hallinnon kehittämiseen (Zeng 2014, 612-613, 624-626).

Gunter Schubert (2008; 2014) ja Peter Sandby-Thomas (2014a; 2014b) ovat käyneet keskustelua kiinalaisen legitimizeetin ja legitimoinnin tutkimuksellisista ulottuvuuksista, ja siitä millaisia tutkimuksellisia lähestymistapoja juuri kyseisen kontekstin tutkimuskentällä olisi syytä tarkastella. Schubert näkee laajempaan ja konseptikeskeisempään tulokulmaan nojautuvan legitimoinnin tarkastelun avaava paremmin niitä eri elementtejä, joita KKP:n työkalupakissa ja koko Kiinan yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän eri tasoilla on havaittavissa (Sandby-Thomas 2014b; Schubert 2008; Schubert 2014). Tämä tutkimusote antaa autoritaarisen regiimin selviytymisstrategioiden ja vallan legitimoinnin tutkimiselle – etenkin sen empiirisesti legitimizeettia mittaamaan pyrkivälle lähestymistavalle – monisyisemmän lähestymistavan. Tällöin myös lähtökohtaiset oletukset demokratisoitumisen normatiivisesta olemassaolosta ja näiden aineiden ”etsiminen” tai ”esiintyminen rakenteissa jää myös toissijaiseksi legitimoinnin perusteeksi. Tietenkin legitimizeetti käsitteenä säilyy politiikan tutkimuksellisen mielenkiinnon keskiössä, mutta

– koska kiinalaisessa kontekstissa legitimizeetti on vaikeasti aukottomasti mitata ja jopa todentaa, ja koko järjestelmän kannalta se kuitenkin on täysin toisenlaisessa funktiossa ja asemassa kuin demokraattisten verrokkien – eastonilaisen perustan mukainen legitimoinnin käsitteistö vaikuttaa lupaavimmalta lähestymistavalta Kiinan järjestelmän ja regiimin legitimizeettiä ja tähän liittyviä diskursseja. Perusteleehan regiimi valtaansa ja järjestelmää ensisijaisesti omille kansalaisilleen ja rakentaa legitimizeetin perusteluja ensisijaisesti tällä areenalla – ei länsimaisen poliittisen kentän, kansainvälisen yhteisön tai demokratiakeskeisen tiedeyhteisön edustajille. Vielä tarkemmin, vaikka legitimizeetti sinänsä on merkittävä elementti muun muassa kiinalaisen poliittisen järjestelmän stabiiliteetin ja resilienssin kannalta, se ei kuitenkaan muodosta fundamentaalista merkitystä – toisin kuin kilpailullisissa edustuksellisissa vaalidemokratioissa – järjestelmän tai vallan olemassaololle. Kansalaisilta saatu tuki ja legitimizeetti ovat kuitenkin järjestelmän kannalta, ja yhteiskunnan kehittymiseksi, erittäin merkityksellistä ja etenkin resurssitehokasta (mm. Levi et al. 2009, 354-375; Shambaugh 2008, 3; Zhu 2011, 124-125).

Huomioiden esittämäni perusasetelman, mielestäni Sandby-Thomas:in ja Schubert:in tulokulma laajentaakin koko Kiinan poliittista järjestelmää tarkastelevaa tutkimusta ja tuo Kiinan regiimin valtastabiiliteettistrategioiden tarkasteluun vahvasti eastonilaista näkökulmaa (Schubert 2008, 195). Tältä pohjalta Schubert on nostanut merkittävimmiksi Kiinan regiimin legitimoinnin – ja legitimizeetin – perusteiksi ideologiaan, (poliittisen järjestelmän) rakenteeseen ja henkilökohtaiseen auktoriteettiin nojaavat elementit (Schubert 2008). Tämä ei suinkaan tarkoita, etteikö legitimoinnin käsitteen kautta lähestyvä tarkastelu näkyisi laajemmin tutkimuskirjallisuudessa käytävässä keskustelussa. Muun muassa Christian von Haldenwang (2017) on erittäin ansiokkaasti syventänyt eastonilaisen lähestymistavan kehittelyä juuri Kiinan konseptiin erittäin hyvin soveltuvan viitekehyksen parissa. Lisäksi esimerkiksi Steffen Kailitz:in ja Patrick Köllner:in (Kailitz 2013; Köllner & Kailitz 2013), Bruce Dickson:in (Dickson et al. 2016; Dickson et al. 2017), Jinshan Zeng:in (2013), Fairbrother & Zhao:n (2016), tai Alexander Dukalskis:in (2017) ja Dukalskis & Gerchewski:n (2016) esittelemät legitimoinnin perusteiden elementit ja mekanismit ovat tuoneet merkittäviä avauksia viitekehyksen tulokulmaan ja siitä johdettuun tutkimusotteeseen.

Legitimointi tutkimuksellisenä viitekehyksenä avaa tutkimusaineistollisesti moniulotteisemman ja resurssitehokkaamman tutkimusmaaston, verrattuna yksioikoiseen legitimizeetin tarkasteluun. Vaikkakin se ei sellaisenaan kykene esittämään, tunnistamaan tai perustelemaan kansalaisten taholta diffusoituvaa legitimizeettiä. Kuitenkin aiemmat lähestymistapaan tukeutuvat tutkimukset ovat ansiokkaasti kyenneet tarkastelemaan erilaisia legitimoivia diskursseja ja resursseja sekä mekanismeja ja rakenteita, joiden kautta kiinalaista poliittista järjestelmää myös jatkuvasti rakennetaan ja uusinnetaan (esim. Wang 2017a; Wang 2017b; Wang 2017c). Tutkimus kuitenkin on

vahvasti painottunut viimeisimmän vuosituhaten puolella tehtyyn tutkimukseen ja keskusteluun. Näissäkin painottuen enemmälti viime vuosille. Kuitenkin Xi:n hallintoa tutkivia julkaisuja on saatavilla vielä niukalti. Xi:n toiselle kaudelle siirryttäessä, useat politiikantutkimuksellisesti keskeiset elementit lokeroituivat kiinalaisessa kontekstissa perustaviin asetelmiin. Näin ollen, Xi:n ensimmäisen kauden rakentamat perusteet legitimitetille, ideologisille muotoiluille ja rakenteille, hallinnolle, järjestelmälle, ja niin edelleen, pohjaavat Kiinan poliittisen järjestelmän muotoiluja, muotoutumista, asemoitumista ja kehitystä jopa seuraavat vuosikymmenet. Siksi tähän tematiikkaan ja viitekehukseen perustuva tutkimus on mielestäni erittäin merkityksellistä ja perusteltua.

Legitimitettä ja legitimointia erityisesti Kiinan kontekstissa tutkineet Heike Holbig ja Bruce Gilley (esim. Gilley 2009; Gilley & Holbig 2009; Holbig & Gilley 2010; Holbig 2013) nojaavat tutkimuksissaan pitkälti myös Dukalskis:in ja Gerchewski:n muotoilemien legitimoinnin mekanismien perusteille. Heidän mukaansa Kiinan hallitsevan regimin on legitimoitava hallintoa yhä uudelleen ja pakotettu yhä uudelleen arvioimaan yhteiskunnan muutosten ja valtion vuorovaikutussuhdetta (Holbig & Gilley 2010). Näin he tulevat korostaneeksi autoritaarisen resilienssin ja sitä kautta mukautumisen (adaptation) keskeistä merkitystä legitimitetin perustelujen taustalla. Heidän tutkimusotteensa on verrattain keskeisessä roolissa Kiinan regimin legitimitettä ja sen vallan perusteluita tehtävässä tutkimuskentässä, ja heidän tutkimuksissaan yhdistyy erityisesti kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimusote, Holbig:in orientoituessa lisäksi diskursiiviseen tutkimusotteeseen.

Holbig on pohtinut erityisesti ideologian merkitystä Kiinan regimin legitimoinnissa, ja hän esittääkin – kumoten samalla oman aiemman hypoteesinsa ”ideologioiden lopusta” – ideologian resurssioivan perustan kiinan regimin ja eliitin legitimointidiskursseissa (Gilley & Holbig 2009; Holbig & Gilley 2010, 405; Holbig 2013, 62-64). Holbig:in esittelemä ajatus ideologian keskeisestä roolista on todennettavissa tutkimuksissa, jotka ovat tarkastelleet Xi:n edeltäjien valtakausina rakennettua legitimointia ja legitimitettä perustelevaa ja argumentoivaa diskurssia (mm. KKP:n puoluesivusto: <<http://english.cpc.people.com.cn/>>; Holbig 2013). Ideologia on kiinalaisessa kontekstissa ulotettava moniulotteiseksi ja dialektisesti rakentuvaksi kokonaisuudeksi, joka näyttää korreloivan sekä muutoksina että muotoilevana instrumenttina ajallisiin ja spatiaalisiin kehitysprosesseihin.

Esimerkkeinä – ja Xi:n edeltäjien jättämänä kontekstuaalisena ”perintönä” - Jiang Zemin:in vuonna 2005 lanseeraama ”Kolmen edustuksellisuuden teoria” (Three Representatives Theory), jatkoi Mao:n vallankumouksellista ja omaleimaista sosialismin muotoilua, joka Deng:in kaudella vakiintui ”sosialismin kiinalaisiksi erityispiirteiksi”. Deng:in teoreettis-ideologinen liberalisoituminen rakensi

puolestaan tietä Jiang'in kautta KKP:n rakentamalle ideologiselle muotoilulle. Jiang'in teoria näyttäytyy tuovan ideologiselle perustalle keskeisiksi elementeiksi KKP:n roolin yhteiskunnallisen, kulttuurillisen ja tuotannollisen kehityksen toimeenpanijana ja ”vartijana” .(Jiang 2013, 1-2, 519) Hu:n kaudella puolestaan puolueen muotoilu ”Harmonisesta sosialistisesta yhteiskunnasta” (Harmonious Socialist Society) toimi vastaavasti puolue-valtion resilienssin perustana, ja legitimoi siten KKP:n tarjoaman yhteiskunnallisen stabiiliteetin ideologisena ulottuvuutena. Näyttää siltä että Xi, pohjustaessaan kautensa hallinnon nostamisella järjestelmän keskiöön – laajentaen legitimoinnin perusteita ideologisten muotoilujen ulkopuolelle – samalla ”kokoo aiemmat ideologiset teoriat yhtenäisen ideologisen muotoilun taakse. Näin Xi vahvistaisi puolueelle tärkeää legitimoinnin kehitystä – ideologian, kulttuurin, nationalismin ja (taloudellisen) suorituskyvyn perusteiden lisäksi – hallinnon ja järjestelmän oikeudenmukaisuuden ja tehokkaan kansalaisten palvelemisen diskursseina esiintyvään kokonaisuuteen. (Holbig & Gilley 2010; Zeng 2014, 612-613, 624-626, 635; puolueen ideologisesta muotoilusta ja diskursseista ennen Xi:n johtaman regiimin kautta, kts. CPC: <<http://english.cpc.people.com.cn/206972/206981/8188426.html>>)

Autoritarisen legitimoinnin ja vallan perustelujen lähteitä teoretisoivissa tutkimuksissaan yleisesti esiintyvät komponentit löytyvät myös edellä mainittujen akateemikkojen tutkimusartikkeleista ja teoksista. Ne esittävät KKP:n legitimoinnin perustuvan seuraavien elementtien pohjalle; 1) taloudellinen suorituskky ja kehitys, 2) nationalismi, 3) ideologia, 4) kulttuuri, 5) hallinto, ja 6) demokratia. Elementit pitkälti muodostuvat samoista komponenteista ja käsitteistöistä, jotka esiintyvät laajemmin autoritaaristen regiimien legitimizeettiä ja legitimointia, sekä resilienssiä tarkastelleissa tutkimuksissa. Joten heidän lähestymistapansa esittää varsin kattavasti viimeaikaisen legitimoinnin ympärillä käytävän keskeisen teoreettisen muotoilun. Oletukseni on, että nämä keskeiset elementit ohjaavat myös niitä diskursseja, joilla puolue-valtio legitimoi asemaansa. Niiden painotuksissa ja merkityssuhteissa tapahtuneet muutokset osaltaan reflektivat yhteiskunnassa tapahtunutta kehitystä ja muutoksia. Laajemmin tarkasteltuna tutkimuskirjallisuudesta nousee edellisten elementtien lisäksi henkilökohtainen auktoriteetti (itse näen KKP:n edustavan myös eräänlaista subjektia, joka on sisällytettävissä tähän kategoriaan) sekä resurssina että mekanismina, ideologis-historialliset perusteet ja nationalistis-partioottis-paternalistiset ulottuvuudet, ja ensisijaisesti korostuva kyvykkyysresurssi (performance), josta on johdettavissa muun muassa hallinnolliset resurssit (kts. esim. Dickson et al. 2017; Dukalskis & Gerschewski 2017; Fairbrother & Zhao 2016; Saich 2016; von Handelwang 2017; Yu 2016; Zhu 2011). Keskeisimmiksi elementeiksi ja diskursiivisen legitimoinnin perusteiksi nostaisin kuitenkin regiimin, hallinnon ja järjestelmän suorituskkyyn ja tuloksiin, kulltuurillis-historiallisis-nationalistisiin perusteisiin, ideologisiin rakenteisiin ja reformistis-modernisaatiollisiin kehyksiin rakentuvat elementit joiden

avulla valtaa, stabiliteettia ja legitimizeettiä perusteleisiin valtavaatimuksiin haetaan yhteiskunnan eri tasoilta responsiivisuutta ja resonaatiota. Eli 1) suorituskyvyn (performance), 2) ideologian ja 3) karismattinen johtajuus (charismatic leaders/leadership) alaisten käsitteellisten ulottuvuuksin rakentamien diskurssien kautta pyrin tarkastelemaan tutkimusaineistoni tarjoamaa retorista argumentointia ja tapaa rakentaa olemassa olevaa todellisuutta. Uskon näiden resurssien eri ulottuvuuksien kautta KKP:n Xi:n johdolla myös rakentavan tai 'roolittavan' toimintaansa ja asemaansa legitimiinä instituutiona. Hypoteesini mukaan myös näihin rakenteisiin perustuvia diskursseja Xi:n johtama regimi on muotoillut ja Xi:n esittämänä tuottanut kansalaisyhteiskunnan tasolle.

4. METODI JA TUTKIMUSAINEISTO

4.1. Diskurssianalyysi

Tutkielmani tavoitteena on kuvata, ymmärtää ja selittää keskeistä Kiinan poliittisen järjestelmän funktionaaliseen ulottuvuuteen vaikuttavaa ilmiötä. Tutkielmani on erinäinen sarja valintoja ja rajoituksia, sekä näkökulmien yhteensovittamisia, joiden kautta pyrkimyksenä on representaation ja tulkinnan kautta havainnoida merkityksiä, jotka kuvaavat tutkielmani kohdetta (aiheesta mm. Rinne & Wass 2017, 245-246). Eräs vaikuttavimmista valinnoista on analyysimetodin valinta. Tutkielmani metodologinen tapa lähestyä tutkimusaineistoa on retorinen diskurssianalyysi. Diskurssianalyysissä tarkastellaan niitä kielellisiä prosesseja, joiden kautta yhteinen ja jaettu sosiaalinen todellisuus rakentuu (Jokinen, Jouhila & Suoninen 1999; Jokinen, Jouhila & Suoninen 2000b; Pynnönen 2013, 10; Remes 2014). Diskurssianalyysin teoreettis-metodologisena viitekehyksenä voidaan pitää sosiaalista konstruktionismia, josta voidaan johtaa ajatus siitä että sosiaalista todellisuutta tuotetaan, muotoillaan, uusinnetaan ja tehdään näkyväksi erilaisten diskurssien kautta. Siten tietenteoreettinen tausta käytetylle tutkimusmenetelmälle myös asettuu sosiaalisen konstruktivismin esittämän ajattelutavan perustalle. Tällöin kielenkäyttöä tarkastellaan toimintana, joka sekä muotoutuu sosiaalisissa prosesseissa että rakentaa sosiaalista todellisuutta. Näin se rakentaa erilaisia sosiaalisia suhteita, sosiaalisia identiteettejä, sekä tieto- ja uskomusjärjestelmiä (Pynnönen 2013).

Diskurssianalyysi on perusluonteeltaan tutkimusaineistoa tulkitseva metodi, jonka avulla pyritään löytämään vastauksia esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Tutkimusmetodina se pyrkii tunnistamaan tekstiaineistosta nousevia diskursseja, joiden avulla tutkimusongelmaa voidaan lähestyä (Pynnönen

2013). Diskurssianalyysin eräs keskeisimmistä oletuksista on, että diskurssi on mahdotonta irrottaa laajemmasta kontekstistaan. Tällöin analyysissa ja tulkintakehyksessä olennaisena on diskurssin ja kontekstin suhde. Diskurssianalyysi myös hyödyntää erilaisia analyysitekniikoita ja ”lainaa” työkaluja muilta kvalitatiivisilta analyysimenetelmiltä. Näin ollen, diskurssianalyysi voidaan ajatella olevan myös jollain asteella ”löyhä” metodologinen viitekehys, jossa tutkimuksen kannalta relevanteilla tekniikoilla pyritään eksplisiittisesti löytämään aineistosta muun muassa eri representaatioita ja monimerkityksellisyyttä (mt.). Diskurssianalyysissa päämääränä on löytää tutkimusaineistosta eräänlaisia ”johtolankoja” diskursseista, joita nämä tekstit edustavat, ja joihin nämä tekstit liittyvät tai kuuluvat. Diskurssianalyysiin olennaisesti kuuluu tekstien systemaattinen tarkastelu, johon sisältyy niin niiden tuottamisen, jakamisen kuin käyttämisenkin analysointi. (Pynnönen 2013, 10; kts. myös Fairclough 1995, 78-82; Phillips & Hardy 2002; Phillips, Lawrence & Hardy 2004)

Diskurssianalyysissa tarkoituksena on tarkastella sitä, miten toimijat tekevät asioita ymmärrettäväksi kielen käytön keinoin, sekä toisaalta diskurssin ja todellisuuden välisen suhteen tutkiminen. Kuitenkaan kielen tai kielenkäytön ei oleteta muodostavan analogista kuvaa todellisuudesta. Koska merkitykset rakentuvat, säilyvät ja muuntuvat – tai muuttuvat – vain ihmisten keskinäisessä toiminnassa eli lähinnä puheen, kirjoitusten ja muussa symbolisen toiminnan mekanismein, analyysissa juuri puheen ja kirjoituksen kohteet konstruoidaan eli merkityksellistetään. Merkitykset muodostuvat tällöin reflektioina sekä suhteessa että erotuksena toisiinsa. Pohdinta merkitysten ja diskurssin suhteesta on analyysin kannalta keskeistä. Kuten Pynnönen (2013) on muotoillut, diskurssin voidaan nähdä joko deterministisesti määrittelevänä merkitysdiskurssisuhteena, tai autonomiseksi merkityssuhteeksi. Deterministisenä sen voi nähdä määrittelevän merkityksiä niin, että diskurssi ohjaa mikrotasolla rakenteita ja toimintaa sekä muokkaa sitä, miten asioista puhutaan ja millaisia merkityksiä niillä on (Pynnönen 2013, 10-11). Autonomisena merkityksen nähdään syntyvän mikrotasolla vuorovaikutustilanteessa itsessään tai puheen käsitetään makrotasolla ilmentävän sen kohteena olevasta asiasta puhumisen standardoituja muotoja (mt.). Diskurssianalyysin tavoitteena ja tehtävänä on tutkia, miten toimijat tekevät asioita ymmärrettäväksi kielenkäytöllään sekä tarkastella diskurssin ja todellisuuden välistä suhdetta. Kieltä tai kielen käyttöä ei oleteta todellisuuden kuvaksi. (kts. Alvesson & Kärreman 2000b; Alvesson & Kärreman 2011; Fairclough 1993, 134; Jokinen 1999, 38-41; Jokinen & Juhila 1999, 54; Phillips & Hardy 2002, 2-6; Pynnönen 2013, 10; Remes 2004; Suoninen 1999, 17-20).

Diskursiivisesta näkökulmasta kaikki vähäisimmätkin sosiaalisen todellisuuden elementit ovat sosiaalisia konstruktioita. Ne syntyvät, toisiintuvat, muotoutuvat, muovautuvat ja säilyvät jatkuvan diskurssien tuottamisen prosessin kautta. Näin ollen on huomionarvoinen seikka, ettei ole olemassa

minkäänlaista yhteismitallisuutta oikeista tai vääristä todellisuuskäsityksistä. Tässä suhteessa diskurssianalyysi pyrkii myös haastamaan itsestäänselvyyksinä pidetyt käsitykset 'tiedosta' tai 'todellisuudesta'. Koska kaikki todellisuuden ”versiot” ovat inhimillisen kanssakäymisen tuotetta – ja samalla tästä riippuvaisia –, vallitseviksi tai hegemonisiksi nousevat ne versiot, jotka tulevat jollain tavoin voimakkaampien prosessien kautta. (Pynnönen 2013, 11; myös Phillips & Hardy 2002, 84)

4.2. Diskurssi käsitteenä

Diskurssin käsite viittaa yhtäältä sekä yksittäisiä lauseita laajempiin kokonaisuuksiin että kielenkäyttöön mekanismina (mm. Pietikäinen & Mäntynen 2009, 24-25). Diskurssi voi siten ilmetä eri muodoissaan toisiinsa linkittyvinä ja sosiaalista todellisuutta rakentavina tekstikokonaisuuksina tai puheakteina. Mutta lisäksi myös diskurssien kontekstuaalis-toiminnallisena ulottuvuutena, eli diskurssien tuottamisena, levittämisenä ja vastaanottamisena. Tekstin merkityksellisyys syntyy tällöin kontekstisidonnaisuuksien ja intertekstuaalisuuden kautta. Kontekstuaalisuus syntyy yhteiskunnan historiallisesti ja sosiaalisesti rakentuneiden sekä yhteisesti jaettujen monimutkaisten vuorovaikutussuhteiden muotoutumisten kautta. (Philip & Hardy 2002; Pynnönen 2013).

Diskurssin käsitteen määrittelyssä voidaan tehdä ero sen välillä, käsitetäänkö diskurssianalyysi sosiaalisen tekstin tutkimukseksi vai diskursiivisesti konstruoidun ja säilytettävän sosiaalisen todellisuuden tutkimiseksi. Ensimmäisessä lähestymistavassa tarkastelun keskiössä on joko puhe tai kirjoitettu teksti sosiaalisessa toimintakontekstissaan, ja diskurssi nähdään sosiaalisena vuorovaikutuksena. Tällöin korostetaan vuorovaikutussuhteiden tekstuaalista luonnetta ja tutkimus lähestyy analyysikohdettaan paikallisesti mikrotason tekstuaalisia lähtökohtia korostaen. Näin ollen analyysi kulkee erillään sosiaalisen todellisuuden muista tasoista, kuten esimerkiksi toiminnan tai merkityksen tasoista. Samalla analyysi tapahtuu sisällöllisesti yksittäin, analysoimalla aineistoa eräänlaisessa kontekstuaalisessa tyhjiössä ja keskittyen analyysissa pääasiallisesti lingvistisiin elementteihin. Jälkimmäinen lähestymistapa puolestaan tarkastelee sosiaalisen todellisuuden muotoutumista kielen kautta, jolloin diskurssi ajatellaan todellisuuden sosiaalisena konstruktiona, historiallisesti sijoittuvien diskursiivisten tekojen kautta. Tällöin diskurssit ovat yleisesti ilmeneviä ja vallitsevia järjestelmiä erilaisten ajatusten muotoiluun ja esittämiseen. On myös siten ajateltavissa, että muut sosiaalisen todellisuuden tasot ovat eri asteisesti diskurssissa tuotettujen valta- ja tietosuhteiden muotoilemia. (Pynnönen 2013, 7-8; myös Alvesson & Kärreman 2000, 1126-1127; Fairclough 1995, 31; Phillips & Hardy 2002, 9)

Diskurssista on huomioitava, että – kuten Hayward Alker ja David Sylvan (1994) Mikko Leinon ja Rauli Mickelssonin (2017) mukaan ovat esittäneet – diskurssi ei rajoitu pelkästään kielellisiin implikaatioihin vaan se on vahvasti sosiaalinen ilmiö. Diskurssien eräs perusedellytys on kielellisen yhteisöllisyyden ja yhteisten symbolien ja merkitysten olemassaolo. Tämä reunaehto on keskeinen kommunikatiivisen mekanismin elementti ja diskurssien sosiaalisen ulottuvuuden perusta. (Alker & Sylvan 1994,8; Leino & Mickelsson 2017, 203-204)

Eräs keskeisimmistä diskurssiteoreettiseen tutkimusotteeseen vaikuttaneista on ollut ranskalainen teoreetikko Michel Foucault. Erityisen merkittäviä ovat olleet hänen diskursseista, subjektista ja vallasta esittämänsä ajatukset (kts. mm. Foucault 1977; Foucault 1980; Foucault 1986; myös Foucault 1998; Taylor 2014). Foucault:n teoreettisessa muotoilussa keskeistä on se, kuinka kielen variaatio on järjestynyttä ja siten vaikuttaa sosiaaliseen todellisuuteen. Foucault viittasi diskursseilla kulttuurisesti jaettuihin merkityksellistämisen tapoihin, jotka muokkaavat puhunnan kohdetta. Tällöin se ilmentää kielenkäytössä ilmenevää kontekstuaalisesti rakentunutta ymmärrystä todellisuudesta. Kieli siis toimii toiminnan resurssina. (Pietikäinen & Mäntynen 2009, 25-27; Jokinen & Juhila 1999, 71.)

Kuten voi huomata, diskurssi ei ole millään tavoin yksiselitteinen käsite, vaan sitä käytetään hyvinkin erilaisissa merkityksissä. Se voi toimia edellä kuvattujen määritelmien lisäksi myös sosiaalisuuden elementtinä, tiettyihin diskursseihin – kuten esimerkiksi poliittinen diskurssi – viittaavana substantiivina, tai konkreettisesti viittaamaan joihinkin puhuttuun vuorovaikutustilanteeseen. Joten diskurssin käsitettä ei voi universaalisti ja tyhjentävästi täysin määritellä. (aiheesta mm. Fairclough, Graham, Lemke & Wodak 2004; Pietikäinen & Mäntynen 2009) Siksi pyrin diskurssista ja diskurssianalyysistä johdettujen käsitteiden kautta tarkemmin merkityksellistämään ja tarkentamaan tutkielmani käsityksen diskurssista myös analyysini kuluessa. Lähtökohtaisesti tutkielmani kontekstissa, diskurssi on tekstuaalinen kokonaisuus ja siten myös merkittävä ja merkityksellinen osa niitä sosiokulttuurisia käytäntöjä, jotka rakentavat sosiaalista todellisuutta. Analyysissa on tavoitteena diskurssin tai diskurssien tunnistamisen jälkeen analysoida sitä, miten ja millaisena sosiaalinen todellisuus aktualisoituu niin kontekstuaalisesti kuin diskursiivisesti. Keskiöön nousee tällöin se, miten jokin asia sanotaan, kuinka se tätä kuvaa, ja millaiseksi se silloin jonkin ilmiön tuottaa.

Diskurssianalyysiin itsessään liitetään eräitä siihen olennaisesti kuuluvia käsitteitä, kuten 1) tekstiaineiston, 2) kontekstin, 3) representaation, 4) genren, 5) intertekstuaalisuuden, 6) interdiskursiivisuuden, 7) intervention, 8) identiteetin, 9) diskurssijärjestyksen, 10) ideologisuuden, 11) vallankäytön, 12) legitimitetin, ja 13) instituutioiden käsitteet diskurssien ja diskurssianalyysin

kontekstissa. Esittelen nämä käsitteet – siltä osin kuin ne ovat tutkielmani kannalta oleellisia – tarkemmin eri yhteyksissä menetelmäluvun varrella. Siten että niiden merkitykset tulevat tarkennetuiksi juuri tutkielmani kontekstuaalisessa tulkintakehyksessä.

4.3. Diskurssianalyysi tutkimusotteena

Diskurssianalyysin metodia hyödyntävä tarkastelu on kiinnostunut siitä, kuinka ihmiset sosiaalisina olentoina tuottavat ja toisintavat toimintansa, olemisensa ja ympäröivän todellisuutensa. Erilaisina teksteinä ja puhetekoina tuotetut aktit – paitsi refleктоivat jo olemaassaolevaa todellisuutta, myös – rakentavat jatkuvasti sosiaalista maailmaa ja sen erilaisia ulottuvuuksia ja suhteita. Erilaisten diskurssien analyysin avulla on mahdollista perehtyä niitä tuottaviin rakenteisiin ja mekanismeihin, sekä näistä johdettuihin toimintamalleihin ja suhteisiin. Kielellisten tuotosten kautta diskurssianalyysi on kiinnostunut niiden tuottamasta sosiaalisesta todellisuudesta. Samalla se kuitenkin tarkastelee kielenkäytön kontekstuaalista ulottuvuutta ja näihin liittyviä jännitteitä, seurauksia ja suhteita. Kontekstisidonnaisuudella – sen laajassa yhteiskunnallisessa, ajallisessa ja historiallisessa jatkumohorisontissa – on näin ollen erityisen keskeinen merkitys diskurssianalyysisessä lähestymistavassa. Lisäksi kielen, toiminnan ja kontekstin välinen vuorovaikutus on keskeisessä roolissa. (esim. Jokila, Juhila & Suoninen 2000b; Jokila, Juhila & Suoninen 2016; Pietikäinen & Mäntynen 2009; Pynnönen 2013; Remes 2006; Wood & Kroger 2000)

Diskurssianalyytinen tutkimus voidaan käsittää analyyttisena tutkimusotteena sen pyrkiessä tarkastelemaan ilmiöitä kielenkäytön, todellisuuden, vuorovaikutus- ja valtamekanismien, sekä tilanteisen toiminnan välisistä suhteista. Lähtökohtana on sosiaalinen konstruktivismi. Usein diskurssianalyysissa korostuu kielen tilannekeskeisyys, joka asettaa helposti rajatut raamit analyysien tarkastelu-ulottuvuudelle. Laajemmassa tarkastelussa raamit eivät kuitenkaan synny yhtä konkreettisesti. Kielenkäytön tilanne on ymmärrettävästi keskeinen, mutta yhteiskunnallisen tarkastelun kannalta yhtä keskeiseen asemaan nousee varmasti myös se seikka, että kielenkäytölle on luotu variaatioita normeista ja reunaehdoista. Sillä on myös erilaisia seurauksia. Se, että kielenkäyttö liittyy oleellisesti osana yhteiskunnallista toimintaa, korostaa osaltaan puolestaan kielen funktionaalista merkitystä. (Pietikäinen & Mäntynen 2009, 14-20; Pynnönen 2013, 4-5; Potter 2004, 205-206)

Kieli järjestelmänä tuottaa kielellisiä resursseja, joiden kautta voidaan luoda erilaisia merkityksiä. Kielenkäytölle on esitetty kolme erilaista funktionaalista merkitystä: 1) tekstuaalinen merkitys, eli

kielenkäyttö viestinnän välineenä; 2) ideationaalinen merkitys eli kielenkäyttö representaationa; ja 3) intersubjektillinen merkitys, jossa kielen avulla luodaan erilaisia identiteettejä ja sosiaalisia suhteita (Pynnönen 2013). Myös diskursseilla ajatellaan olevan kielellisiä funktioita 1) representoida, 2) rakentaa ja esittää identiteettejä, ja 3) organisoida sekä kielellisiä että muita resursseja, kuten esimerkiksi puheen ja tekstin genret (Pynnönen 2013, 6; myös Pietikäinen & Mäntynen 2009, 14-15, 52, 68-69; Fairclough 1995, 29-30).

Anu Pynnönen (2013) on kiteyttänyt diskursseja tarkastelevan tutkimusotteen seuraavanlaisesti:

”Kieli on samanaikaisesti lingvistinen, diskursiivinen ja sosiaalinen järjestelmä. Kielen avulla luodaan sosiaalista todellisuutta mutta myös sosiaalinen todellisuus luo kielenkäyttöä ja vaikuttaa siihen, miten kieltä käytetään. Funktionaalisen lähtökohdan mukaisesti kielenkäyttö on tavoitteellista toimintaa, joka syntyy monimuotoisen kontekstin, kielenkäyttäjien resurssien ja tavoitteiden yhdistelmänä. Diskurssintutkija etsii kielenkäytön ja sosiaalisen toiminnan säännönmukaisuuden ja vaihtelun välistä suhdetta: hän tarkastelee sekä kielenkäytön ja sosiaalisen toiminnan samankaltaisuutta ja järjestyneisyyttä että tämän toiminnan muuttumista, uudistumista ja innovaatioita. Kieltä tutkimalla tutkitaan myös sitä ympäröivää yhteiskuntaa ja kulttuuria sekä aikaa ja paikkaa. Tämä on keskeinen diskurssintutkimuksen perusajatus: tietää kielen kautta enemmän yhteiskunnasta ja kulttuurista.” (Pynnönen 2013, 6; aiheesta myös Pietikäinen & Mäntynen 2009)

Kielenkäyttö on lähtökohtaisesti seurauksellista. Sen tarkastelun avulla on mahdollista tulkita esimerkiksi 1) niitä kulttuurisia resursseja joita toimijat kulloinkin käyttävät, 2) niitä tapoja joilla toimijat rakentavat instituutioita ja rooliasemia, sekä 3) sitä retoriikkaa jolla toimijat oikeuttavat käsityksiään ja ratkaisujaan (Juhila & Suoninen 1999, 238; Pynnönen 2013). Lähtökohtaisesti oletuksena on se, että kielellä on erilaisia merkityksiä ja että kieltä voidaan käyttää eri tilanteissa eri tavoin. Kielenkäyttäjät käsitetään sosiaalisina toimijoina, joilla on erilaisia resursseja käyttää kielellisesti tuotettuja merkityksiä ja toimia. Merkitykset rakentuvat ja ne neuvotellaan jatkuvasti eri tilanteissa ja erilaisissa konteksteissa yhä uudelleen. Yhteiskunnallista todellisuutta ja siinä ilmeneviä suhteita siten merkityksellistetään eri tavoin eri tilanne- ja aikahorisonteissa. Diskurssien tarkastelun kannalta erityisesti juuri merkitysten neuvottelemisen kautta nousevat jännitteet ja käytänteet, säännöt, ehdot ja seuraukset muodostavat kiinnostavan kokonaisuuden. Diskurssianalyttinen lähestymistapa on kiinnostunut myös siitä, mitkä merkitykset ovat hegemonisia tai marginaalisia, ja mitkä merkitsevästi täysin puuttuvia. (Pietikäinen & Mäntynen 2009; Pynnönen 2013; Wood & Kroger 2000) Koska tutkielmani analysoi valtasuhteita ja näitä perustelevia diskursseja, taustoitin seuraavaksi näihin liittyviä diskurssianalyttisiä komponentteja.

4.4. Valtasuhteiden analyysi

Analyysini kannalta keskeisenä käsitteenä ovat valtasuhteet ja valtakurssien olemassaolo. Näille käsitteille rakentuukin tutkielmani eräs keskeisimmistä tulkintaa kehystävistä ulottuvuuksista. Samalla sen kautta tulee merkittäväksi myös määritellä – paitsi vallan diskursiivinen rooli ja merkitys – myös tutkimukseni asemoituminen tutkijapositionissa, suhteessa valtaan ja vallan luonteeseen, juuri tutkielmani kontekstissa. Legitimiteetissä ja legitimoinnissa on lähtökohtaisesti aina kysymys valtasuhteesta. Voidaan kuitenkin erotella, onko tämä suhde luonteeltaan positiivista vai negatiivista, ja tuottaako se positiivisia vai negatiivisia diskursseja ja valtasuhteita. Se määrittääkö jotkin asiat negatiivisiksi tai positiivisiksi on yhtäältä sidoksissa myös tutkimusten näkökulman valintaan, mutta se myös sitoo analyysia ja siten johtopäätöksiä (Jokinen & Juhila 2000, 99). Vaikka valta- ja alistussuhteiden luonnetta ja astetta onkin mahdollista tieteen keinoin tarkastella, on mielestäni kuitenkin väärin valtasuhteen perusluonteen perusteella kategorisoida jo lähtökohtaisesti jotkin valtasuhteet joko positiivisiksi tai negatiivisiksi. Autoritaarinen konteksti – kuten Kiinan tapauksessa väistämättä realisoituu – luo usein konnotaation ja ennakoasetelman, jossa valtasuhde hallinnon ja hallittujen välillä nähdään kategorisena alistussuhteena. Alistussuhteena, joka perustuu erilaisiin alistaviin pakkovalan mekanismeihin. Foucaultilainen ote, joka määrittää keskeisesti valta- ja hegemoniadiskurssien tarkastelun ja analyysin yhteiskuntateoreettista taustaa, ei nähdäkseni rajoitu vallan olemuksen kategorisointiin, vaan analysoi valtakurssia lähestyen vallan ja diskurssien keskinäisiä suhteita nähdessä vallan tällöin sosiaalisiin käytäntöihin kietoutuneena ilmiönä (Jokinen & Juhila 2000, 75; kts. myös. Foucault 1977; Foucault 1980) Teoreettisesti tarkasteltuna jokaisessa valtasuhteessa kuitenkin on alistavat elementit jollain tavoin läsnä, mutta usein autoritaaristen järjestelmien tarkastelussa pakkovaltaan perustuvien alistavien mekanismien korostaminen on ilmeisempää. Kriittinen diskurssianalyysi, joka erityisesti on profiloitunut juuri valtakurssien ja valtarakenteiden analyysiin emansipatorisessa funktiossa, asettaa esitetyn kaltaisen valtasuhdeolettamuksen perusteet valtakurssien tarkastelun keskeisiksi taustaoletuksiksi. Näkemykseni mukaan legitimeetti käsitteenä voi sisältää lähtökohtaisesti positiivisen konnotaation. Se perustuu hyväksynnälle, kuten jo teoriaosuudessani kuvailin. Lisäksi legitimointi – ylhäältä alas johdettuna argumentaatioprosessina – myös lähtökohtaisesti sisältää tuota positiivista konnotaatiota hyödyntämään pyrkiviä aineksia. Asemoituen siten myös positiivisesti latautuneeksi. Tässä suhteessa valtasuhdetta ei mielestäni voida kiistatta kategorisoida edes autoritaarisessa kontekstissa täysin alistavaksi valtasuhteeksi, vaan on mahdollista että tässä suhteessa voi esiintyä eriasteisia ja luonteisia positiivisiin elementteihin perustuvia rakenteita.

Edellä kuvatussa lähestymistavassa ja asetelmassa mielestäni kulminoituu tutkielmani kannalta keskeinen näkökulmaa määrittävä tulokulma, eli valtasuhteen legitimointi ylhäältä alas diffusoituvana prosessina. Tutkimusaineistoni luonne ylhäältä alaspäin katsovana tekstiaineistona tukee myös tämän prosessin suuntaa, muttei kuitenkaan määrittele sen sävy maailmaa negatiivisesti latautuneeksi. Tämä tulokulma kuitenkin sisältää oletuksen edes jonkinasteisesta reflektiosta legitimizeettiargumenttien kohteilta, ja toiminnan tavoitteellisuuden aktualisoitumista diskurssien kautta. Koska tutkielmani ei varsinaisesti tarkastele legitimizeettiä tai sen astetta kansalaisyhteiskunnan tasolta johdettuna, tutkielmani ei siten pysty ottamaan kantaa siihen, ovatko valtasuhteet luonteeltaan sen kaltaisia alistussuhteita, joita ”paljastavien” emansipatoristen diskurssien kautta olisi tarpeellista tai edes aiheellista hahmotella. Tutkijapositioni käsin tarkastelen siten niitä diskurssien tuottajien kannalta toivottuja valtasuhteita ylläpitäviä ja toisintavia diskursseja, jotka käyttävät niitä argumentaation ja retoriikan keinoja, jotka tuottavat ensisijaisesti positiivista legitimizeettiä rakentavaa sosiaalista todellisuutta.

Arja Jokinen ja Kirsi Juhila (2000) ovat erottaneet diskurssien ja vallan yhteenkietoutumisen tarkastelussa kaksi näkökulmaa: valta diskurssien välisissä suhteissa ja valta diskursseissa. Ensimmäisessä aspekti tarkastelee diskurssien keskinäistä hierarkisoitumista, ja jälkimmäinen puolestaan diskurssien sisäisiä suhteita. Nämä valtasuhteiden analyysoivat aspektit, jotka ovat sidoksissa toisiinsa, määrittelevät omalta osaltaan näkökulman valintaa tutkimusaineiston analysointiin. Diskurssien keskinäisestä organisoitumisesta kiinnostunut tutkimus kiinnittää huomion siihen, millaiset sosiaalisen todellisuuden jäsenystävät näyttävät dominoivan aineistossa (Jokinen & Juhila 2000; 76). Tällöin aineistossa esiintyviä vahvoja hegemonisen aseman saavuttaneita diskursseja pyritään paikallistamaan (mt.) Tällaisia hegemonisia diskursseja Jokinen ja Juhila (2000) kuvailevat osuvasti diskursseiksi, jotka ovat *”produktiivisia tavalla, joka tekee niistä vahvoja ja voimakkaita ja joihin valta tätä kautta kietoutuu”*. Hegemonisille diskursseille ominaista on niiden institutionaalistumisen tendenssi ja se, että ne usein lähestyvät institutionaalisesti miellettyjä tai nimettyjä elementtejä. Tällöin näiden diskursiivinen luonne helposti myös hämärtyy, ja ne voivat muuttua siten *”itsestäänselvyyksiksi”*. Lähestymistavan kautta analyysin kautta pyritään vastaamaan siihen, millaisia diskursseja tutkimusaineistosta nousee. Tällöin tutkimusaineistosta etsitään tutkimuskysymyksen kannalta keskeisten diskurssien moninainen kirjo. Tunnistettaessa hegemonisia diskursseja, intertekstuaalisuuden ja kontekstualisoinnin herkkyyys tutkimusaineistoon tutustumisen eri vaiheissa korostuu. Hegemoniset diskurssit ovat usein kuitenkin tunnistettavista siten, että ne joko esiintyvät eri muodoissaan ja käsitteistöinä lukumääräisesti hallitsevina, tai niiden esiintyminen erityisen selväpiirteisesti

aineistossa selkeämmin tai vaihtoehdottomampina ja siten vahvempina diskursseina. (Jokinen & Juhila 2000; 76-81)

Paikannettaessa analyysi diskurssien sisäisiin valtasuhteisiin, tarkastelussa kiinnitetään huomio siihen, mitä valtakurssissa sanotaan tai tehdään, millaisia toimijoiden väliset suhteet ovat diskursseissa, ja millaisiin subjektipositioihin ihmiset voivat asemoitua tai tulla asemoiduiksi (Jokinen & Juhila 2000, 86). Diskursseissa käytävät 'kamppailut' määrittävät sen, millaiset eri elementit nousevat merkityksellisiksi, ja millaisia oikeutuksia sekä nämä elementit että eri subjektipositiot saavat. Lisäksi en määrittävät myös sen, millaisiksi diskurssien keskinäiset suhteet muotoutuvat. Tässä yhteydessä on hyvä tarkentaa se, ettei valtasuhteita tai valtaa voida rakentaa ilman niitä määritteleviä käytäntöjä jotka ovat kiinnittyneitä fyysisiin henkilöihin tai instituutioihin. (Jokinen & Juhila 2000, 88)

Valtasuhteiden analyysi tarjoaa tutkimuksellisesti mielenkiintoisia työkaluja, kun analyysin tasolla siirrytään tarkastelemaan sitä, miten tutkimusaineistosta tunnistettuja hegemonisia diskursseja tuotetaan ja uusinnetaan. Tällöin tarkastelun painopiste on enemmänkin diskursseja tuottavien prosessien tarkastelussa. Tätä tarkastelua voidaan perustaa retoristen argumentaatioprosessien tarkastelun ideoita ja työkaluja hyödyntäen, diskurssien strategisten päämäärien tunnistamiseen. (Jokinen & Juhila 2000, 89-90; kts. myös Billig 1987; Billig 1991; Fairclough 1989; Wetherell & Potter 1992) Tällaisessa analyysissä pyrkimyksenä on tunnistaa mekanismeja, joilla hegemonisia diskursseja on pyritty institutionalisoimaan, tai näyttämään vakuuttavilta, retoristen keinojen mekanismein. Tällaisia retorisia keinoja ovat muun muassa: 1) omista intresseistä etäännyttäminen, 2) puhujakategorioilla oikeuttaminen, 3) liittoutumisasteen säätely, 4) konsensuksella tai asiantuntijan lausunnolla vahvistaminen, 5) tosiasioiden paikkansapitävyyteen vetoaminen, 6) kategorioiden käyttö vakuuttamisen keinona, 7) yksityiskohdilla ja narratiiveilla vakuuttaminen, sekä 8) metaforien tai ääri-ilmaisujen käyttö (Jokinen 2002, 126-156). Retorisista analyysityökaluista tarkemmin seuraavassa alaluvussa.

Eräs tärkeä ulottuvuus diskursseja analysoitaessa ovat merkityssuhteet ja se kuinka eri merkitykset ovat rakentuneet. Tämä pätee myös valtaan ja valtasuhteisiin, näiden kontekstualisoimiseen ja siihen, millaisten jaettujen käsitysten kautta ne ovat muotoutuneet ja saaneet merkityksensä. Yhteisesti jaettujen käsitysten kautta kulttuurisen kontekstin käsite on olennaisesti läsnä analyttisessä pohdinnassa (Jokinen & Juhila 2000, 94). Hegemonisia diskursseja uusintaessa, jaettuihin kulttuurillisiin konventioihin vetoaminen toimii usein tehokkaana mekanismina. Myös rationaalisuus voi toimia tällaisenkaltaisena mekanismina. Tällöin konventioita tarkastellaan

tulkintaresursseina tehokkaista argumenteista, joihin valtaperusteluissa voidaan vedota (mt., kts. myös Wetherell & Potter 1992, 154).

Tutkielmani kannalta keskeistä on myös kiinnittää huomio diskurssien käyttöön liittyvien ideologisten seurausten olemassaolosta. Ideologioilla tässä yhteydessä viitataan sosiaalisiin käytäntöihin, joissa sosiaalinen todellisuus rakentuu totuudenkaltaiseksi todellisuudeksi, jossa oikea tai väärä ei ole erotettavissa toisistaan. Siten ideologian käsite on ajateltavissa lähempänä ideologisia käytäntöjä ja seurauksia, kuin varsinaisesti ideologiaa tietoisuuden tasolla. Joskin kiinalaisessa kontekstissa on syytä kriittisesti pohtia sitä, missä suhteessa ideologia ”väärän todellisuuden heijastumana” tietoisuuden tasolla vaikuttaa myös ideologisiin käytänteisiin. Ja päinvastoin. Ideologian rooli kiinalaisen kulttuurillisten kontekstien muotoilussa on kuitenkin ollut pitkään keskeinen komponentti. Käytänteiden tasolla, hegemonisten diskurssien ideologisilla seurauksilla on usein yhteiskunnallisia vaikutuksia. Tämä sitoo ideologiset seuraukset oleelliseksi osaksi valtasuhteiden analyysia. On erittäin merkityksellistä millaiset sosiaalisen todellisuuden – joskus seurauksiltaan myös hyvin erilaiset – versiot saavat diskursseissa hegemonisen aseman. Mutta, kuten jo aiemmin viittasin, tämä ei tarkoita kuitenkaan lähtökohtaisesti hegemonisten diskurssien tuottavan vain kategorisesti negatiivisia pidettäviä seurauksia (aiheesta mm. Parker 1992, 19). (Jokinen & Juhila 2000, 96-97)

Valtasuhteita ja hegemonisia diskursseja analysoitaessa, tutkimuskysymyksen kannalta merkityksellisiä hegemonisoitumistulkintoja tehdessä, vaikeus säilyttää olennainen osa aineiston moninaisuudesta mukana analyysissa voi olla haasteellista. Toisaalta erilaisten vakiintuneiden diskurssien ristiriitoja nostamalla, on ehkä mahdollista saada aineistosta esiin vallalla oleville diskursseille vaihtoehtoisiaakin tulkintoja (Jokinen & Juhila 2000, 106; Fairclough 1989, 87).

4.5. Retoriikan analyysi

Retorinen diskurssianalyysi on luonteeltaan osa tulkitsevaa analyysiotetta (retorisen analyysin menetelmistä kts. esim. Kaakkuri-Nuuttila 2013; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2013). Tulkitsevasta diskurssianalyttisesta tutkimusotteesta tarkemmin tuonnempana. Retorisen analyysin keinoja hyödyntävän metodin kautta tarkasteluun nousee se, kuinka diskurssi voi vaikuttaa eri toimijoiden ymmärrykseen, arvoihin ja uskomuksiin. Huomion keskiössä ovat tilanteet, yleisö, tekstin esittäjä ja tekstuaaliset piirteet, joiden kautta diskurssit rakentuvat. Tulkitsevassa analyysissa tarkastelu keskittyy retoristen diskurssien funktioon argumentoinnin keinoina ja niiden – todellisuutta konstruoivaan – välineelliseen ulottuvuuteen. (Heracleous 2004, 182; Pynnönen 2013,

29) Vaikka valtasuhteet ovat keskeinen elementti, retorinen diskurssianalyysi ei niinkään tarkastele diskurssia, vallankäytön näkökulmasta, vallankäytön alistavana menetelmällisenä ulottuvuutena. Sitä vastoin, retoriikan tarkastelussa valtaa ja valtasuhteita rakentavaa diskurssia lähestytään enemmän perustelujen tuottavan toiminnan ja tähän liittyvien instrumenttien tunnistamisen kautta. Tämä muodostaa erään keskeisen eron tulkitsevan retorisen diskurssianalyysin kriittisyyden ja kriittisen diskurssianalyysin tulkinnallisille viitekehyksille.

Käsitteenä retoriikka tarkoittaa argumentoinnin avulla tapahtuvaa vaikuttamista. Tällöin pyrkimyksenä on pyrkiä argumentoinnin – ja diskurssien avulla – vahvistamaan, lisäämään tai tuottamaan jonkin asian uskottavuutta. Vastaavasti kilpailevien väitteiden – tai diskurssien – vähentämistä, kumoamista tai näiden aseman vähentämistä. Kuten jo aiemmin totesin, retoriikkaan liittyy vahvasti instrumentaalinen ulottuvuus, jolloin retoriikan keinot antavat analyttiselle kielellisen aineiston lähestymistavalle erinomaisia työkaluja. Näin etenkin valtasuhteita, legitimointia ja näiden argumentaatiota tarkastelevissa tutkimuksissa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006; myös Jokinen 1999; Jokinen 2002; Kaakkuri-Nuuttila 2013) Retoristen keinojen tarkastelun avulla tutkimuksellisesti on mahdollisuus yleisemmälläkin tasolla lisätä ymmärrystä siitä, millaisin tavoin kielenkäyttö funktionallisena ja toiminnallisena instrumenttina rakentaa sosiaalista todellisuutta. Retoriset keinot kuitenkin saavat merkityksensä vasta osana laajempaa tutkimuskontekstia. Näin faktojen konstruoinnin, subjektipositioiden ja identiteettien tuottamisen, ja erilaisten kategorioiden tuottamisen, vahvistamisen tai kyseenalaistamisen tarkastelemista on mahdollista laajentaa retoristen keinojen tarkastelulla. Retorinen diskurssianalyysi avaa tulkintakehystä ymmärtää kuinka asioita tai tapahtumia normalisoidaan ja oikeutetaan. Toisaalta myös sitä, kuinka joistakin asioista tai teoista rakennetaan epänormaaleja tai epäsuotavia. Nämä usein kytkeytyvät valtasuhteisiin ja niiden analysointiin. Retorinen argumentaatio on vahvasti sidoksissa hegemonisten diskurssien rakentamisessa, vahvistamisessa, uusintamisessa tai purkamisessa. (Jokinen 2002, 156-157; Jokinen & Juhila 1993)

Retoris-painotteisessa tutkimuksessa aineistosta nousevia kielikuvia, käsitteitä, erotteluja ja rinnastuksia käsitellään niiden argumentaatiollisuuden kautta. Huomio siten keskittyy erilaisiin 'strategioihin' joita puheen kautta käytetään vakuuttelun keinoina. Argumentoinnin keinoina käytettyjä kielellisiä strategioita on tarkasteltava myös niissä konteksteissa, joissa ne esitetään, joihin niitä tuotetaan tai sidotaan, ja joihin niillä halutaan vaikuttaa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006) Retoriseen diskurssianalyysiin tutkimuskirjallisuus liittyy usein menetelmällisenä ulottuvuutena niin kutsutun "uuden retoriikan analyysin" (kts. esim. Jokinen 1999; Jokinen 2002). Tässä lähestymistavassa tarkastellaan niitä keinoja, joilla erilaisia väitteitä saadaan uskottaviksi. Ja kuinka kielellisten prosessien kautta todellisuutta pyritään vakuuttavasti rakentamaan siten, että

vastaanottajat voidaan myös vakuuttaa ja ”sitouttaa” tavoitteelliseen sosiaaliseen todellisuuteen ja sosiaalisiin suhteisiin (kts. esim. Jokinen 1999; Jokinen 2002). Uudessa retorisessa analyysissä pyritään tunnistamaan ja erittelemään erilaiset retoriset keinorepertuaarit vaikuttamisen keinoina. Fokuksen keskiöön asettuvat tällöin esitysten muotoilut ja argumentaation yleisösuhteen tarkastelu. Tämä erottaa retorisen analyysin lähestymistavan varsinaisesta diskurssianalyysistä, jossa puolestaan kytketään kielellisen tuottamisen muodot enemmän kulttuurillisten merkitysten rakentamisen, ja tulkinnan vuorovaikutuksellisten prosessien tarkasteluun (Jokinen 1999, 47; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Tutkielmani tältä osin asemoituu lähestymistavaltaan tähän uuteen retoriikan tarkastelun viitekehykseen. Ja yhdistämällä retorisen lähestymistavan elementit diskurssianalyysin rakenteisiin, tutkielmani siis metodologisesti lähestyy tutkimusaineistoa retorisen diskurssianalyysin kautta.

4.6. Diskurssianalyysin jaottelut

Diskursiivista analyysia voidaan lähestyä eri tieteenfilosofisista perusteista tai traditioista käsin. Myös diskurssin määritelmä kehystää analyysin eri tapoja. Liisa Remes (2006) on jaotellut diskurssianalyysin tieteenfilosofisten ja traditioperusteisten lähestymistapojen mukaisesti empiristisiin, rationalistisiin ja kriittisiin/pragmaattisiin analyysieihin, jotka edustavat kolmea eri tieteenfilosofiaa. Empiristisessä analyysissä aineistosta etsitään diskurssien löytämiseksi kielellisiä merkkejä ja merkittävyyksiä. Analyysiaineisto koostuu puhutussa tai muussa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa esitetyistä kielellisistä materiaaleista. Varsinaisesti analyysi liikkuu näissä esiintyvän kielen sisältämien merkkien ja viestien sisällä ja niiden ehdoilla. Analyysin tavoitteena on kuvata sitä, kuinka diskurssi näkyy ja mitä se on. Tältä pohjalta diskurssi ilmaisee syvempiä ontologisia ja epistemologisia viestejä ilmentäessään itseään tutkimusaineistossa. Analysoimalla esiin nämä merkit ja viestit on mahdollista tulkita sitä, miten diskurssi vaikuttaa elämässämme sosiaalisessa todellisuudessa. (Remes 2006, 318-319, 350-357; myös Pynnönen 2013, 24)

Empiristisestä analyysistä siirryttäessä diskurssin ilmentämisen muotoja selittävään lähestymistapaan, kyseessä Remksen (2006) mukaan on rationalistisen diskurssianalyysin tutkimusote. Tutkimuskysymykset kysyvät tällöin ’millainen’ diskurssi on tai ’miten se vaikuttaa’. Rationalistisessa diskurssianalyysissä tutkija vertaa käyttämiensä oheisaineistojen ja keräämänsä tutkimusaineiston informatiivista sisältöä toisiinsa. Remksen mukaan tutkija myös *”kerää erilaisia kulttuuria organisoivia lähteitä ja analysoi näiden yhteisvaikutusta”*. Näin analyysi pyrkii löytämään tutkimusaineistoissa ilmenevät metadiskurssit, joita tarkastellaan yhteydessä ja

vaikutussuhteessa vallitsevaan todellisuuteen. Tämä tarkastelu muodostaa analyysissä tärkeän osan, ja analyysin tavoitteena on tuottaa tutkimustuloksena jonkinlainen kuvaus diskurssin muotoutumisesta. (Remes 2006, 318-319, 352-353, 357; myös Pynnönen 2013, 24)

Pragmaattisessa lähestymistavassa empirististä että rationalistista analyysinvaihetta käytetään varsinaista tutkimusanalyysia taustoittavina analyysivaiheina. Usein pragmaattiseen analyysiin päätyminen perustuu normatiivisille perusteille, kuten epätydyttävään diskurssiin tai päämäärään jollain tavoin pyrkii muuttamaan diskurssia. Pragmaattisessa analyysissä tutkija kuvaa kielellisesti tuotetussa raportissaan ihmisten toiminnasta keräämiään tietoja, joita hän analysoi kokonaisuutena. Hän pyrkii analyysissään kartoittamaan aineistojen sisältäviä elementtejä, joista hän arvioi muuttunutta toimintaa. Tietoisena pyrkimyksenään luoda erilaisin menetelmin tuotettuja normatiivisia perusteluja tutkimusaineistojensa pohjalta. Tutkija voi halutessaan myös ottaa joko olemassa olevaa toimintaa tai sen muuttamista tarkastelevan ”ulkopuolisen” tarkastelijan position. (Remes 2006, 320-321, 354,357; myös Pynnönen 2013, 24)

Toisena jaottelutapana Remes (2004; 2006) on esitellyt erilaisiin käsityksiin diskurssien merkityksistä ja siitä miten niitä voidaan tutkia perustuvat englantilaiseen, ranskalaiseen ja saksalaiseen traditioon perustuviin diskurssianalyysihin. Näiden tutkimustraditioiden kesken on myös käsityseroja siitä, miten ihmiset voivat vaikuttaa diskursseihin ja kuinka diskurssit kussakin tilanteessa valikoituu tai valikoidaan (Pynnönen 2013, 25; Remes 2004; Remes 2006, 315). Brittiläiseen traditioon olennaisesti kuuluu kasvokkain tapahtuvassa keskustelussa syntyvät diskurssit. Tällöin diskurssin käsitettä määrittää vahvasti itse keskustelutapahtuma. Puheakti määrittelee myös sen, miten diskurssi on olemassa. Traditio näkee tähän vuorovaikutussuhteeseen sisältyvän komponentteja, joilla ihmiset tekevät vuorovaikutussuhteet ymmärretyiksi. Näiden elementtien identifioiminen ja analyysi muodostavat brittiläisen diskurssianalyysin lähestymistavan keskeiset piirteet. (Remes 2004; Remes 2006, 303-304, 315) Ranskalaisessa diskurssianalyysissä diskurssilla puolestaan tarkoitetaan kulttuurin muotoutumisessa syntyneitä diskursseja. Näin ranskalaisessa traditiossa diskurssin käsite pohjaa vahvasti kulttuuriin. Sen mukaan kulttuuri sisältää erilaisia ihmisten sosiaalisesti tuottamia diskursseja. Kuitenkin niin, että tässä diskursseja tuottavassa toiminnassa sekä diskurssit että inhimillinen toiminta ovat kulttuurille alisteisia. Tämän ajattelun mukaan diskurssianalyysin päämääränä on tehdä läpinäkyviksi ne legitiimit yhteiskunnan ja kulttuurin käytännöt, joissa diskurssit syntyvät ja säilyvät. (Remes 2004; Remes 2006, 302-304) Saksalaisessa diskurssianalyysissä diskurssi käsitteenä ymmärretään tarkoittavan keskustelua jossa ”testataan” sosiaalisten normien ”pätevyyttä”. Sen mukaan toimijoilla on aktiivinen rooli diskurssien luomisessa ja se sisältää ajatuksen toimijoiden aktiivisen osallistumisen keskusteluun, jossa diskurssi määritellään. Traditiossa analyysin keskeisin huomio kiinnittyy siten todellisuuden

luonteen tarkasteluun ja tähän vaikuttamisessa syntyvissä diskursseissa. Traditio pyrkii määrittelemään olemassa olevan ja sen lainalaisuudet, luomaan toivottuja diskursseja, joiden kautta se pyrkii muovaamaan todellisuutta normatiivisesti. Saksalainen diskurssianalyysi siten edustaa todelliseen vaikuttamiseen pyrkivää tutkimusotetta. (Pynnönen 2013, 25; Remes 2004; Remes 2006, 303-304,320)

4.7. Diskurssianalyysin eri tasot

4.7.1. Diskurssianalyysin tasojen mukainen jaottelu

Tieteenfilosofisten ja traditioihin perustuvien diskurssianalyysin jaottelujen lisäksi, diskurssianalyysi on perinteisesti jaettu sen lähtöoletusten, tutkimusotteen, tutkijapositionistumisen mukaisesti lingvistisiin eli tekstuaalisiin, tulkitseviin ja kriittisiin diskurssianalyysieihin. Näille kuvaavaa on erottelu siitä, millaisella tekstin tasolla analyysi tapahtuu. Tässäkin metodologisessa tarkastelussa pohjaan tekstiäni vahvasti Anu Pynnösen (2013) johdonmukaiseen esitykseen aiheesta.

4.7.2. Tekstuaalinen analyysi – analyysi tekstin tasolla

Tekstuaalisessa eli lingvistiksessä diskurssianalyysissä keskeisenä huomion kohteena on tekstien merkitys ja muoto, ja itse analyysi liikkuu tekstin tasolla. Usein analyysiin yhdistetään elementtejä muista tekstin analyysimenetelmistä (kts. esim. DTM eli discursive theory of metaphors, ja sisällönanalyysi) ja tarkastellaan kuinka teksti järjestyy virkkeiden tasoa laajemmin. Eräs merkittävimmistä työvälineistä on sisällönanalyysi, jonka avulla tavoitteena on merkityksellistä informaatiota kadottamatta auttaa järjestämään aineisto tiiviiseen ja selkeään muotoon. Sisällönanalyttisen menetelmän tavoitteena on analysoitavan aineiston jäsentämisen kautta muodostaa tutkimusaineistosta mielekäs, selkeä ja yhtenäistä informaatiota sisältävä kokonaisuus. Aineiston jäsentämisen keinoina toimivat aineiston teemoittelu eli luokittelu ja tyypittely. (aiheesta kts. esim. Puusa 2011) Tämän tekstin jäsentäminen osaltaan mahdollistaa johtopäätösten muodostamisen perustan tutkittavasta asiasta. Sisällönanalyysi itsessään voi olla aineistolähtöinen, teorialähtöinen tai teoriasidonnainen. (Puusa 2011, 117-121.) Sisällönanalyysin luonne tulkita tekstiä tekee siitä analyysimenetelmänä itsenään lähtökohtaisesti myös diskursiivisen, eli se analysoi aineistoa pyrkimyksenä ”ymmärtää sen edustamaa diskurssia ja tämän roolia sosiaalisen

todellisuuden luomisessa” (Pynnönen 2013, 27; myös Phillips & Hardy 2002, 910). Tekstuaalisen diskurssianalyysin perustana on yksityiskohtainen tekstuaalinen analyysi, ja kontekstin merkitys jää marginaaliseksi – näin ollen se liikkuu pitkälti mikrokontekstin tasolla. Keskeistä analyysissa on pitää kiinni tekstistä, sen rakenteesta ja järjestyksestä. Analyysissa ei pyritä kuvaamaan tekstin tai puheen tuottajan positioita tai motiiveja. Päämääränä on analyysin kautta ymmärtää sitä, kuinka tekstit organisoivat ja konstruoivat erilaisia ilmiöitä. Tästä analyysin näkökulmasta voidaan hyvin tarkastella myös retoriikkaa. (Pynnönen 2013, 25-27; kts. myös Phillips & Hardy 2002, 22; Siltaoja & Vehkaperä 2011, 214-215)

Tekstuaalisessa analyysissa tutkijalla on analyytikon positio, jolloin hän pyrkii kontrolloimaan suhdettaan aineistoonsa ja pitämään tämän suhteen mahdollisimman pienenä, ja siten yleissävynä analyysi on kuvailevaa. Toimijat ja näiden tuottama aineisto asettavat analyysin raamit, joissa tekstianalyttisia metodeja käyttäen näiden raamien sisällä ihmisten kielellistä toimintaa analysoidaan (Juhila 1999, 202-203; Pynnönen 2013, 26). Menetelmällisesti tekstuaalinen analyysi voidaan jakaa kahteen osaan: lingvistiikkaan ja tekstuuriin (Pynnönen 2013, 26). Lingvistiksessä analyysin osassa voidaan aineistosta tarkastella kielioppia, sanastoa ja semantiikkaa, ja se rajoittuu tarkasteluissa lauseen tasolle tarkastelun suurimpana tarkasteluyksikkönä. Tekstuurin analyysissa tekstiä, sen rakennetta ja organisoitumista tarkastellaan puolestaan yksittäistä lausetta laajemmalla tasolla. Tällöin tekstistä havainnoidaan esimerkiksi sen koheesiota ja dialogisuutta. (Fairclough 1992) Eräs huomion arvoinen seikka on se, että – vaikka tekstuaalinen analyysi on luonteeltaan analyttinen – se voi olla myös kriittinen: vaikka analyysi liikkuu yksittäisen tekstin tasolla, mielenkiinnon kohteena voi olla tekstiä ympäröivä valtdynamiikka. Yksittäisiä tekstejä analysoimalla pyritään muodostamaan käsitys siitä, kuinka alistussuhteet tai valtarakenteet ilmenevät tekstuaalisesti tutkimusaineistoissa. Mikrotasolla tarkastelussa voidaan tällöin analysoida esimerkiksi sellaisia retorisia strategioita, joiden avulla valtasuhteita tuotetaan, ylläpidetään ja legitimoidaan. (Phillips & Hardy 2002, 27; Pynnönen 2013, 27; Siltaoja & Vehkaperä 2011, 215.) Kuitenkin tekstuaalinen diskurssianalyysi jää itsenäisenä tutkimusotteena, esimerkiksi yhteiskuntaa ja politiikkaa rakentavia diskursseja analysoivalle tutkijalle, usein sellaisenaan pintapuoliseksi. Tällaisten tieteenkenttien kysymyksenasetteluihin tekstitasolla liikkuva lingvistinen analyysi ei itsessään ole useinkaan riittävä tutkimuksen kiinnostuksen kohteena tai päämääränä, vaan se toimii metodologisesti parhaiten tekstin ”purkajana ja avaajana” muille diskurssianalyysin tasoille (Pynnönen 2013, 27). Tällöin metodologisena askeleena ja haasteena on siirtyä lingvistiksellä analyysin tasolta tutkimusaineistojen ”taakse”, näitä määrittelevien voimien – eli diskurssien – tarkasteluun. (Pynnönen 2013, 26; myös Alasuutari & Peltonen 2005, 210; Alvesson & Kärreman 2000b, 1127; Fairclough 1995, 79; ; Koskinen, Fairclough 1992, 194; Potter 2004, 216)

4.7.3. Tulkitseva analyysi –analyysi tulkinnan tasolla

Tulkitseva diskurssianalyysi liikkuu nimensä mukaisesti tulkinnan tasolla. Siinä keskeisiä ovat prosessit, joissa sosiaalista todellisuutta tuotetaan ja ylläpidetään (Pynnönen 2013, 28). Tulkitsevassa diskurssianalyysissä huomion kohteena on tunnistaa yleisempiä diskursseja, joissa tuotetaan ja ylläpidetään sosiaalisesti jaettuja merkityksiä ja tulkintoja. Koska diskurssien kautta pyritään johonkin – ja niissä myös ilmenevät toimijoiden erilaiset oletukset, uskomukset ja arvot, jotka näkyvät tehtyinä valintoina ja siten luovat tulkinnalle kehystä – sen voi ajatella tavoitteellisesti rakentavan sosiaalista todellisuutta (Heracleous 2004, 176.). Tutkimusaineisto ohjaa tällöin useimmiten tutkimuskysymysten tarkentumista analyysin kuluessa (Siltaoja & Vehkaperä 2011, 213-218). Tulkitsevassa analyysissä tutkija tulkitsijapositionaan käsin käy keskustelua tutkimusaineistonsa kanssa – valitsemansa tulokulman kautta. Vaikka aineistot tarjoavat tulkinnoille erilaisia mahdollisuuksia, analyysin ja tulkinnan perusta nousee tiukasti aineistosta (Juhila 1999, 212-213; Pynnönen 2013, 28) Analyysin tavoitteena on kuvata diskurssin muotoutuminen ja se millaiseksi se kiinnostuksen kohteena olevan ilmiön tuottaa (Pynnönen 2013, 28). Keskeiseksi nousee tällöin intertekstuaalisuus ja interdiskursiivisuus, joiden kautta tutkijan sijoittaa tekstinsä laajempaan kokonaisuuteen. Interdiskursiivisuus luo yhteyden eri diskurssien välille. Intertekstuaalisuus puolestaan tuo tulkintaan huomion, etteivät tekstit ole yksittäin tai sinällään merkityksellisiä, vaan niiden merkitys syntyy intertekstuaalisuuden eli tekstien välisen ”keskustelun” kautta. Tällöin ne linkittyvät ja saavat yhteyksiä toisiin teksteihin ja niiden diskursseihin. Tällöin myös korostuu kielenkäytön ja sen resurssien historiallisuuden aspekti, ja se että kielenkäyttö on eri tilanteissa aina – aikahorisontista riippumatta – suhteessa muihin kielenkäyttötilanteisiin. (Philips & Hardy 2002,4; Pynnönen 2013, 15)

4.7.4. Intertekstuaalisuus ja genre

Intertekstuaalinen tarkastelu korostaa tekstistä nousevia diskurssikäytäntöjä. Sen tavoitteena on eritellä erilaisia diskursseja, resursseja ja genrejä. Diskurssintutkimuksessa genrellä kuvataan kielellisen ja sosiaalisen toiminnan vakiintunutta ja tunnistettavaa yhteenliittymää. Genren tunnistettavuus syntyy sen ominaisuudesta olla samankaltaisten kielenkäyttötapahtumien kategoria, joka on normitettu ja kiteytynyt diskursiivisen toiminnan muodoksi. Genre vaikuttaa tällöin sekä odotuksiin että tulkintaan kielestä ja kielenkäytöstä. Se vaikuttaa myös kielenkäytön jäsentämisen tapaan ja säännönmukaisuuksiin. Kuvaavana piirteenä on genren vaihteleva kontekstuaalinen

normimaisuus. Lisäksi eri genret järjestyvät eri tavoin hierarkkisesti ja niillä on erilaisia funktionaalisia tavoitteita tai tehtäviä, sekä erilaiset semioottiset ja kielelliset ilmiöt. (Pietikäinen & Mäntylä 2009, 80-92; Pynnönen 2013, 29)

Intertekstuaalisuuden kautta on tavoitteena tulkita tekstin taustalla olevia genrejä ja diskursseja sijoittamalla ne analyysissa diskurssijärjestyksen ”yhteiskunnalliseen skaalaan” eli diskurssijärjestyksiin (Pynnönen 2013, 29). Tulkinnan keskeisenä mekanismina on analyysista nousevien diskurssien tarkastelussa sosiaaliseen ja kulttuuriseen esiymmärrykseen ja kontekstuaaliseen ymmärrykseen – eri ulottuvuuksiin – tukeutuminen. Tulkitsevassa tutkimusotteessa on olennaista analyysin ulottaminen ’tekstin taakse’, ja siten abstraktimmalle tulkinnan tasolle. (Fairclough 1992, 194-195; Fairclough 1995, 84; Pynnönen 2013, 29) Tulkitsevassa diskurssianalyysissa konteksti toimii olennaisena tulkintakehyksenä, ja sen merkitys on tekstin tasolla liikkuvaa analyysiä huomattavasti syvempi ja merkittävämpi. Tarkastelussa pyritään siirtymään kohti makrotasoa ja kohti yhteiskunnallista, sosiaalista, kulttuurillista ja historiallista kontekstia. Näistä ja näihin analysoitava teksti peilautuu ja linkittyy. Näin ollen tulkinta tapahtuu konteksteja vasten ja tulkinnat rakentuvat suhteessa eri konteksteihin. (Heraclous 2004, 181; Pynnönen 2013, 29) Itse analyysissa huomio on sosiaalisessa kontekstissa ja tätä ylläpitävissä diskursseissa. Ja tulkinnan kautta tutkimuksen tavoitteena on pyrkiä tarjoamaan kontekstisidonnaista ja laajaa ”kokonaiskuva” aineistosta. Lisäksi tutkimus pyrkii selvittämään ja tulkitsemaan sitä, miten laajemmat diskursiiviset kontekstit ovat kehittyneet ja mitä ne mahdollistavat. (Phillips & Hardy 2002, 23-25; Pynnönen 2013, 29)

4.7.5. Kriittinen diskurssianalyysi

Kriittinen diskurssianalyysi on kiinnostunut siitä, kuinka sosiaalista valtaa – sen väärinkäyttöä, epätasa-arvoisuutta ja dominointia – synnytetään, ylläpidetään tai vastustetaan sosiaalisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissa eri tekstien ja puheen avulla. Sen kautta pyritään näkemään sitä, kuinka diskursiivinen toiminta rakentaa niin valtaa kuin erilaisia instituutioita – itsestäänselvyyksinä pidettävien ymmärrysten ja merkitysten kautta (Pynnönen 2013, 29). Tällöin diskurssien kautta rakennetut valtasuhteet ja instituutiot suosivat joitain toimijoita ja vastaavasti syrjivät toisia. Tällöin diskursiivisen toiminnan seurausten ei nähdä tuottavan tasa-arvoisia lopputuloksia tai seurauksia. Kriittisen diskurssianalyysin avulla tutkimus pyrkii ”*systemaattisesti tutkimaan niitä [...] deterministisiä ja kausaalisia suhteita, jotka vallitsevat diskursiivisten käytänteiden, tapahtumien ja tekstien, sekä laajempien sosiaalisten ja kulttuuristen rakenteiden,*

suhteiden ja prosessien välillä” (Pynnönen 2013, 29). Täten analyysi pyrkii osoittamaan näiden diskursiivisten mekanismien ja materiaalien muovautumista valtasuhteiden ja vallantavoittelun mukaan (mt.). Samalla analyysin päämääränä on pyrkiä tunnistamaan se, kuinka diskurssien ja vallan välinen suhde toimii vallan ja hegemonian luojana. (Fairclough 1993,135; van Dijk 2001, 352-353; Phillips & Hardy 2002, 27; Pynnönen 2013, 29)

Kriittisen ja analyyttisen diskurssianalyysin tutkimusotteiden perustava ero löytyy tutkimuksen lähtökohdista, ja sekä tutkimuksen että tutkijan tavoitteista ja sitoumuksista. Näillä on luonnollisesti myös seurauksia ja vaikutuksia analyysin tekemisen ja tulosten kannalta. Analyyttisen tutkimusorientaation pyrkimyksenä on yksityiskohtaiseen ja ’neutraaliin’ analyyttiseen otteeseen, ja siten eritellä sosiaalista todellisuutta ja sen eri ilmiöitä. Kriittisen diskurssianalyysin tutkimusotteen tavoitteena puolestaan on tuottaa ’kriittinen puheenvuoro’ suhteessa vallitsevaan sosiaaliseen todellisuuteen ja tässä vallitsevaan järjestykseen. Tällöin lähtökohtaisena oletuksena on käsitys alistussuhteesta. (Pynnönen 2014, 29-30) Kuten jo aiemmin tekstissäni pohdin, kaikissa valtasuhteissa ja vuorovaikutussuhteissa on olemassa jonkin asteinen ja muotoinen alistussuhde. Mutta kriittisen tutkimuksen lähtökohdissa tämä alistussuhde korostuu erityisesti – jopa tutkimusta keskeisesti ohjaavana elementtinä. Kriittinen diskurssianalyysi nostaa keskeisiksi käsitteiksi vallan, ideologian, valtasuhteiden, hallitsevien diskurssien ja vaiennettujen äänten käsiterepertuaarin, joiden kautta se lähestyy tutkimusaineistoa (Jokinen & Juhila 1999, 86-87; Pynnönen 2013, 30; van Dijk 1995; van Dijk 2001, 354). Samojen – myös tutkielmani aihepiirin kannalta keskeisten politiikantutkimuksen – käsitteiden avulla on mielestäni hedelmällistä lähestyä myös analyyttisen ja tulkitsevan tutkimusotteen asetelmasta.

Kriittinen diskurssianalyysi käsittää diskurssin käsitteellä olevan kaksi merkitystä. Ensinnäkin diskurssi ymmärretään yksilöllisenä ja yleisenä käsitteenä, jolloin sillä tarkoitetaan ”kaikkea kielellistä ja semioottista toimintaa, jolla nähdään olevan erilaisia vuorovaikutuksellisia ja sosiaalisia ehtoja ja seurauksia” (Pynnönen 2013, 8). Tällöin diskurssi on kielenkäyttöä sosiaalisena toimintana, jossa kieli on toiminnan resurssi (mt.). Toisena merkityksenä diskurssi tarkoittaa sitä kulttuurillis-historiallisiin elementteihin rakentunutta merkityksellistämisen tapaa, jonka tietyn kieliyhteisön jäsenet tunnistavat. Se on tapa jostain tietyistä näkökulmasta merkityksellistää tai kuvata erilaisia ilmiöitä, asioita tai tapahtumia. (Pietikäinen & Mäntynen 2009, 26-27; Pynnönen 2013, 8).

Kriittisen diskurssianalyysin taustoituessa kriittisen teorian marxilaiseen traditioon, siihen olennaisesti liittyy elementtejä, jotka asettavat sille kriittisestä teoriasta tunnistettuja normatiivisia taustaoletuksia ja sitoumuksia. Siinä huomion keskipisteeseen nousevat eliittiryhmien ja

instituutioiden dominointisuhteet, joita legitimoidaan, toteutetaan ja uusinnetaan tekstin ja puheen avulla (Pynnönen 2013, 30). Kriittinen diskurssianalyysi tarkastelee kieltä sekä yhteiskunnallisena vaikuttajana, että yhteiskunnallisena tuotteena. Keskeistä on näiden näkökulmien välinen suhde ja niiden välille syntyvä jännite. Analyysin tavoitteena on kuvata, selittää ja kritisoida joilla dominoivat diskurssit vaikuttavat sosiaalisesti jaettuun ymmärrykseen, asenteisiin sekä ideologioihin (Pynnönen 2013, 30). Keskeisenä tavoitteena on myös tunnistaa näiden diskurssien toimintaan tuottamien mallien mekanismit. Analyysin oleellisia elementtejä ovat tutkimusaineistossa olevat rakenteet ja strategiat, joilla pyritään vaikuttamaan vastaanottajiin (mt.). Kriittisessä analyysissä diskursiivisen dominoinnin tuottamisen ja vastaanottamisen ulottuvuuksia analysoidaan, ja pyritään siten löytämään niitä manipulatiivisia tekijöitä, jotka vahvistavat dominoivien ryhmien intressejä. Tavoitteellista on normatiivinen muutos sekä käytäntöjen muuttaminen. Tällöin tavoitteena on diskurssien käytäntöjen kautta vaikuttaminen sosiaalis-kulttuurillisiin muutoksiin, antaen tutkimukselle vahvasti normatiiviset tavoitteet. Tällöin kritiikin ja alistavien rakenteiden esiin nostamisen kautta tuetaan ja emansipoidaan alistuksesta ja epätasa-arvosta eniten 'kärsiviä' toimijoita tai yksilöitä. (Fairclough 1993, 75-76, 137; Pynnönen 2013, 30-31; van Dijk 1993, 249-252, 258-280)

4.7.6. Kriittisyys ja tutkijapositiot

Diskurssianalyysin avulla voidaan esittää muun muassa ideologista, retorista ja strategista kritiikkiä. Tutkija voi esittää tätä kritiikkiä joko asianajan tai keskustelijan positioista. Nämä positiot eivät kuitenkaan ole pysyviä ja ne voivat vaihdella tutkimuksen eri vaiheissa. Asianajan positioista tutkija tarkastelee ja analysoi aineistoa päämäärähakuisesti. Tavoitteena on selvittää se, onko todellisuutta mahdollista rakentaa toisin (Juhila 1999, 207-208). Tällöin hänellä on usein jo valmiina tutkimukseen ja sen asetelmaan liittyvät ennakko-oletukset ja tavoitteet. Keskustelijan position tavoitteena puolestaan on pyrkiä nostamaan kritiikin ja tutkimuksen tulokset yleisempään keskusteluun (Pynnönen 2013, 31). On tärkeä kuitenkin huomata, että myös keskustelija voi olla kriittinen, ja kriittiseksi keskustelijaksi voi nousta niin analyytikon, asianajajan kuin tulkitsijankin positioista lähtöisin. Tällöin – asianajajan positio pois lukien – kriittisyys ei kumpua ennakkokäsityksistä, vaan pohjautuu kielellisten aineistojen analyysin kautta tarkastelemaan esimerkiksi ideologisia näkökulmia. Ideologinen kritiikki kohdistuu vaikutuksiin, joita diskursseilla on sosiaaliin valtarakenteisiin. Se pyrkii syventymään niihin käytäntöihin ja diskursseihin, jotka tuottavat epätasa-arvoa, legitimizeettiä tai riistoa. Tarkemmin ottaen siihen, kuinka ihmiset saadaan diskurssien kautta hyväksymään erilaiset alistussuhteet yhteiskunnan olennaisina osina. (Pynnönen

2013, 31; aiheesta myös Juhila 1999) Retorinen kritiikki keskittyy puolestaan puheissa ja teksteissä esiintyvään taivutteluun. Ja strateginen kritiikki asettaa painopisteeksi puolestaan sen, mitä diskurssi kuvaa vaikutusten näkökulmasta. Eli kuinka diskurssi asettuu eri toimijoiden strategioihin muuttaa tai ylläpitää yhteiskunnan rakenteita, tai asenteita haluttuun suuntaan, tai halutuin mekanismein. (esim. Pynnönen 2013, 31). Nämä tarkastelun eri fokukset toimivat erinomaisina analyyttisinä tarkastelutyökaluina ja näkökulmina myös kriittisesti orientoituneessa analyyttisessä ja tulkitsevassa diskurssianalyysissä.

Vaikka tutkielmani keskittyy vahvasti retoristen mekanismien ja elementtien olemassaoloon analyysin apuna, myös ideologisten ja strategisten näkökulmien huomioiminen analyysin aikana on analyysin kokonaisuuden kannalta oleellista (aiheesta esim. van Dijk 1995). Vaikkei tällä olisikaan emansipatorisia päämääriä. Kriittisen realistisen – analyyttisen ja tulkitsevan – tutkimusotteen asetelmassa valta-, vaikutus- ja alistussuhteiden luonnetta, laajuutta ja astetta on vaikea tyhjentävästi osoittaa. Kuitenkin näiden suhteiden olemassaolo tunnistetaan merkittävänä osana sosiaalista todellisuutta ja järjestystä. (vrt. Maxwell 2012) Mutta tämän suhteen alistava luonne ei muodostu analyysini keskeiseksi kiinnostuksen kohteeksi, vaan se millaisia mekanismeja, perusteluja ja elementtejä sen kautta luodaan ja vahvistetaan, eli millaista sosiaalista todellisuutta diskurssien kautta näin ollen rakennetaan.

4.8. Tutkielman analyyttinen ote

Tutkielmani liikkuu pääsääntöisesti empirian taustoittaman tulkitsevan analyysin tasolla. Kuitenkin tarkastelussani pyrin mahdollisimman ”terävään” analyysiin, joten sovellan analyysissäni soveltuvien osien myös pragmaattisen – ja siten myös kriittisen – diskurssianalyysin analyyttisiä työkaluja. Kuitenkin tutkielmani ottaa etäisyyttä kriittisen diskurssianalyysin sitoumuksiin tai saksalaiseen traditioon tutkielman emansipatorisesta päämäärästä, ja kriittisestä teoriasta (Critical Theory) johdettuihin normatiivisiin periaatteisiin tai taustaoletuksiin. Tutkielmani tukeutuu diskurssianalyysisessä jaottelussa ensisijaisesti empiiris-rationalistiseen lähestymistapaan ja ranskalaiseen diskurssianalyysin traditioon. Tutkielmani ei kuitenkaan lähesty tutkimusaineistoa vain yhteen tutkimusmenetelmään luottaen, vaikka retorinen diskurssianalyysi kantaakin tutkielman metodologisena ytimenä. Sitä vastoin, analyysin ja tulkinnan eri vaiheissa on hyödynnetty ja ”lainattu” kulloinkin tarkoituksenmukaisimmilta tuntuneita menetelmiä, työkaluja ja lähestymistapoja niin eri diskurssianalyysin alueilta kuin muista kvalitatiivisista menetelmistä. Näin etenkin tekstin tasolla tapahtuvan analyysin osalta. Tässä suhteessa tutkielmani – paitsi asemoituu

sosiaalisen konstruktivismin tieteenfilosofisille sitoumuksille – se myös omalta osaltaan lähestyy kvalitatiivisen tutkimuksen kriittisen realismin peräänkuuluttamaa lähestymistapaa (kts. Maxwell 2012). Kriittisen realismin tutkimusote yhdistää ontologisen realismin ja epistemologisen konstruktivismin tutkimuksen taustaksi. Lähestymistavalle luonteenomaista on pyrkiä tutkimusaineistosta, eri tutkimusmetodeja hyödyntäen, nostamaan esiin tutkimuskysymyksen kannalta monipuolisesti relevantteja näkökulmia, sekä pyrkiä tarkastelemaan tutkimusaihetta ja tutkimusaineistoa mahdollisimman kriittisesti ja moniulotteisesti (Maxwell 2012). Tältä osin tutkijana – käsillä olevan tutkielmani kontekstissa – koen tutkielmani kriittisen tarkastelun ontologisen taustan sitoumusten, ymmärryksen ja lähestymistavan lähemmin asettuvan kriittisen realismin esittämille lähtökohdille ja vaatimuksille. Tämä ei kuitenkaan ole ristiriidassa epistemologisen sosiaalisen konstruktivismin ja tähän tukeutuvan lähestymistavan kanssa.

Vaikka diskurssianalyysini metodologisesti analyysin eri vaiheissa etenee aineisto edellä eri tasoille ulottuvina tulkintoina, aineiston ja teorian vuoropuhelu on tutkimuksen hermeneuttisen etenemisen kannalta keskeistä. Teoria ohjaa keskeisesti tutkielmani tulkintakehyksiä ja kontekstuaalisen todellisuuden rakentumista. Tämä ei tarkoita vain tutkielmani aihepiiriin rajoittuneeseen teoreettiseen tarkasteluun viittaamista, vaan tutkielmani kontekstin kannalta keskeisen teoreettisen tutkimuskirjallisuuden laajempaa käyttöä. Tukeutumalla Kiinan politiikan, poliittisen järjestelmän eri osa-alueiden, historian, ideologian ja yhteiskunnan eri tasoja tarkastelleisiin tutkimuksiin ja teoretisointiin, mielestäni parhaiten ja valideimmin pyrin ”paikkaamaan” ne puutteet omista tiedoista ja empiristisistä ’kokemuksista’, jotka voisivat vaikuttaa tutkielmani analyysiin ja johtopäätöksiin. Tältä osin aineiston ja tutkimuskirjallisuuden kontekstualisoiva vuoropuhelu on tutkielmani keskeisimpiä elementtejä.

4.9. Aineisto

Diskurssianalyyseissä tutkimusaineisto muodostuu usein kirjallisesti tuotetusta aineistosta. Tekstiaineistot tuottavat ja ylläpitävät kulttuuria, ja niiden kautta kuvataan joko eksplisiittisesti tai implisiittisesti käsityksiä sosiaalisesta todellisuudesta, uskomuksista, ideoista, arvoista, näkemyksistä, pyrkimyksistä, ja niin edelleen. Niiden kautta myös ylläpidetään niitä konventionaalisia rakenteita, joiden noudattamista tai niistä poikkeamista pyritään perustelemaan. Lisäksi ylläpidetään ja tuotetaan diskursseja, joihin vetoamalla tai viittaamalla pyritään vetoamaan yleisöön. Ja niiden kautta tuotetaan erilaisia aineellisia ja symbolisia seurauksia. Niiden avulla

voidaan lisäksi oikeuttaa tai vastustaa valtaa tai vallankäyttöä. (Pynnönen 2013, 11; myös Suoninen 1999, 20-24; Alvesson & Kärreman 2000)

Myös tutkielmani aineisto koostuu kirjallisesti tuotetusta aineistosta. Niiden sisältö on puheakteina tuotettua tekstiä, joiden esittäjänä on Kiinan regiimin (ainakin muodollisesti) vaikutusvaltaisin edustaja: presidentti, armeijan ylipäällikkö ja ensisijaisesti puolueen pääsihteeri Xi Jinping. Tutkimusaineistoni koostuu lähes kokonaisuudessaan käännosteksteistä, jotka ovat joko koottu painettuina kokoelmina tai verkkojulkaisuuina hänen eri yhteyksissä esittämistään – virallisista ja julkisuuteen esitetyistä – puheistaan eri media- tai viranomaiskanavilla. Kattava listaus primääriaineistostani löytyy tutkielman lähdeluettelosta. Nämä tekstit edustavat Xi Jinpingin puheita sekä valtion että valtaregiimin johtajana. Aineistoa täydentää tietyn osin sekä KKP:n että valtioelinten julkaisemat aineistot – siltä osin kuin ne oleellisesti ja täydentävästi liittyvät muuhun aineistoon. Aineistoni on varsin kattava tutkimusongelman tarkastelemiseksi diskurssianalyttisten työkalujen avulla. Lisäksi se on luonteeltaan regiimin tuottamia diskursseja hyvin rakentavaa, joskin kiinalaisittain tyypillisesti paikoittain varsin kryptistä. Tutkimuskysymykseen vastaamisen kannalta pidän empiiristä aineistoani sekä kokonaisuutena tutkimusasetelmani tulosten kannalta erittäin antoisana ja relevanttina.

Vaikka osa aineistosta on puolue-valtion tuottamia kokoelmia puheista – ja niissä on siten osin tehty tekstien suhteen jo valintoja siitä, miten tekstiaineistoja luokitellaan tai millaisia otteita puheista on eri yhteyksissä esitetty ”sanomaa representoivina” otteina – näen kaikkien näiden valintojen tuottavan analyysini kannalta jopa merkittävää lisäarvoa. Lisäarvo tulee siitä, että näkemykseni mukaan kaikki tehdyt valinnat joko eksplisiittisesti tai implisiittisesti jo osaltaan rakentavat ai tukevat niitä diskursseja, joiden kautta hallitseva regiimi pyrkii rakentamaan legitimointinsa perusteluja. Näen näiden valintojen siis tuottavan tutkielmani kannalta keskeistä informaatiota. Etenkin, koska tehtyjen valintojen esitykset ovat suurelle yleisölle kohdistuvaa ja siten juuri retoristen representaatioiden esityksiä.

Lisäksi etenkin Xi Jinpingin nimiin kirjoitettu kokoelmateos on aineistona tutkielmani kannalta merkittävässä roolissa, koska teokseen poimittujen otteiden kautta puolue-valtion poliittista järjestelmää on esitetty niin puolueen kaadereille, virkamiehille kuin yleisölle. Shanghai Pudongin korkeimmille virkamiehille tarkoitetun puoluekoulun keskeisen puoluevirkaileijan kanssa – kesällä 2017 sähköpostiviestien välityksellä – käymäni keskustelun myötä, vakuutuin siitä kuinka merkittävää osaa juuri kyseinen teos esittää puolueen ja koko valtion, sekä sen yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän sosiaalisen todellisuuden muotoiluissa. Nostettiinhan kyseisissä puheissa ja niiden otteissa esitetyt ajatukset kyseisen teoksen muodossa, lokakuussa 2017 pidetyssä

puoluekokouksessa osaksi puolueen peruskirjaa, eli Kiinan perustuslakia (mm. China Daily, 11.3.2018).

Ajallisesti tutkimusaineistoni alkaa edellä mainitsemastani teoksesta ja siten puheista vuodesta 2012 lähtien, ja päättyy Xi:n ensimmäisen kauden päätöspuheisiin lokakuussa 2017. Lisäksi olen ottanut mukaan aineistooni hänen toisen kautensa ensimmäisen linjapuheen – myös lokakuulta 2017 – heti puolueen pääsihteeriksi nimittämisen jälkeen. Perustelen tätä sillä, että kyseinen puhe tavallaan sekä linjaa hänen koko kuluneen kautensa, esittää ne perustelut joiden varaan puolueen valtaa hänen johdolla tällä hetkellä resonoidaan suhteessa kansalaisiin. Tällä tavoin pystyn reflektoimaan aineistostani paremmin niitä mahdollisia diskurssien painopisteiden tai perusteiden muutoksia joita tutkielmani aikaikkunassa on tapahtunut.

Seikka joka vaatii myös perusteluja on englanninkielisen aineiston käyttö. Aineistoni koostuu ainoastaan teksteistä, jotka ovat englanninkielisiä käännöksiä mandariinikiinankielisistä puheista. Kaikki käännökset ovat joko puolueen tai valtion toimesta tehtyjä, ja siten edustavat juuri sellaista käännöksellistä tuotosta, jollaisena regiimi on halunnut jokaisen lingvistisen yksityiskohdan tuottaa. Tässä suhteessa en näe aineistoni ei-alkuperäiskielistä luonnetta tutkimusasetelmani kannalta minkäänlaisena ongelmana, päinvastoin. En myöskään aseta kyseenalaiseksi puolue-valtion tai sen edustamien organisaatioiden tai instituutioiden resursseja tuottaa tarkkoja käännöstekstejä. Yksi syy käännöstekstien käyttöön on oman kiinan kielen taitoni rajallisuus, joten tältä osin myös tutkielmani laadun kannalta, aineiston kielellinen valinta on erittäin perusteltua.

5. ANALYYSI

Tutkielmassani analysoin – retorisen diskurssianalyysin keinoin – Xi Jinpingin esittämien puheiden pohjalta sitä, kuinka Kiinan valtaapitävä regiimi pyrkii diskurssien avulla perustelemaan valta-asemaansa ja olemassa olevaa poliittista järjestelmää. Lisäksi kiinnostukseni kohteena on se, kuinka valtaregiimi pyrkii diskurssien kautta rakentamaan todellisuutta, joka legitimoii sen suvereenia asemaa poliittisena vallanpitäjänä.

Yksinomaista poliittista ja hallinnollista valtaa Kiinassa käyttää *de facto* KKP, ja Xi Jinping puolueen keskeisimpänä vallankäyttäjänä ja poliittisena ytimenä. Analyysini rakentuu tutkimusaineistoni dekonstruoinnista ja rekonstruoinnista erilaisin teksti- ja sisällönanalyttisin työkaluin. Kuitenkin metodologisesti kantavana elementtinä ollen retorisen diskurssianalyysin.

Analyysissa kantavana mekanismina on reflektoida aineistoa eri vaiheissa niin kontekstuaalisesti kuin teoriaankin. Näin aineiston kanssa on pyritty keskustelemaan eri tasoilla ja moniulotteisesti. Prosessia ovat rytmittäneet ja ohjanneet vahvasti aineistolle analyysin eri vaiheissa esitetyt kysymykset. Niiden avulla olen pyrkinyt löytämään aineistoni tarjoamia erilaisia elementtejä, kyetäkseni vastaamaan varsinaiseen tutkimuskysymykseeni mahdollisimman kattavasti ja johdonmukaisesti. Aineistolle esittämiäni kysymyksiä ovat: 1) Millaisia diskursseja aineistosta on hahmoteltavissa ja millaisin retorisin keinoin ne esitetään? 2) Miksi juuri esitettyihin argumentteihin vedotaan, eli 3) kuinka ne resonoivat yhteiskunnan kontekstissa legitimitietin rakentamisessa? 4) Kuinka nämä aihetta teoretisoinut kirjallisuus ja aiempi tutkimus ilmenevät ja reflektoituvat aineistosta nousseisiin diskursseihin? 5) Millaista todellisuutta diskursseilla rakennetaan ja tavoitellaan? 6) Koska kiinnostuksen kohteena on valtaan ja valtasuhteisiin – näiden perusteluissa, vahvistamisessa ja ylläpitämisessä – liittyvistä diskursseista, kuinka diskurssit rakentavat tätä asetelmaa? Ja 7) ovatko diskurssit jotenkin muuttuneet, mukautuneet, vahvistuneet tai heikenneet tutkimuksen aikahorisontissa, ja millaisia nämä muutokset ovat olleet? Koska analyysini myös rakenteellisesti rakentuu yllä olevien aineistolleni esittämien kysymysten kautta, myös analyysiluku rakentuu osin näiden kysymysten nostamien teemojen kautta.

Aineiston luonteen suhteen huomioon nousee kolme seikkaa, jotka vaikuttavat analyysin kulkuun ja mekanismeihin. Ensinnäkin, Xi:n julkaistujen julkisten puheiden määrä tarkasteluajanjaksolta on suhteellisen rajallinen, ja hänen esiintymistensä ”sanoma” vaikuttaa kokonaisuudessaan erittäin tarkkaan harkituilta ja jopa ”käsikirjoitetuilta”. Näin etenkin julkaistujen tekstien pohjalta tulkittuna. Tutkimusaineistokseni on muotoutuneet Xi:n esittämistä puheista tehdyt englanninkielelle käännetyt versiot ja lainaukset. En kuitenkaan näe kiinankielisten alkuperäisversioiden olennaisesti poikkeavan analysoitavista versioista. Ehkä on huomioitava se seikka, että kiinankielisinä versioina uutisoituja lainauksia Xi:n puheista on laajemmin analysoitu ja levitetty etenkin sanomalehdistön toimesta. Mutta tämä seikka ainoastaan tukee käsitystäni siitä, että merkittävimmät puheet diskurssien rakentumisen kannalta ovat juuri korostettuina ja mahdollisimman laajalti ja laajalle areenalle julkaistuina. Myös tutkielmani tutkimusintressi ja lähtökohdat lähestyä tutkimuskohdetta eivät asemoidu puhtaasti lingvistiseen tutkimusotteeseen tai tutkimusintressiin, joten tässä valossa en myöskään näe tutkimusaineiston kielellä tulkinnan ja tulosten kannalta oleellista merkitystä (vrt. Wang 2017b).

Toisena seikkana teksteissä korostuu hyvin vahvasti sisällöllisesti kaavamainen toistuvuus läpi koko aineiston, joka puolestaan osaltaan ohjaa sisällönanalyttisessä tekstin tarkastelussa haluttujen diskurssien jäljille. Tekstiaineiston sanomallisen ja käsitteellisen toistuvuuden ytimeistä on nostettavissa myös ne diskurssit, joiden kautta Xi – ja hänen kauttaan valtaregiimi – perustelee ja

legitimoi valta-asemaansa ja sen oikeutusta kuulijoille (mt.). Näitä diskursseja ja niiden rakenteita tarkastelen luvussa myöhemmin.

Kolmanneksi, aineistosta on – sen vahvasta kaavamaisuudesta ja retorisesta tyylistä huolimatta – havaittavissa tekstien sisällöllisten painotusten ja kuulijoiden tyypin mukaan tapahtunutta muutosta Xi:n valtakauden edetessä. Tämän voi osaltaan olettaa refleктоivan 1) yhteiskunnassa tapahtuneita muutoksia ja yhteiskunnan dynamiikkaa, 2) Kiinan valtiodentiteetin kehitymisprosessia niin lokaalilla kuin regionaalisella ja globaalilla areenalla, ja lisäksi 3) Xi Jinpingin henkilökohtaisen valta-aseman, imagon, kansalaissuhteen ja muissa henkilökohtaisissa elementeissä tapahtuneita muutoksia. Tutkimusaineistoni tosin ei sellaisenaan riitä tarkastelemaan näitä muutosmekanismeja. Kuitenkin tutkimusaineiston keruun, tutustumisen ja läpikäymisen yhteydessä esimerkiksi Xi:n ympärille kokoajan yhä voimakkaammin rakentuva populistinen ja autoritaarisen personalistinen henkilöityminen ja henkilöimagon rakentuminen nousevat merkittävästi esille. Tutkielmani kannalta oleellista kuitenkin on huomioda se, että tarkasteluajanjakson diskurssit ja niiden mekanismit eivät ole millään muotoa vakiot tai stabiilit. Tutkimusaineisto tältä osin pitää sisällään legitimointidiskursseja, joiden painotukset ja sisältö on tulkittavissa moniselitteisesti ja heijastelevat myös konteksteissa ja toimijuuksissa sekä näiden välisissä suhteissa tapahtuneita muutoksia. Tästä johtuen olen pyrkinyt aineistosta löytämään erityisesti niitä keskeisimpiä, hegemonisimpia ja jollain tapaa yleisellä tasolla ilmeneviä diskursseja. Nämä heijastavat parhaiten sitä horisontaalista ulottuvuutta valtaregiimin resilienssin suhteen. Ne myös esittävät niitä fundamentaalisia perusteluja ja rakenteita, joiden kautta KKP Xi:n johdolla pyrkii rakentamaan kiinalaista yhteiskuntajärjestystä ja ylläpitämään sekä kehittämään tai reformoimaan suosiolliseksi sen valtamonopolia tukevia rakenteita. On kuitenkin merkittävää huomioda se seikka, että tutkimusaineiston sisäisen kvaliteetin kannalta Xi:n kauden alkuun ja loppuun sijoittuvat puheaktit näyttäytyvät kaikista moniulotteisimmilta ja kattavimmilta. Tätä puolestaan tukee myös seikka, että lähestyessä vuoden 2017 puoluekokousta, Xi:n puheista ja avauksista esiintyy lehdistön esittämänä temaattisesti koottuja esityksiä. Toisinaan jopa vuoden kuluttua alkuperäisestä puheesta (kts. Bohler & Piao 2015). Näin aineiston kautta piirtyy kuva sekä poliittisesta – ja retorisesta – jatkumosta ja rakentumisesta yli hallinnon kokoonpanojen, ja toisaalta Xi:n poliittisten muotoilujen ja diskurssien painotuksista sekä keskeisistä elementeistä.

Xi:n puheiden kuulijakunta suoranaisesti puheiden aikana on ollut profiililtaan segmentoitu ja rajallinen. Hän ei ole erityisesti kunnostautunut (verrattaessa perinteisiin kommunistisiin puoluejohtajiin) julkisten massatapahtumien tai televisiopuheiden pitäjänä (lukuun ottamatta perinteistä länsimaisen kalenterin mukaista uuden vuoden yön televisiopuhetta kansalle). Suurin

painopiste hänen julkaistuissa puheissaan asemoituu tarkasti rajattuihin tilanteisiin tai tilaisuuksiin¹. Hänen puheensa ja liikkeensä kuitenkin tulevat näkyvästi presentoiduiksi kaikilla Kiinan valtiollisilla mediakanavilla. Näin ollen Xi:n puheissaan esittämä sanoma keskeisesti tavoittaa niin kansalaiset kuin muut toimijat. Hänen kautensa kuluessa hänen henkilöprofiiliinsa kohdistunut mediakiinnostus ja yleisökiinnostus ovat lisääntyneet huomattavasti, ja näiden luonteessa sekä sisällössä on tapahtunut Xi:n henkilökuvan suhteen merkittäviä muutosprosesseja. Eräs keskeisimmistä ulottuvuuksista on yhä vahvemmin henkilöitynyt ja henkilökulttia rakentava kehitys valtamedian eri kanavien ja mekanismien kautta. Tämän kehitysprosessin eri ilmiöiden tutkiminen ei kuitenkaan ole tämän tutkielmani keskeinen osa-alue, eikä se suoranaisesti millään tavoin ilmene tutkimusaineistostani. Tämä, usein populistisia mekanismeja hyödyntävä, autoritaarinen personalismi - ja sen rakentamiseen liittyvät ilmiöt - kaipaavat mielestäni kuitenkin empiiristä tutkimusta laajentamaan ymmärrystä Kiinan poliittisen todellisuuden ja sen järjestelmän dynamiikan kehityksestä. Kuitenkin kyseiseen tutkimusongelmaan relevanteilla tutkimusaineistoilla ja soveltuvien tutkimusmenetelmin. Sinänsä tutkielmani kannalta tätä Xi:n persoonan varaan rakentuvaa ilmiötä ei voi olla huomioimatta, koska se kontekstiin sidottuna toimii diskursseja positiivisesti vahvistavana ja tukevana elementtinä.

Kiinan hallinto on koko KKP:n hallitsemien ajan tukeutunut vahvaan kommunistiseen retoriikkaan. Vaikka puolueen johtajien pitämät puheet noudattavat pitkälti tätä vakiintunutta kaavaa, on kuitenkin ollut havaittavissa yhä vahvempi konfutselaisuudesta tuttujen kielellisten kuvastojen vahvistuminen osana sosialistista retoriikkaa. Näin yhteiskunnan traditioista ammentavat metaforat, lauseet ja arvoulottuvuudet näkyvät entistä enemmän osana legitimointidiskursseja. Xi Jinping on erityisen painokkaasti liittänyt näiden kahden kielellisen tradition mekanismeja ja rakenteita yhteen retoriikassaan. Samalla hän on tullut muotoilleeksi näiden kahden – lähtökohtaisesti kilpailevien – mallien keskinäistä suhdetta ja jonkinasteista implementointiprosessia. Onhan Xi, paitsi erittäin perehtynyt kiinalaisen sosialismin klassikoihin – ilmaissut myös vahvan kiinnostuksensa kiinalaisen kulttuurihistorian klassikoihin. (Chen 2015; Zhang 2015)

1 KKP on julkaissut kattavan digitalisen 'kalenterin', joka esittää Xi Jinping'in päiväkohtaisen ohjelman esiintymisineen ja vierailuineen. Tämä myös tutkielmani kannalta tutkimusaineistoa tukeva ja osaltaan jäsentävä kokonaisuus myös tarjoaa kattavan kokoelman alkuperäiskielisiä artikkeleita ja tekstejä. Tutkielmassani en miltään osin suoraan viittaa kyseisen linkin takaa löytyviin aineistoihin, mutta lukijalle työkalun kautta on mahdollista asettaa Xi:n puheet ja tutkielmani tutkimusaineiston diskursseja makrotasolla esittävään kontekstiin kunkin tilaisuuden osalta. 'Kalenteri' löytyy puolueen kotisivuilta löytyvän linkin takaa: <http://cpc.people.com.cn/GB/64192/105996/390438/index.html> (luettu: 15.10.2018).

Se, miksi retorinen muutos on huomioin arvoista, johtuu siitä, että Xi:n tekstejä tarkastellessa on merkittävä sekä tunnistaa että käsittää tekstien tasoilla esiintyvät sosialistista retoriikkaa ja konfutselaisuuteen nojautuvaa retoriikkaa ja näiden merkityksiä. Oletan vahvasti, että molemmat argumentointia strukturoivat diskurssimekanismit refleктоivat kiinalaisen yhteiskunnan rakenteita ja eri asteisia suhteita, järjestystä, kulttuurikonteksteja, arvoja ja preferenssejä. Tavoitteena vallan legitimointia vahvistavaa responsiivista resonaatiota yhteiskunnan taholta. Tekstianalyysissäni olen pyrkinyt mahdollisimman hyvin huomioimaan kyseisen erittäin haasteellisen ulottuvuuden. Tässä apunani ovat olleet sekä aiemmat tutkimukset tutkielmani aihepiiristä sekä Xi:n puheiden symbolisia merkityksiä kielellisesti analysoivia Kiinan valtiollisia julkaisuja.

Analyysini ensimmäisessä vaiheessa kokosin niin erilaisina osina kuin kokonaisuuksina eri kanavissa ja tekstityyppeinä julkaistut Xi Jinpingin julkiset puheteot tarkasteluajankohdaltani. Eri julkisia puheakteja ajalta löytyy niin katkelmina, lainauksina kuin kokonaisina puheina julkaistuina teksteinä. Merkillepantavaa on se, että media, puolue että valtiolliset instanssit ja analyttikot ovat kukin julkaisseet omia otteitaan puheista ryhmitellen ja kategorisoiden niitä omien preferenssien ja intressien sekä näkemysten mukaisin tavoin. Joten diskursseja on rakennettu ja ohjattu erityisesti puolue-valtion eri toimijoiden taholta. Etenkin puolue on julkaissut Xi:n politiikkaa tarkastelevia teoksia, joissa se on myös ryhmitellyt eri puheiden sisältöjä. Kokonaisten ehyiden puheiden kokoaminen ja löytäminen on ollut tutkimusprosessin kannalta sekä haastavaa että merkityksellistä. Omassa analyysissäni olen ensin restrukturoinut osin hyvinkin pirstaleiset otteet uudelleen eheiksi puheiksi, jotta puheiden tekstin läpikäyminen tekstin tasolla kumpuaisi eheämmästä kokonaisuudesta. Olen tekstianalyysin eri vaiheissa poiminut yhteiskunnalliseen kontekstiin asemoituvia sisältöjä, joiden voidaan olettaa perustelevan temaattisesti puolueen ja poliittisen järjestelmän valtaa ja pysyvyyttä. Näin olen kyennyt erottelemaan julkaistuista teksteistä tutkimuskysymyksen kannalta relevantin aineiston. Tästä aineistoklusterista olen pyrkinyt sisällönanalyttisin keinoin löytämään erilaisia argumenttien genrejä ja teemoja. Yhdistelemällä näitä laajempiin temaattisiin ryhmiin olen luokitellut erilaisia merkityssysteemejä eli diskursseja, joiden avulla poliittista järjestelmää ja sen valtapuolueen valta-asemaa keskeisesti perustellaan. Koska legitimointi ja sen diffusioituminen ovat näkemykseni mukaan ensisijaisesti toiminnallinen ulottuvuus ja vuorovaikutussuhde, olen analyttisessä tarkastelussa tukeutunut puolueen esittämään toiminnalliseen ulottuvuuteen ja toiminnallisiin rooleihin diskurssien tunnistamiseksi.

Aineistoon perehtyminen tekstikokonaisuutena on tekstin kontekstisidonnaisuuden kannalta oleellista. Kuitenkaan en missään analyysin vaiheessa ole jättänyt huomioimatta eri puheakteista tehtyjä poimintoja regiimin ohjauksen tai hallinnan alaisilta instansseilta, enkä näistä esitettyjen osioiden merkittävyyttä. Ne ovat mielestäni juuri keskeisesti osoittamassa juuri niitä argumentteja,

joiden hallitseva regiimi Xi:n johdolla voi olettaa resonoivan halutusti argumenttien ja eri diskurssien vastaanottavalla tasolla. On loogista että KKP on hyvin tietoinen siitä, millaista (kielellistä) todellisuutta rakentamalla se menestyksekkäimmin kykenee ylläpitämään autoritaarista resilienssiä ja yhteiskunnallista stabiilitettä hallitsemallaan alueella. Näin ollen koen sen myös parhaiten ohjaavan omien diskursiivisten valintojensa ja painotustensa kautta painopisteitä ja fokusta aineistoni tarkasteluissa.

5.1. KKP:n eri roolit diskursseissa

Kiinan kommunistiselle puolueelle on tekstien pohjalta mahdollista hahmottaa eri rooleja. Roolit ovat keskeinen osa esitettyjä diskursseja, ja niiden kautta KKP esittää ja rakentaa toimijuuteen ja toimintaan perustuvaa poliittisen entiteetin kuvaa, joiden kautta sen esittämät diskurssit konkretisoituvat yhteiskunnan eri tasoilla. Näiden esittelemiensä roolien avulla KKP myös luo itselleen toimijuutta, jolla se perustelee ja oikeuttaa asemaansa ja rakentaa perusteluja olemassaololleen ja asemalleen. Poliitiikan toiminnallisen ytimen huomioiminen tuotettavien diskurssien toimijuuksina, antaa omalta osaltaan sekä suuntaa että perusteita eri diskursseille. Samalla erilaisten toimijuusroolien kautta näen KKP:n asemoivan itsensä ja koko poliittisen järjestelmän positioon, jossa sen on osoitettava legitimitetin saavuttamiseksi niin toiminnallisuudesta kumpuavia elementtejä, kuin tarjottava kansalaisyhteiskunnan tasolle perusteltua aktiivista roolia ja tätä tukevia diskursseja ja propagandaa, valtansa perusteluina (vrt. esim. Weberin teoriaa legitimitetin vallan lähteistä sekä Beetham:in teoriaa legitiimin hallinnan ominaisuuksista).

Olen pyrkinyt erittelemään niitä toimijuusrooleja, joita tutkimusaineisto tarjoaa. Lista ei sellaisenaan ole varmasti kattava, enkä pyri tarjoamaan kattavaa aineistolähtöistä esimerkkien katalogia toimijuuksien esittelemiseksi. Kuitenkin pyrin nostamaan tässä yhteydessä esiin niitä keskeisiä toiminnallisia ulottuvuuksia, jotka synkronoivat myös Xi:n rakentamiin ja esittelemiin vallan diskursseihin. Tutkielmani keskeisen argumentin kannalta näen erityisen merkittäväksi sen seikan huomioimisen, että KKP:n vallan legitimoinnin ytimenä on poliittiseen toimijuuteen valtaperusteensa johtava autoritaarinen entiteetti. Ja siksi juuri tämän toiminnallisuuden aspektin keskeisyyden vuoksi sen perusteleminen – keskeisenä diskurssien sisällöllisenä subjektina – on analyysini kokonaisuuden ja sen merkityssuhteiden rakentumisen kannalta oleellista.

Puolueen itselleen rakentamia ja argumentoimia rooleja tai toimijuuksia on tutkimusaineistosta tulkittavissa esimerkiksi niistä viitekehyksistä, joissa KKP representoi toimijuusroolinsa esimerkiksi:

1) kansalaisten palvelijana:

”Puolueen sisin olemus ja kansan sisin olemus ovat aina olleet yhtenäiset ja yhdistyneet. Puolueemme palvelee kansaa täydestä sydämestään, edustaa Kiinan kansan perimmäisiä intressejä, ja on marxilainen puolue kansalta kansalle.”² (Xi Jinping 19.8.2013, suomennos kirjoittajan oma);

2) yhteiskunnan ja kansainvälisen yhteisön esikuvana ja rakentajana:

”Emme ole rakentamassa [ainoastaan] omaa takapihaamme, vaan [rakennamme] julkista puutarhaa kaikille valtioille.”³ (Xi Jinping 7.1.2016, suomennos ja tarkennukset kirjoittajan omia);

3) uudistuksellisenä ja edistyksellisenä toimijana, joka kunnioittaa yhteisöllisyyttä, arvoja ja kulttuuriperintöä:

”Meidän [KKP:n 18. kansalliskongressi] on kiinnitettävä erityishuomiota sosialistisen moraalin kannustamiseen, julkisen moraalin koulutuksen tehostamiseen, ammattietiikkaan, perheen hyveisiin ja yksilön koskemattomuuteen sekä edistettävä moraalisia perusnormeja, kuten isänmaallisuutta, omistautumista työhön, rehellisyyttä ja kiitollisuutta. Sekä kehitettävä kunniaa ja häpeää tunnustavia yhteiskunnallisia suuntauksia, harjoittamalla eheyttä, kannustaen omistautumista ja edistämällä harmoniaa.”⁴ (Xi Jinping 26.9.2013, suomennos ja tarkennus kirjoittajan omia).

4) (taloudellisten ja) yhteiskunnallisten prosessien mobilisaattorina ja ylläpitäjänä:

”Meidän on parannettava ja kehitettävä kiinalaista sosialistista järjestelmää ja nykyaikaistettava meidän kansallinen hallinnollinen järjestelmämme ja kapasiteettimme yhteisenä tavoitteenamme jatkaa

2 ”The Party spirit and the people’s spirit have always been consistent and united. Our Party serves the people wholeheartedly, represents the fundamental interests of the broad Chinese people, and is a Marxist party that comes from the people and is for the people.” (Xi Jinping 19.8.2013).

3 ”We are not building our back garden, but a public garden for all countries.” (Xi Jinping 7.1.2016).

4 ”We should pay close attention to advocating socialist morals, intensify education in public morality, professional ethics, family virtues and individual integrity, promote basic moral standards such as patriotism, dedication to work, integrity and friendliness, and cultivate social trends of recognizing honor and disgrace, practicing integrity, encouraging dedication and promoting harmony.” (Xi Jinping 26.9.2013).

kokonaisvaltaista [yhteiskunnallista] reformia.”⁵ (Xi Jinping 12.11.2013, suomennos ja tarkennus kirjoittajan omia).

5) taloudellisten, yhteiskunnallisten ja poliittis-ideologisten prosessien, eheytyksen, yksilöiden, yhteisöjen ja valtion turvaajana:

”Kiinan kommunistinen puolue ja Kiinan hallitus tulevat jatkamaan ponnisteluja varmistaakseen sen, että turvallisuus ihmisten elämästä ja omaisuudesta on turvattu, ja että ihmisen oikeudet parantaa elintasoja ja fyysistä terveyttä ovat taatut.”⁶ (Xi Jinping 31.12.2015, suomennos kirjoittajan oma).

Toimijuuskuvasto ei kuitenkaan rajoitu antamiini esimerkkeihin, vaan on huomattavasti kattavampana kiinteästi sisäänrakentuneena elementtinä osa monitasoista ja -ulotteista argumentaatiota. Näiden esimerkkitoimijuuksien lisäksi Xi:n esittämissä diskursseissa puolueen ja hallinnon toimijuuskuvastoa on pyritty vahvistamaan viittaamalla sen rooleihin 1) kiinalaisuuden, sen kulttuurin ja sen erityispiirteisen sekä arvojen vaalijana; 2) kansalaisia palvelevan virkamiehistön kouluttajana sekä hallinnon kyvykkyyden, tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden takaajana; 3) yhteiskunnallisten muutosten edistäjänä; 4) suvereniteetin, kansalaisten, instituutioiden suojelijana; 5) Kiinan ja sen yhteiskunnan eheyttäjänä ja edistäjänä; 6) patriarkalisesti kansalaisiaan holhoavana ja isänmaallisuutta kaitsevana auktoriteettina; 7) tulevaisuuteen katsovana yhteiskunnan rakentajana, kehittäjänä ja edistäjänä; 8) instituutiona, joka ei sotkeudu ihmisten arkeen ja yksilönvalintoihin vaan tukee kansalaisia ja mahdollistaa resurssit joiden avulla kansalaiset voivat yksilötasolla ponnistella oman hyvinvointinsa edistämiseksi ja kiinalaisen unelman toteuttamiseksi; 9) ideologisen perinnön ja uudistumisen sekä kehityksen suvereenina omistajana kansalaisten paremman elämän rakentumiseksi; 10) suvereenina poliittisena, hallinnollisena ja ideologisena johtajana. Koska tutkielmani keskiössä ei ole analysoida puolueen toimijuuksia vaan legitimitietin perusteita ja legitimointia, en tässä yhteydessä keskity toimijuusargumentaation sisällöllisiin ulottuvuuksiin. Sitä vastoin näen tutkielmani kannalta relevantimpana ja olennaisempaan huomioida poliittisen toimijuusperusteisuuden läsnäolon ja

5 "We must take improving and developing the socialist system with Chinese characteristics and modernizing our national governance system and capacity as the general goal of continuing reform comprehensively." (Xi Jinping 12.11.2013).

6 "The Communist Party of China and the Chinese government will continue the efforts to ensure that the safety of people's lives and properties are protected, and people's rights to improved livelihood and physical health are guaranteed." (Xi Jinping 31.12.2015).

kontekstuaalisuuden niin diskurssien tulkinnallisella, merkityssisällöllisellä kuin representatiivisella tasolla. Tasoilla, jotka rakentavat yhteiskunnallista todellisuutta.

Puolueelle eri toimijuuksien ja roolien kautta siis rakentuu diskursseissa erilaisia rooleja, jotka kattavat valtion, kansalaisten kuin globaalin tasonkin eri osa-alueita kattavasti. Vaikka KKP:n hegemoninen institutionaalinen asema onkin turvattu suoraan jo Kiinan perustuslaissa, se selvästi myös propagandan kautta aktiivisesti muokkaa ja ylläpitää monopolistisen ja yhteiskunnan läpileikkaavan asemansa perusteita, perusteluja ja oikeutusta (Kiinan perustuslaki Xi:n ensimmäisen kauden ajalta saatavilla: <<http://book.theorychina.org/upload/eadcfa88-3fab-4b92-af12-16131f8cff47/>>). Nämä roolit ovat myös oletettavasti helposti kansalaisten hahmotettavissa ja omaksuttavissa. Ja niiden kautta puolueen vallan legitimizeettiä on mahdollisuus siten rakentaa ja turvata. Lisäksi, eri rooleista on mahdollista nähdä niitä legitimizeettiä ja legitimointia tukevia elementtejä, joita aiempi tutkimuskirjallisuus aiheesta on jo esitellyt. Eri rooleissa tulevat esiin puolueen keskeiset roolit nationalismin/patriotismin, kulttuuriperinnön, kansallisen tason historiallisten perusteiden ja myyttien, ideologia, puolueen suorituskyvyn ja uudistuskyvyn, hallinnollisten menettelytapojen, stabiileetin ja kansainvälisen ulottuvuuden toimijuudet. Näistä samoista elementeistä myös koostuvat eri diskurssikategoriat, joilla legitimizeettiperusteluja ja yhteiskunnallista todellisuutta rakennetaan. Tältä osin havaintoni tukevat aiempia aihepiiristä ja tematiikasta tehtyjä tutkimuksia ja teoreettisia muotoiluja.

Toiminnallisten roolien tunnistaminen ja huomioiminen on mielestäni diskurssien holististen tarkastelun ja tunnistamisen kannalta erityisen merkityksellistä, koska se asettaa ensinnäkin diskurssit kontekstuaalisiin raameihin ja toisekseen vahvistaa näin ollen valtaan ja hallintaan oleellisesti liittyviä vuorovaikutusmekanismeja. Myös politiikan toiminnallinen ulottuvuus ja toiminnallisuuteen perustuvat perusolettamukset saavat merkityksensä. Lisäksi regiimin esittämät toiminnalliset roolit antavat legitimoinnille puitteet, jossa hallitsevan regiimin vallan perusteet eivät johdu ”luonnollisesta” vallanlähteestä tai alistavista mekanismeista, vaan Kiinan hallitsevan regiimin on perusteltava valtaansa ja rakennettava valtakurssejaan politiikan toiminnalliselle ulottuvuudelle ja yhteiskunnalta saamansa (edes jonkinasteisen) legitimizeetin perusteille.

5.2. Legitimointidiskurssit

”Jokaisen poliittisen puolueen tulevaisuus ja kohtalo riippuvat viime kädessä kansan tuesta. ’Kansan tuki luo vallan’ Puolueen jäsenten määrä on pieni verrattuna kansan kokoon. Puolueen suuri tavoite ei koskaan voi toteutua ilman kansan tukea. Ei ole meidän tehtävämme arvioida puolueen hallintokapasiteettia

tai suorituskykyä; niitä voi arvioida vain kansalaiset puolueen työn korkeimpana ja lopullisena tuomarina.”⁷ (Xi Jinping 26.12.2013, suomennos kirjoittajan oma).

Tutkielmani tekstuaalisella tasolla, olen luokitellut tutkimusaineistoni eri temaattisten käsitteiden esiintymistä ja esittämistä. Niiden pohjalta olen uudelleen koonnut laajempia diskursiivisia kokonaisuuksia, joita tutkimusaineisto tarjoaa. Näistä eri teemoista on ollut oleellista hahmottaa ne argumentit ja diskurssit, jotka perustelevat KKP:n ja hallitsevan regiimin valtaa, ja toimivat siten legitimoivina diskursseina, joiden avulla pyritään vahvistamaan rakentamaan ja uusintamaan puolueelle kohdistuvaa legitimizeettidiffuusiota yhteiskunnan (ja kansainvälisen yhteisön) taholta. Xi:n esittelemien KKP:n eri roolien ja toimijuuksien pohjalta olen pystynyt löytämään, ja siten myös kategorisoimaan, neljä keskeistä legitimoitukokonaisuutta: 1) stabiliteettidiskurssit, 2) toimintakykydiskurssit, 3) kulttuurillis-nationalistiset diskurssit, ja 4) ideologiadiskurssit. Nämä diskursiiviset genret omalla tavallaan toisintavat aiempien tutkimusten jatkumoa legitimizeettidiskurssien ja legitimoinnin perusteista.

Kuten jo teoriaosiossa esitin, esimerkiksi Christian von Soest ja Julia Grauvogel (2017) ovat kokoavasti esittäneet regiimien legitimoitua tarkastelleessa tutkimuksessaan legitimoinnin lähteiksi kansalliseen myyttiin (foundational myth), ideologiaan (ideology), personalismiin (personalism), kansainvälisiin sitoumuksiin (international engagements), menettelytapoihin (procedural mechanisms) ja toimintakykyyn/suorituskykyyn (performance) perustuvat elementit (van Soest & Grauvogel 2017). Näin ollen tutkielmassani esiintyvät keskeiset diskurssit ja niiden lähteet näkemykseni mukaan löytyvät myös näistä samoista elementeistä. Stabiliteettidiskurssit sivuavat niin kansainvälistä aspektia kuin proseduraalisia tai performatiivisia ilmiöitä. Toimintakykydiskurssit puolestaan myös tukeutuvat pitkälti samoihin lähteisiin. Kulttuurillis-nationalistiset diskurssit asemoituvat kansallisista perusteista esitettyihin tarinoihin. Ideologiadiskursseille on esitetty oma erityinen – ja Kiinan kontekstissa varsin keskeinen ja selkeästi esitetty – osa-alueensa. Omassa tutkielmassani kuitenkin havaitsin vahvaa retorista interdiskursiivisuutta eri genrejen välillä, joka osaltaan perustaa tekemiäni laajempia ja yleisempiä diskurssiluokkia. Lisäksi huomioni keskittyy siihen seikkaan, että – johtuen varmasti osaltaan tutkimusaineistoni luonteesta – personalismiin viittaavia diskursseja ja legitimoinnin lähteitä ei

7 The future and destiny of any political party ultimately depends on the support of the people. ‘Popular support makes power.’ The number of Party members is small compared to that of the people. The grand goal of our Party can never be realized without popular support. It is not up to us to judge our Party’s governance capacity or performance; they must and can only be judged by the people, the supreme and ultimate judge of the party’s work. (Xi Jinping 26.12.2013).

juurikaan merkittävästi esiintynyt aineistossani. Kuitenkin juuri Xi Jinping:iin ja hänen ”henkilökohtaiseen brändin” ympärille rakentunut personalismi on vallannut yhä vahvemmin alaa muun muassa regiimin vallan perusteista rakentuneissa diskursseissa ja narratiiveissa. Tämän ilmiön tunnistaminen ei suoraan tutkielmani analyttiseen otteeseen tai tehtyihin johtopäätöksiin. Kuitenkin ilmiön tunnistaminen ja huomioiminen implisiittisesti luo esitetyille argumenteille ja diskursseille oman huomioitavan ja vaikuttavan ulottuvuutensa.

Jokainen eri diskurssigenreistä käsittää joukon diskurssien aihioita ja teemoja, jotka kukin erikseen ja interdiskursiivisesti muodostavat sekä pieniä että suuria legitimoinnin rakenteita. Osa diskursseista esiintyy laajemmin rakennettuina – usein propagandistisia mekanismeja hyödyntävinä – poliittis-teoreettisina muotoiluina, kuten esimerkiksi ”kiinalaisen unelman” -diskurssi, joka yhdistää ylätasolla kulkevana narratiivina Xi:n ideologian ja puolueen tavoitteiden keskeisimmät valtarakenteiden legitimoivat kehykset, elementit ja teemat retoriseksi diskursseiksi. Näiden kautta sekä yhteiskunnallista todellisuutta, valtarakenteita ja valtasuhteita rakennetaan ja uusinnetaan propagandististen mekanismien kautta. Myös erilaiset reformistiset, progressiivisuutta korostavat ja talousperusteisuuteen tukeutuvat diskurssit toimintakykydiskurssien ulottuvuuksina edustavat hienosyisempiä diskursseja yläkäsitteellisen toimijuuteen ja toimintaan perustuvan toimintakyky diskurssin osina. Seuraavissa alaluvuissa pyrin tunnistamaan ja tarkastelemaan näitä erilaisia elementtejä keskeisten hegemonisten legitimointidiskurssien viitekehyksissä.

Eri hegemonisten valtakurssien avulla hallitseva regiimi pyrkii – paitsi legitimoimaan vallitsevia rakenteita, myös – rakentamaan kiinalaista yhteiskuntaa ja sen poliittista järjestelmää kokonaisuudessaan. Vaikka tutkimusaineistosta nousevien diskurssien pohjalta olisi mahdollista muodostaa jokaiselle yläkategorialle erillisiä alakategorioita, ja siten laajentaa ja pilkkoa diskurssit temaattisesti pienempiin esiteltäviin osiin, en pidä tätä käsissä olevan tutkielman kannalta johtopäätösten kannalta oleellisena. Jo keskeisten diskurssikategorioiden osalta on nähtävissä, että vahva interdiskursiivisuuden läsnäolo sitoo Xi:n puheiden sisältämät diskurssit toisiinsa. Siten ne muodostavat diskurssien kokonaisuuden, joka rakentaa moniulotteista ja monimerkityksellistä todellisuutta. Täten myös erilaisten diskurssikategorioiden esiintyminen ja vaikutus perustuu diskurssien välisiin painotuksiin ja erilaisiin muotoiluihin. Tässä kuulijoille jää myös paljon tulkinnallisuutta sitoa diskurssit omaan todellisuuteensa ja saattaa ne kontekstiin. Tarkastelun keskiössä olevat kolme kategoriaa kuitenkin sisältävät implisiittisesti koko kunkin kategorian ja teeman diskursiivisen kirjon. Siten tutkielmani implisiittisesti myös tarkastelee ja esittelee kuhunkin diskurssiin sisältyvät kategoriat ja teemat. Lisäksi ne sisältyvät ja ovat tunnistettavissa varsin kattavasti myös puolueen eri toimijuuksista yllä esittämissäni rooleissa.

Seuraavissa alaluvuissa dekonstruoin ja kontekstoin lähemmin esittelemiäni diskurssikategorioita, ja tarkastelen kuinka ne asemoituvat teoreettiseen viitekehykseen. Lisäksi pohdin diskurssien edustavuutta legitimoinnin lähteinä ja potentiaalia valtalegitimiteetin vahvistamisdiffuusiolle, eli voiko se tuottaa positiivista ja haluttua resonaatiota argumentointi- ja valtamekanismina.

5.2.1. Diskurssi 1: Stabiliateetidiskurssit

Stabiliateetti on eräs keskeisimmistä diskurssien lähteistä Kiinassa. Terminologisesti sen rinnastaminen kiinalaiseen muotoiluun harmoniasta avaa ja asettaa käsitteen mielekkääseen tulkintakontekstiin. Tämä Itä-Aasiassa yleisemminkin merkittävä yhteiskuntarakenteita, vuorovaikutussuhteita ja arvoulottuvuuksia vahvasti muotoileva käsite on yksinkertaisuudessaan keskeinen ja kiinalaisten helposti mieltämä. Konfutselaisuudesta, taolaisuudesta ja buddhalaisuudestakin kumpuava vakauden, tasapainon, vastavuoroisuuden, jatkuvuuden ja suhteiden partikkeleista muodostuva käsitys reflektoi yhteiskunnallista ydinajatusta ja siten resonoituu läpi koko kiinalaisen yhteiskunnan.

”Jos todella täytämme kaikki perusvaatimukset, pystymme yhdistämään voimamme tehokkaammin, ratkaisemaan kaikki vaikeudet, pyrkimään tasapainoiseen, asianmukaiseen ja koordinoituun kehitykseen, edistämään yhteiskunnallista harmoniaa ja parantamaan ihmisten elämää. Sitten voimme suorittaa eri aikojen niin ylevät kuin vaikeat tehtävät.”⁸ (Xi Jinping 17.11.2012, suomennos kirjoittajan oma).

”Puolueen vahvuus ja sen läheiset suhteet ihmisiin ovat varmistaneet Kiinan hyvinvoinnin ja vakauden, sekä kiinalaisten rauhan ja onnellisuuden.”⁹ (Xi Jinping 17.11.2012, suomennos kirjoittajan oma).

Mainittuun ulottuvuuteen on myös stabiliateettia korostavat harmonian, (meritokraattisen) järjestelmän, hierarkkisen hallinnon, kansakunnan eheyden ja yhteiskunnallisen jatkuvuuden perustelut toistuvasti puheissa argumentoitu. Ja näillä argumenteilla on varsin keskeinen asema puolueen valtaperusteluina. Etenkin hallintorakenteita, poliittisia suhteita, järjestelmää ja sen

8 ”If we truly meet all the basic requirements we will be able to pool our strength more effectively, overcome all difficulties, pursue balanced, proper and coordinated development, promote social harmony and improve our people’s lives. Then we can complete the glorious and arduous tasks bestowed by the times.” (Xi Jinping 17.11.2012).

9 ”The Party’s strength and its close ties with the people have ensured China prosperity and stability, and the Chinese people peace and happiness.” (Xi Jinping 17.11.2012).

rakenteita, sekä valtasuhteita perustelemina diskursseina. (kts. esim. Peter Sandby-Thomas 2014a; Schubert 2008) Myös KKP:n valta-asemaa mahdollisesti uhkaavien ilmiöiden, poliittisten päätösten implementoinnin, demokratisoitumisen vastustamisen, toisinajattelun, ja poliittisten ja yksilön vapauksien rajoittamisen perustelut rakentuvat usein juuri stabiliteetista – ja sen alakäsitteistä – johdettujen diskurssien varaan. Kiinan kaltaisessa multikulttuurisessa, väkirikkaassa ja dynaamisesti kehittyvässä – näiden muodostamine erilaisine haasteineen – yhteiskunnassa, poliittisen järjestelmän toiminnan ja yhteiskunnallisen vakauden ylläpitämisen perusehtona myös on eri tasoilla ilmenevä stabiliteetti ja sen muotoilut. Tältä osin voi ajatella stabiliteettidiskurssien toimivan vallan legitimoinnin perustavanlaatuisena, ja samalla ehdollisena, perusteena. (Sandby-Thomas 2014a; Sandby-Thomas 2014b)

Vaikka yhteiskunnallinen harmonia ja tasapaino muodostaakin KKP:n valta-asemalle merkittävän ulottuvuuden, myös jatkuvuuden stabiliteetti on regiimin valtaperusteluissa keskeinen diskursiivinen komponentti. KKP:n valta-asema perustuu yhtäältä sen kyvylle argumentoida sosialismin merkityksellisyydestä yhteiskuntaa rakentavana jatkumona, ja toisaalta perustella sen tarvetta diktatorisesti omia poliittisen järjestelmän ja koko yhteiskunnallisen rakenteen jatkuvuus. Tässä suhteessa jatkuvuutta korostavat diskurssit luonnollisesti toisiintuvat valtaa sivuttaessa. Yhteiskunnallisen harmonian diskursiivisissa muotoiluissa stabiliteetti esiintyy usein muiden vallan legitimitettiin perustelevien diskurssien rinnalla. Samalla tukeutuen näihin diskursseihin että tukein näitä diskursiivisia genrejä. Näistä keskeisimpiä olen nostanut esiin tutkimusaineistostani. Onkin mielestäni merkittävä seikka huomioda stabiliteettidiskurssit omana genrenään, mutta kuitenkin tiedostaa niiden interdiskursiivinen luonne suhteessa muihin legitomointidiskursseihin.

5.2.2. Diskurssi 2: Toimintakykydiskurssit

Konkreettinen poliittisten suoritusten mittaaminen ja suorituskyykytyteen perustuvien näyttöjen tarkasteleminen esittäytyy omana osanaan poliittista legitimointia. Siten Kiinan kontekstissa sillä on – etenkin mitä alueellisemmalle tasolle ja pienempiin tarkasteluyksiköihin mennään, ja kauempana nämä ovat suoran keskusvallan alaisuudesta, sitä vahvemmin vaikuttava ja – merkittävä välineellinen sekä konkreettisestikin mitattava funktio (aiheesta mm. Gao 2015; Jing et al. 2015).

Toiminnallisuuteen ja edistyksellisuuteen nojaavat reformidiskurssit, joissa uudistuminen, modernisaatio, kehitys ja oikeudenmukaisuus ovat merkittävät komponentit, hallitsee Xi:n ulostuloja. Hänen painopisteensä on erilaisten reformististen diskurssien kautta oikeuttaa puolueeseen, järjestelmään, yhteiskuntaan kuin ideologiaan kohdistetut muutokset ja prosessit. (kts.

esim. Xi Jinping 31.12.2012) Tämä diskurssi on sinänsä erittäin hedelmällinen legitimoinnin kannalta, koska kiinalaisen yhteiskunnan kehityksestä johdetut positiiviset konnotaatiot ovat asemoitavissa erityisesti reformististen diskurssien kautta. Ne resonoituvat ja diffusoituvat legitimitettiin juuri regiimiin – ja tässä etenkin keskusjohdon tasolle – kohdistuen. Performatiivinen eli toiminta- ja suorituskyykyyn perustava ulottuvuus näyttäytyy tässä yhteydessä selvästi legitimitaation ja legitimoinnin resursseina. Reformistisuus käsitteenä sisältää ajatuksen toiminnallisuudesta, jossa olemassa olevaa pyritään ”viemään eteenpäin” tai uudistamaan. Siksi reformismin käsitteen alle asemoituvat erilaiset diskursiiviset representaatiot, jotka kytkeytyvät muun muassa modernisaatioon, edistykseen, uudistumiseen, eheytymiseen, nuorentumiseen ja kehittämiseen. Näin kommunistisen käsitteistön kuvastoon keskeisesti kuuluva reformin käsite, kokoa merkityssuhteeseen puolueen ajatukset liikkeessä olevista merkityksistä, joilla on päämääränä muutokset. Tässä suhteessa diskurssien kautta merkittävänä rakennusaineena esittäytyy regiimin uudistuksiin tähtäävä ulottuvuus. Kuitenkin samanaikaisesti, sen tavoitteena on säilyttää vanhat valta- ja hallintorakenteet. Xi:n esittämässä diskursseissa näiden kahden ulottuvuuden välinen tasapainoilu on havaittavissa.

Puolueen sisäisen koheesion kannalta reformidiskurssien ja tästä johdettujen toimien vaikutukset ovat puolestaan kompleksisemmat, sillä juuri samat puolueen toiminnan reformistista ulottuvuutta korostavat diskurssit jotka ovat tehokkaimmat syötteen legitimitetin kannalta, ovat niitä, joilla koetellaan puolueen sisäisiä käytänteitä, fraktioita, järjestelmää tai hierarkiaa. Siksi reformistisella ulottuvuudella on oma haasteellinen kaksinaisroolinsa hallinnon diskursseissa. (aiheesta mm. Brodsgaard & Zheng 2006; He 2006; Li 2014a; Wu 2014; Zheng & Chen 2014)

Reformit ja vallankumouksellisuus ovat keskeisiä kommunistisen retoriikan käsitteitä. Myös Xi:n johtaman puolueen keskeisenä toiminnallisena ytimenä on marxilais-leninistisestä perinteestä ammentava reformistinen ulottuvuus. Näin yhteiskunta ja sen eri tasot ja osa-alueet eivät koskaan ole ”valmiita” vaan jatkuvan reformistisen tarkastelun ja reformististen prosessien alaisuudessa. Eräs KKP:n keskeisimpiä perusteluja vallan oikeutukselle on perustunut juuri sosialismin reformistiseen perusluonteeseen. (Wu 2014) Tämä mekanismi esittäytyy vahvasti myös Xi:n diskurssien kautta. Tosin, ei voi kiistää etteikö myös puolueen kyky uudistua ja uudistaa sekä rakenteita että perusteita olisi ollut näkyvää, kuten esimerkiksi oikeudenalan kehityksistä on havaittavissa (vrt. Zhang 2016) Tutkimusaineistossa reformistiset diskurssit rakentavat puolueen vastuullisuutta niin puolueen, järjestelmän, yhteiskunnan kuin rakenteiden reformeissa. Näin se pyrkii esittämään kansalaisilleen todellisuutta, jossa sen tehtävä on uudistaa, eheyttää, modernisoida ja oikeudenmukaistaa yhteiskuntaa ja poliittista järjestelmää.

”[M]eidän on ymmärrettävä täysin se, miksi meidän on varmistettava KKP:lle aina vahva ydinjohtajuus, joka ohjaa kiinalaista sosialismia. [...] KKP:llä on suuri vastuu yhdistää ja johtaa ihmisiä rakentamaan kaikilta osin kohtalaisen vaurasta yhteiskuntaa, edistämään sosialistista modernisaatiota ja saavuttamaan Kiinan kansan suurta uudistumista.”¹⁰ (Xi Jinping 17.11.2012, kirjoittajan oma suomennos).

Lisäksi sen rooli – yhä vieläkin – on puhdistaa hallintojärjestelmä epäoikeudenmukaisista ja ”vääristyneistä” aineksista. Reformien ollessa jatkuvassa diskurssien keskiössä, puolue kykenee tällöin ylläpitämään reformististen elementtien läsnäolon ja perusteet ajallisesti kuin spatiaalistikin yhtäjaksoisena jatkumona yhteiskunnan ja puolueen osalta. Nämä reformistiset mekanismit ovat niin merkittävä osa sosialistista kuvastoa ja kommunistisen puolueen perusteita, että ne muodostavat keskeisen diskursiivisen ulottuvuuden myös tutkimusaineistoissa. Se myös saa diskursiivisesti tuotettuina eri tasoilla resonoivia ulottuvuuksia. Kansalaisten osallistaminen on ollut diskursseja tukevana ja mobilisoivana mekanismina keskeinen. Myös hallinnon suorituskyvyn mittarina sen kyky reagoida niin järjestelmän sisäisiin kuin yhteiskunnassa nouseviin ulkoisiin muutoksiin on kansalaisten silmissä ollut tunnetusti merkittävä.

Usein Kiinan kontekstissa regiimin toimintakykyyn ja suorituskkyyn liitetään taloudellinen (kansantaloudellinen) aspekti. Eräänlaisena sisäänrakennettuna vaatimuksena on esiintynyt oletus talouskasvun ja yhteiskunnallisen vaurastumisen toimivan merkittävimpana legitimoivana elementtinä KKP:lle. Osin sen valta-aseman stabiliteetti ja oikeutus on kirjallisuudessa joko eksplisiittisesti tai implisiittisesti linkitetty taloudellisen suorituskkyyn (economic performance) läsnäoloon. Myös tutkimusaineistoni tukee siltä osin esitettyä väitettä, että talous ja hyvinvointi on eräs keskeisimmistä diskursiivisista elementeistä myös Xi:n puheissa. Hän ei kuitenkaan yksiselitteisesti esitä talouskasvun tai kansantalouden olevan keskeisimmässä asemassa puolueen ja regiimin suorituskkyyn mittarina. Hänen puheissaan siirtää taloudellisen aspektin enemmän mikrotasolle ja yksilölliseen taloudelliseen hyvinvointiin ja edistykseen. Tämän taloudellisen hyvinvoinnin kasvun ja edellytysten tueksi diskursiivisesti KKP esittää erilaisten kulttuurillisten ja eettisten komponenttien vahvistamista ja sitomista.

”Taloudellinen kehitys on puolueen keskeinen tehtävä, ja ideologinen edistys on yksi sen tärkeimmistä painopisteistä. Sitten 11. KKP:n keskuskomitean kolmannen täysistunnon kokoontumisen vuonna 1978, puolue on asettanut taloudellisesta kehityksestä keskeisen tehtävän kiihdyttää talouskehitystä ja parantaa ihmisten elämää. Tämä keskeinen tehtävä ei voi eikä saa muuttua niin kauan kuin kotimainen tai

10 ”[W]e must fully understand why we need to ensure that the CPC is always the firm core leadership guiding the cause of Chinese socialism. [...] the CPC shoulders the great responsibility for bringing together and leading the people in building a moderately prosperous society in all respects, in advancing socialist modernization and in achieving the great renewal of the Chinese nation.” (Xi Jinping 17.11.2012).

kansainvälinen tilanne ei muutu dramaattisesti. Puolueen perusedellytyksenä on noudattaa satavuotista peruslinjaa 100 vuotta, ja ratkaista kaikki nykyaikaisen Kiinan ongelmat. Lisäksi kiinalaisen sosialismin vahvistamiseksi meidän on edistettävä materiaalisia, kulttuurisia ja eettisiä edistysaskeleita, sekä olennaisesti niin kulttuurisesti kuin eettisesti vahvistettava kansaa. Lisäksi parannettava kaikkien kansan etnisten ryhmien materialistista, kulttuurista ja eettistä elämää.”¹¹ (Xi Jinping 19.8.2013, suomennos kirjoittajan oma).

Hallintokoneisto näyttäytyy tässä kuvastossa kansatalouden turvaajana ja sekä mikro- että makrotalouden kehystäjänä hyvinvoinnin kasvulle. Osaltaan kyse on sekä progressiosta että reformeista, jotka uudistavat rakenteita ja samalla vakauttavat niitä niin yksilöllisten, yhteisöllisten kuin kansallisten hyvinvointielementtien taakse. Hallinnon legitimointidiskurssina ja regiimin vallan perusteina Xi:n muotoilema diskurssi unelmasta ja kansakunnan eheytymisestä toimii ymmärrettävästi puolueen valtaa lujittavana perusteena.

Erityisesti Kerry Brown ja Carl Minzer (Carl Minzer et al. 2018) ovat kyseenalaistaneet reformistisuuden todellisen jatkuvuuden ja sen konkreettisen funktionaalisuuden Xi:n ajan kiinalaisen poliittisen järjestelmän kehitysprosesseissa. He näkevät reformistisuuden – johdettuna juuri Mao:n ja Deng’in reformistisuusdiskurssien perinnöstä – esittäytyvän erityisen merkittävänä regiimin valtaa legitimoivana instrumenttina. Tämän diskursiivinen ulottuvuus on luonut Xi:n regiimille niin valtaa keskittävän kuin sitä lujittavan maaperän läpi kiinalaisen yhteiskunnan. Todellisuudessa he esittävät perustellusti argumentoiden diskurssien taakse jäävän todellisuuden sisältävän komponenttien rakennelman, jossa stagnaattisuus ja konservatiivisuus vallan perusteina ovat puolueen legitimoinnin keinovalikoimassa. Kuitenkin verhoten sen reformistisuuden retoriikkaan ja diskursseihin.

5.2.3. Diskurssi 3: Kulttuurillis-nationalistiset diskurssit

”Yli 5 000-vuotisen historian aikana kansamme on luonut loistavan sivilisaation, tehnyt merkittävän panoksen koko ihmiskunnalle, ja tullut yhdeksi maailman suurimmista kansakunnista. Mutta vuonna 1840 Ooppiumi-sodassa Kiina kaatui kotimaisen myllerryksen ja ulkomaisen aggression pimeyteen; sodan

11 ”Economic development is the Party’s central task, and ideological progress is one of its top priorities. Since the convocation of the Third Plenary Session of the 11th CPC Central Committee in 1978 the Party has made economic development its central task, devoting itself to accelerating the economy and improving the people’s lives. This central task will not and should not change as long as the domestic or international situation does not change dramatically. It is a basic requirement for the Party to adhere to its basic line for 100 years and to solve all the problems of contemporary China. Moreover, to enhance the cause of Chinese socialism we must promote material, cultural and ethical progress, strengthen the nation materially, culturally and ethically, and improve the material, cultural and ethical lives of the people of all ethnic groups.” (Xi Jinping 19.8.2013).

tuhoama kansa näki kotimaansa revittävän palasina köyhyyteen ja epätoivoon. Sitkeydellä ja sankaruudella, lukemattomat omistautuneet patriootit taistelivat, vastustaen vieraita, ja pyrkivät kaikin tavoin löytämään kansakunnan pelastusta. Mutta heidän ponnisteluistaan huolimatta, he olivat voimattomia muuttamaan vanhan kiinalaisen yhteiskunnan perusolemusta ja Kiinan kansan ahdinkoa.

Kansallinen uudistuminen on ollut yksi modernin ajan Kiinan suurimmista unelmista. Perustaessaan Kiinan [kansantasavallan], kommunistinen puolue toteutti kommunismin korkeimman ihanteensa ja lopullisen päämääränsä, ja kantoi kansallisen eheytyksen historiallisen tehtävän. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi puolue on yhdistänyt kiinalaiset ja vienyt heidät läpi vaikeiden kamppailujen kohti eppisiä saavutuksia.”¹² (Xi Jinping 18.10.2017, suomennos kirjoittajan oma).

Kiinan kulttuurihistoria voidaan karkeasti jakaa kahteen eri lähtökohtaan: keisarillisen ajan kulttuuriperintöön ja kommunistisen ajan kulttuuriperintöön. Ensimmäinen kiinalaisen kulttuurin eri ulottuvuuksia rakentanut ajanjakso käsittää erilaisia vaiheita ja kehityskulkuja, sekä sisältää moninaisia elementtejä. Tämän tuhansia vuosi yhtenäisesti jatkuneen ajanjakson aikana kiinalaisen kulttuurin ja yhteiskunnan rakenteet ovat kehittyneet pitkälti sellaisiksi, jollaisina ne näyttäytyivät vallankumouksen jälkeiseen yhteiskuntaan saakka. (Zhu et al 2010) On huomattavaa, että Kiina on lähes koko tuon ajanjakson ollut erittäin pitkälle kehittynyt ja vauras yhteiskunta ja kulttuuriyhteisö ja sen kulttuuriperintö tuolta ajalta on siten myös erittäin vankka ja omaleimainen. Kiinan keisarillinen poliittinen järjestelmä laajoine ja oppineine virkamieskoneistoineen ulotti vaikutusvaltaansa niin kehityksen, kaupan, politiikan kuin kulttuurin saralla laajalle alueelle, aina Eurooppaan saakka. (Zhang 2007) Ehkä merkittävintä ja vaikuttavinta filosofis-kulttuurillista perintöä ja kiinalaisten erityispiirteiden perusteita on löydettävissä sen konfutselaisesta perinteestä. Esimerkiksi meritokraattinen hallintojärjestelmä, tavat, arvot, suhteet, hierarkkiset rakenteet ja paternalismi – jotka kukin esiintyvät nykyaikaisessa kiinalaisessa yhteiskunnassa – periytyvät Konfutsen ja muiden kiinalaisfilosofien ajatuksista (Kallio 2014b). Näin kiinalainen kulttuuri on kehittynyt – ja siten myös näyttäytyy – erityislaatuisena ja omaleimaisena kokonaisuutena – pitkälti

12 ”With a history of more than 5,000 years, our nation created a splendid civilization, made remarkable contributions to mankind, and became one of the world's great nations. But with the Opium War of 1840, China was plunged into the darkness of domestic turmoil and foreign aggression; its people, ravaged by war, saw their homeland torn apart and lived in poverty and despair. With tenacity and heroism, countless dedicated patriots fought, pressed ahead against the odds, and tried every possible means to seek the nation's salvation. But despite their efforts, they were powerless to change the nature of society in old China and the plight of the Chinese people.

National rejuvenation has been the greatest dream of the Chinese people since modern times began. At its founding, the Communist Party of China made realizing Communism its highest ideal and its ultimate goal, and shouldered the historic mission of national rejuvenation. In pursuing this goal, the Party has united the Chinese people and led them through arduous struggles to epic accomplishments.” (Xi Jinping 18.10.2017).

myös kulttuuriperusteisesti ja -sidonnaisesti harmonisena -, jonka varaan kiinalaisuutta kulttuuriyhteisönä on rakennettu. Tässä yhteydessä on hyvä korostaa ettei nyky-Kiina ole millään tavoin mielletävissä nykymuotoiseksi kansallisvaltioksi, vaan sen valtiollinen identiteetti yhä rakentuu sen kulttuurilliselle jalustalle. Tämä siitäkkin huolimatta, että yhtenäiskulttuurillinen pääoma onkin rakentunut han-kiinalaisuuden elementtien ympärille. (Zhu et al. 2010)

Kommunistinen aikakausi puolestaan muodostaa eräänlaisen paradoksaalisen yhtälön perinteisen kulttuurihistorian ja sosialistisen kulttuurihistorian välille. Kommunistinen liike legitimoi valtapyrkimyksensä ja valtansa juuri vanhan kulttuurin ja valtarakenteiden vastustuksellaan. Puhemies Maon johdolla se perusteli valtaansa ja vallankumouksellista uudistusprosessia yhteiskunnan epäkohtien korjaamisella, vanhojen alistavien ja korruptoituneiden rakenteiden uudistamisella ja kehityksessä pysähtyneen kulttuurin vaihtamisella edistyksellisempään. Sosialistinen vaikutus koko kiinalaisuuden ja sen yhteiskunnan muotoiluun oli Maon aikana radikaali ja vaikutuksiltaan sekä mullistava että mittava. Koko kiinalainen yhteiskunta muuttui tuolloin rajusti ja kiinalaisen yhteiskunnan rakenteet rakentuivat ja rakennettiin uudelleen ja uusien arvojen varaan. Valtarakenteiden kannalta huomionarvoista on ollut se seikka, että käytännössä (lukuun ottamatta lyhyttä tasavaltalaiskautta viime vuosisadan alussa, joskin silloinkin valta säilyi keskitettynä ja keskusjohtoisena) Kiina ei missään historiansa vaiheessa ole ollut vailla keskitettyä ylintä auktoriteettia: keisarivallan aikana hallitsivat keisari ja virkamieskoneisto, ja kommunistisella ajalla puolue ja virkamieskoneisto. Maon kuoltua 1976, hänen seuraajansa ja jälkeen jäänyt kommunistinen puolue ja valtakoneisto on vähitellen muuttanut Maon aikana esitettyä diskurssia, jolla puolueen ja järjestelmän valtaa perusteltiin. Ja vaikka KKP:lle esimerkiksi sosialismin ja konfutselaisuuden yhdistäminen ovat tietyllä tapaa ristiriidassa keskenään, kiinalaisia erityispiirteitä korostava retoriikka sisältää käsityksen kiinalaisesta kulttuuripääomasta koko sen tiedetyn historian ajalta. Xi:n puheissa kiinalaisiksi erityispiirteiksi nimetyt seikat on helposti ymmärrettävissä – paitsi sosialismin muotoiluina, myös – kiinalaisesta kulttuurihistoriasta (ja konfutselaisuudesta) voimakkaasti vaikutuksensa ja perusteensa sekä ymmärryksensä ammentavina kokonaisuuksina. Näin ne samalla rakentavat ja vahvistavat patriotismia/nationalismia, ja puolueen on ollut helpompi rakentaa juuri patriottisia/nationalistisia kulttuuriperusteisia diskursseja juuri arvoperusteisen ja yhteiskunnallista vaurautta korostavan kulttuuriperinnön ympärille. Kuitenkaan tukahduttamatta sosialistisia rakenteita ja kommunistista perintöä. Korostamalla kansallista erityisyyttä ja kulttuuriyhteisöllisyyttä puolue kykenee luomaan diskursseja, joiden avulla se voi muotoilla uudelleen kiinalaisuuden erityispiirteet, adaptoiden ja implementoiden elementtejä molemmista kulttuurivaiheista. Myös yhteiskunnan rakenteita perustelevat diskurssit tulevat tätä kautta niin mahdollisiksi kuin ymmärretyiksi.

Tähän diskurssikategoriaan sisältyy myös Kiinan ulkopoliittisen muotoilun lähtökohdat ja painopisteet. Etenkin Xi:n ensimmäisen kauden loppua lähestyttäessä, hänen puheissaan ja esiintymisissään alkoi nousta uutena elementtinä ja korostuksena esiin sekä Kiinan rooli ja asema kansainvälisessä yhteisössä, kiinalaisen kulttuurin pehmeän vallan ulottuvuus, että kiinalaiset kansainvälisten suhteiden erityispiirteet. Joskin näitä 'pehmeä vallan' käsite ainoana suoranaisesti esiintyy diskursseissa. Tämä diskurssiivinen käänne sitoo puolueen entistä vahvemmin osaksi Kiinan kansainvälistä roolia ja samalla perustelee valtaansa kansainvälisen ulottuvuuden luomisella Kiinan kehittämiseksi ja vanhan globaalilla tasolla keskeisen kulttuurillisen valta-aseman palauttamiseksi. Kiinassa on huomattavaa, että sen ymmärrys itsestään historiallisessa kontekstissa "keskusvaltana" (中国, Zhōngguó), tämä näyttäytyy myös sen ulkopoliittisen ajattelun suhteen. Kiinassa ulkopoliitiikka on vahvasti oleellinen osa sen sisäpolitiikkaa ja kaikin tavoin alisteinen tälle. Kiinalaisen ulkopoliittisen ajattelun ja muotoilun perusteet lähtevät sen kansallisista ja sisäpoliittisista preferensseistä, tavoitteista ja lähtökohdista. Näin ollen siihen liittyvät diskurssit ja muotoilut ovat osa niitä diskursseja, joilla sen sisäpoliittista valtaa ja asemaa pyritään legitimoimaan.

Kulttuurillista kiinalaisuutta, kansallista harmoniaa, kiinalaisia erityispiirteitä, ja kiinalaista arvopohjaa hyödyntävät diskurssit rakentavat ja vahvistavat patrioottista/nationalistista yhteiskunnallista ulottuvuutta (aiheesta mm. Gries 2004). Näin puolue luo alustan ja puitteet, jossa sen oma asema asemoituu oleellisena osana kiinalaisuuden ydintä. Kiinalainen kulttuuriyhteisö saa sen eri muotoilujen kautta käsitteistönsä ja hyväksyntänsä, ja siten myös yhteiskunnan eri tasot enenevästi "saavat luvan" sulauttaa koko kulttuurihistoriallisen kehityksen aikaansaamat elementit osaksi KKP:n hallinnoimaa kulttuuriyhteisöä ja sen poliittista ja yhteiskunnallista järjestelmää.

Diskurssien kautta rakennetaan sitä todellisuutta, joka tukee regiimin valtaa ja poliittisia muotoiluja. Keskeinen argumentti on kansalaisten asemasta järjestelmässä, jossa ideologia asettaa kansalaiset ja heidän etunsa ensisijaisimpaan asemaan koko yhteiskuntajärjestyksessä.

"Olemme asettaneet vuosisataiseksi tavoitteeksemme, että vuoteen 2021 mennessä – jolloin KKP täyttää sata vuotta - rakennetaan kaikin tavoin kohtalaisen vauras yhteiskunta. Rakennamme Kiinasta myös modernin sosialistisen maan, joka on vauras, vahva, demokraattinen, kulttuurisesti kehittynyt ja harmoninen Kiinan kansantasavallan satavuotispäivään mennessä, jotta 'Kiinalainen unelma' voidaan saavuttaa Kiinan kansan uudistamiseksi. Vaikka tie edessä on rosoinen – ja uudistusten, kehityksen ja vakauden saavuttaminen on hankalaa – olemme luottavaisia tulevaisuudestamme. Maamme työväenluokan on otettava esimerkillinen ja johtava rooli 'kiinalaisen polun' seuraamisessa, vahvistaen 'kiinalaista henkeä' ja

rakentamalla kiinalaisia vahvuuksia, sekä tekemään yhteisiä ponnistuksia 'Kiinalaisen unelman' toteuttamiseksi.”¹³ (Xi Jinping 28.4.2013, suomennos kirjoittajan oma).

Paitsi kansalaisten materialistista, sivistyksellistä ja kulttuurillista hyvinvointia sekä voimaantumista korostavat diskurssit, myös Xi:n muotoilema ”Kiinalainen unelma” (China Dream/ Chinese Dream, 中国梦, Zhōngguó mèng) konseptina kokoa juuri yhteisöllisen hyvinvoinnin, kehityksen, uudistusten, ja yksilön osallistavan ”kasvamisen” yhteiskunnallisen kehityksen, kiinalaisuuden identiteetin ja ideologian ytimeksi (Chen 2015, 3-10; Xi 2014 a; myös Wang 2017c). Tässä puolue ottaa keskeisen toiminnallisen roolin (Xie 2014a; Xie 2014b).

”Kiinalaisen unelman toteuttamiseksi meidän on edistettävä kiinalaista henkeä. Se on kansallinen henki, jossa on patriotismin ydin. Ja se on myös sen ajan henki, jonka ytimessä on uudistus ja innovaatio. Tämä henki yhdistää ihmiset ja niiden voiman. Se on maata eheyttävä ja vahvista voima. Patriotismi on aina ollut sisäinen voima, joka sitoo kiinalaista kansakuntaa yhteen. Myös uudistuminen ja innovaatio ovat aina olleet sisäisiä voimia, jotka kannustavat meitä pysymään ajan tasalla uudistuksen ja avautumisen aikana. Kaikkien kansan etnisten ryhmien on edistettävä suurta kansallista henkeä ja noudatettava ajan kutsua, vahvistettava yhtenäisyyttä ja sitkeyttä, ja voimakkaasti marssittava kohti tulevaisuutta.”¹⁴ (Xi Jinping 17.3.2013, suomennos kirjoittajan oma).

Xi:n muotoilema propagandistinen ideologia sisällyttää sosialistiseen ideologiaan ideologisen vision kehittyneestä ja eheytyneestä kansakunnasta, jonka historiallinen kehitysprosessi saa jatkumoa

13 ”We have set the goals of completing the building of a moderately prosperous society in all respects by the centenary of the CPC in 2021 and building China into a modern socialist country that is prosperous, strong, democratic, culturally advanced, and harmonious by the centenary of the PRC in 2049 so as to realize the Chinese Dream of the rejuvenation of the Chinese nation.

Although the way ahead is rugged and the tasks of achieving reform, development and stability are arduous, we are confident in our future. The working class of our country must play an exemplary and leading role in taking the Chinese path, fostering the Chinese spirit and building up China’s strength, and make concerted efforts to realize the Chinese Dream.” (Xi Jinping 28.4.2013).

14 ”To realize the Chinese Dream, we must foster the Chinese spirit. It is the national spirit with patriotism at its core, and it is the spirit of the times with reform and innovation at its core. This spirit unites the people and pools their strength, and it is the source for rejuvenating and strengthening the country. Patriotism has always been the inner force that binds the Chinese nation together, and reform and innovation have always been the inner force that spurs us to keep abreast of the times in the course of reform and opening up. Our people of all ethnic groups must foster the great national spirit and follow the call of the times, strengthen our inner bond of unity and perseverance, and vigorously march towards the future.” (Xi Jinping 17.3.2013).

puolueen johdolla, ja joka tukee yksilöiden hyvinvoinnin ja vaurauden, sekä erityislaatuisten sivistyksen ja kulttuurin kehittymistä. Jo ensimmäisen kautensa retoriikassaan Xi tuo erittäin selväksi näkemyksensä puolueen roolista ja asemasta konservatiivisen sosialistisen/kommunistisena perustana, jonka varaan kansallinen hyvinvointi ja kehitys rakentuu. (esim. Gow 2017; Kallio 2014b)

”Kiinalainen unelma on viime kädessä kansan unelma: joten meidän on tukeuduttava kansalaisiin voidaksemme ymmärtää sen. Ja meidän on jatkuvasti tarjottava heille hyötyjä. Samanaikaisesti meidän on ylläpidettävä puolueen johtajuutta, kansan asemaa oman kohtalonsa herrana ja oikeusvaltioperiaatetta. Ylläpidettävä ihmisten keskeistä asemaa laajentamalla kansan demokratiaa ja edistämällä laillista hallintoa. Meidän on pidettävä yllä ja parannettava kansankongressien järjestelmää Kiinan perustavanlaatuisena poliittisena järjestelmänä, sekä monipuolueellisen yhteistyön ja poliittisen konsultaation KKP:n, alueellisen etnisen autonomian sekä alueellisen tason etnisen autonomian ja yhteisötason itsehallinnon alaisuudessa. Meidän olisi rakennettava palveluhenkinen, vastuullinen, laillisuusperiaatteellinen ja puhdas hallinto, ja kyettävä motivoimaan kansalaisia.”¹⁵(Xi Jinping 17.3.2013, suomennos kirjoittajan oma).

Eri toiminnallisten roolien mekanismeja diskursseissa hyödyntäen, KKP pyrkii legitimoimaan valtansa perustuen juuri tutkimuskirjallisuudenkin korostamaan suorituskyykyyn. Tämän toiminnallisen aspektin korostaminen muodostaa aineistossa yhden keskeisimmistä argumentatiivisista piirteistä. Toinen keskeinen elementti on ideologisiin muotoiluihin ja kansalliskulttuurillisiin elementteihin ja narratiiveihin pohjautuvaan perustelemiseen ja visionäärisyyteen pohjaava mekanismi. Jiayu Wang (2017a; 2017b) erittelee Xi:n rakentamien diskurssien kaksi ulottuvuutta, jotka rytmittävät representaatioita: Temaattiset eli aiheisiin ja ajallisiin muotoiluihin perustuvat representaatiot, sekä arvoperusteiset eli asenteisiin ja tunteisiin vetoavat representaatiot. Useimmat diskurssit kuitenkin muodostavat interdiskursiivisen komponentin, joissa etenkin stabiileitten ympärille rakentuvat muotoilut muodostavat diskurssien kokonaisuuksia, joissa yhdistyvät kansalaisten nationalistisiin, kulttuurillisiin, taloudellisiin ja arvorakenteisiin vetoavat teemat ja aihiot.

15 ”The Chinese Dream is, in the final analysis, the dream of the people; so we must rely firmly on them to realize it, and we must steadily deliver benefits to them.

We must uphold at the same time the leadership of the Party, the position of the people as masters of their own destiny, and the rule of law, maintain the principal position of the people, expand people’s democracy, and promote law-based governance. We should uphold and improve the system of people’s congresses as China’s fundamental political system and the basic political systems of multi-party cooperation and political consultation under the leadership of the CPC, of regional ethnic autonomy, and of community-level self-governance. We should build a service-oriented, accountable, law-based and clean government, and fully motivate the people.” (Xi Jinping 17.3.2013).

5.2.4. Diskurssi 4: Ideologiadiskurssit

”Ilman sitoutuneen ja edistyksellisellä teorialla varustellun puolueen johtajuutta Kiinan kansa ei olisi kykenevä muuttamaan kohtaloaan ja maataan, eikä tulemaan yhtenäiseksi ja vauraaksi.”¹⁶ (Xi Jinping 7.1.2016, suomennos kirjoittajan oma).

Marxilaisuuden perintö teoreettisena ja ideologisena perustana muodostaa Xi:n diskursseissa sen ytimen, jonka varaan puolueen asemaa ja ideologista pohjaa rakennetaan (Gregor 2014; Strafella 2015; Wang 2017; Zhang 2011). Xi itse kuuluukin konservatiiviseen fraktioon, joka edustaa puolueessa ortodoksiseen marxilais-leninistis-maolaiseen tulkintaan perustavaa näkemystä (Brown 2014; kts. myös Li 2012). Toisaalta Xi on ottanut jonkinasteista etäisyyttä maolaisiin poliittisiin ylilyönteihin, todessaan Maon tehneen myös virheitä hallitsijana ja poliittisena johtajana (esim. People’s Daily, 27.12.2013; myös NDTV, 26.12.2013, <<https://www.ndtv.com/world-news/mao-zedong-made-mistakes-says-chinese-president-xi-jinping-545814>>). Tosin näitä virheitä ei puolueen kontolle kuitenkaan millään muotoa osoiteta. Maolaisuuden perintö ja on kuitenkin kokenut eräänlaisen renessanssin myös modernisoituvassakin Kiinassa, tämän ilmiön voimaan ja maaperään Xi:n on myös helppo diskurssinsa kohdistaa. Neo-maolaisuus on vahvasti sekä kulttuurillisesti että poliittisesti orientoitunutta liikehdintää, jonka kautta myös sosialismin renessanssi niin kulttuurillisena, ideologisena kuin yhteiskunnallisena ja poliittisena ”tuotteena” on mahdollista uudelleen ankkuroitua koko järjestelmän perustana (Brown & van Neuwenhuizen 2016; Wang 2017). Myös Xi henkilöbrändin tasolla on nähtävissä kehitystä, jossa maolaisuuden nostalgista perintöä ollaan rakentamassa kohdistamassa hänen ideologiseen muotoiluunsa (China Daily, 7.5.2018). Korostunut retoriikka ankkuroituneena Xi:n ideologiaa ja järjestelmää sivuaviin diskursseihin, toimii vahvistavana elementtinä niin sosialismin kuin KKP:n vallan ja poliittisen järjestelmän rakenteiden perusteluissa.

Sosialismi kiinalaisin erityispiirtein muodostaa perustan kiinalaiselle yhteiskuntajärjestykselle ja poliittiselle järjestelmälle. Se esitetään samalla turvaavana, progressiivisena kuin luonnollisena ydinkäsitteenä yhteiskunnan, järjestelmän kuin vallitsevan todellisuuden perustana.

”Sekä historia että todellisuus ovat osoittaneet, että vain sosialismi voi pelastaa Kiinan, ja vain sosialismi kiinalaisin erityispiirtein voi tuoda kehityksen Kiinaan.”¹⁷ (Xi Jinping 5.1.2013, suomennos kirjoittajan).

16 ”Socialism with Chinese characteristics should be evaluated not by “people with tainted glasses,” but by the Chinese, based on facts.” (Xi Jinping 7.1.2016).

Vaikka käsite esiintyy lähes poikkeuksetta läpi tutkimusaineiston, sen muotoilun selittäviä ulottuvuuksia ei ole millään tavoin tarkennettu tai esitelty, vaan kiinalainen sosialismi näyttäytyy joustavana ja nomadina käsitteenä, joka sitoo mitä erilaisempia poliittisia ilmiöitä ja tavoitteita sosialismin sateenvarjon alle. Näin ideologisella perusteella regiimin erilaiset tavoitteet saavat ideologisesti ”hyväksytyn” oikeutuksensa. Pidän erittäin varteenotettavana selityksenä mekanismille sitä, että kiinalaista sosialismia ja sen sisältöä muotoillaan ja rakennetaan juuri diskurssien kautta. Sen käsitteellistä selitysvoimaa on yhtä väärin yksiulotteisesti hakea klassisesta marxilaisuudesta, leninistisistä muotoiluista tai maolaisuudesta (mm. Zhang 2011). Näin etenkin Xi:n ajan Kiinassa. Koska Kiinan kommunistinen puolue on rakentanut systeemin sen kommunistisen perinnön rakenteille, asetelmille ja perustalle, sosialismi käsitteenä tulee kulkemaan regiimin perusteena ja valtion rakenteena vielä tulevaisuuteenkin. Kuitenkin sen muotoiluja voidaan etsiä tarkemmin juuri kiinalaisten erityispiirteiden muotoiluista. Näitä erityispiirteitä esitellään sosialismin ideologista muotoilua ja hallinnon rakentumista sivuavissa diskursseissa. Tässä suhteessa Xi on ollut edeltäjiinsä nähden varsin määrätietoinen, ja nämä seikat ovat nousseet hänen puheissaan keskeisesti esille. Puolue on diskursiivisesti myös pyrkinyt määrätietoisesti osallistamaan kansalaisyhteiskunnan inklusiivisena osana ideologista narratiivia.

”Kiinalaisen sosialismin ei tulisi olla arvioitavissa ainoastaan ’ihmisten joilla on värittyneet silmälasit, vaan kiinalaisten perustaen arvionsa faktoihin.”¹⁸ (Xi Jinping 7.1.2016, suomennos kirjoittajan oma).

Kiinalainen sosialismi näyttäytyy edistyksellisyyteen ja yhteisöllisyyteen pyrkivänä ideologiana, jossa kiinalaiset arvot ja filosofiset perusteet kohtaavat modernisaation, kehityksen sekä vaurauden. Yksilön hyvinvoinnin perusta on sekä kulttuurillisessa ja hierarkkisessa yhteisöllisyydessä, harmoniassa, henkilökohtaisissa tavoitteissa että niin yksilötason kuin yhteisön suorituksissa. Kehitys ja kansallinen eheytyminen ovat keskeisimpiä elementtejä, jotka muovaavat sekä yksilöiden että yhteisön kohtaloa osana kiinalaista yhteiskuntaa ja poliittista järjestelmää. Valtion ja puolueen tehtävä on palvella kansalaisia ja luoda sekä varmistaa puitteet yhteiskunnan

17 ”Both history and reality have shown us that only socialism can save China and only socialism with Chinese characteristics can bring development to China.” (Xi Jinping 5.1.2013).

18 ”Socialism with Chinese characteristics should be evaluated not by “people with tainted glasses,” but by the Chinese, based on facts.” (Xi Jinping 7.1.2016).

edistykselliselle kehitykselle. Sosioekonominen kehitys tällöin luo sekä kansallista että individualistista hyvinvointia, ja kansalaisia osallistetaan tähän puolueen masinoimaan ja turvaamaan prosessiin (kts. aiemmin esitetty lainaus Xi Jinping:in puheesta 28.4.2013). Tässä kokonaisuudessa vieraat – lähtökohtaisesti länsimaiset – elementit näyttäytyvät vieraina ja jopa kilpailevina (esim. Puranen 2016, 323). Käsitteistä näyttäytyvät kuitenkin sopivina ne, joissa ilmenevät selkeästi kiinalaiset erityispiirteet ja arvoulottuvuudet – tai kiinalaiset muotoilut (Bell 2017). Esimerkkinä voidaan havainnollistaa demokratian käsite ja käsitys, jonka lähtökohtaisesti ei nähdä ”tuontiartikkelina” soveltuvan kiinalaiseen poliittiseen järjestelmään. Mutta sen kiinalaiset paikallisdemokratian, puolueen sisäisen demokratian ja deliberatiivisen demokratian muotoilut kuitenkin näyttäytyvät kiinalaisen demokratian diskurssina (kts. Li 2014, 35-72; myös Wang & Gong 2014; Xu, Guo & Cai, 2010; Zhen & Chen 2014; Zhou 2013). Näin demokratiasta omaksutut elementit on mahdollista nähdä osana kiinalaisia muotoiluja ja siten sisältyä osaksi kansallisia diskursseja. Näissä kuitenkin jää mahdollisuus perustella ”epäsopivia” demokratian ulottuvuuksia diskursseissa, joissa alleviivataan kiinalaisuuden ydinarvoulottuvuuksia ja yhteiskuntajärjestystä.

Sitä vastoin, omista filosofisista perinteistä sekä arvo- ja hallintorakenteita oleellisesti kehystävä konfutselaisuuden perinne esittäytyy vaiettuna – mutta yhä merkityksellisempänä – kiinalaisuuden omaleimaisuutta ja sen ydintä rakentavana elementtinä (aiheesta mm. Bell 2017; Xi:n esittämästä konfutselaisuuden muotoilusta: Zhang 2015). Se millaista yhteiskunnallista tai poliittista tulevaisuutta puolue pyrkii rakentamaan, näyttäytyy myös vahvasti niissä kiinalaisuuden erityisyyttä sivuavissa diskursseissa, joilla koko puolue-valtion systeemiä rakennetaan ja perustellaan.

Puolueelle on monin tavoin tärkeää sosialistisen ideologian ja järjestelmän säilyttäminen. Sosialismi perustuksena on luonnollisesti kommunistisen puolueen legitimitetin rakentumisessa elementti, jonka varaan koko puolue ja sen järjestämä järjestelmä perustellusti nojaavat valtaansa ja valtansa perusteluita. Tämä keskeinen seikka korostuu diskurssien kautta, mutta myös tarkastelemalla puolueen ja siihen kytkeytyvien tahojen (esim. puoluekoulut ja puoluelehdet) sekä puolue-valtiollisten toimijoiden esityksiä, sosialismin muotoilu ja kehittäminen näyttäytyvät toiminnallisesti keskeisimpänä ytimenä (Wibowo & Fook 2006). Nämä informantit eivät sellaisinaan kuulu tämän tutkielman aineistoihin, ja siinä suhteessa tunnistan tutkielmani tulkinnallisen viitekehyksen puutteellisuuden. Keskeistä on kuitenkin huomioda se seikka, että ideologisiin muotoiluihin eri tavoin osallistuvat instituutiot ja toimijat, omalta osaltaan rakentavat, tukevat ja vahvistavat esitettyjä diskursseja, joiden avulla yhteiskunnallinen todellisuus rakentuu ja poliittisen järjestelmän legitimitetti juurtuu.

Eräs sosialistisen ideologian merkitystä konstruoiva viitekehys löytyy demokratian tematiikkaan nojaavasta keskustelusta ja muotoilusta. Sosialistisen ideologian ”elinehtoisuus” KKP:lle asettaa esimerkiksi demokratiadiskurssit kahdesta syystä viitekehyksiin, joissa niitä on mielekkäintä tarkastella. Demokratia diskursiivisena käsitteenä on erä KKP:n keskeisimpiä käsitteellisiä ulottuvuuksia, joka läpi leikkaa niin reformeja kuin järjestelmää, kansallisten ja valtion välisen suhteen diskursseja ja hallinnon järjestelmistä koskevaa keskustelua. Kuitenkaan käsitteen monimerkityksellisyys ei ole millään tavoin suoraan siitä käsitelmäärittelystä tai käsitteen sisällöllisestä tulkinnasta kuin valtavirtaiset tutkimukset sen usein lähtökohtaisesti esittelevät. Määritelmät on haettava kiinalaisen yhteiskunnan kontekstista ymmärtää demokratia ja sen ulottuvuudet sekä demokratia sosialistisista implikaatioista (kts. esim. Xi Jinping 7.1.2014). Ensinnäkin demokratian – kuten muidenkin keskeisten poliittisten käsitteiden, käytänteiden tai arvoulottuvuuksien – käsitteellistäminen juuri kiinalaisessa kontekstissa asettaa demokratian ymmärryksen eri preferenssiasteille. Kiinalainen käsitys demokratiasta harvoin, etenkin suuren yleisön mieltäminä, ei useinkaan ole analogisesti tarkasteltavissa länsimaisten liberaalidemokratioiden demokratiakäsitteistön kanssa. Näin etenkin demokratiaan liitettyjen arvoulottuvuuksien osalta. (kts. esim. Bell 2017; Dickson 2016; Zhai 2018) Kuitenkin, KKP perustelee valtaansa myös demokratiadiskurssien avulla.

“Olemme aktiivisesti kehittäneet sosialistista demokratiaa ja edistäneet laillisuusperusteista hallintoa. Olemme ottaneet edistysaskeleen instituution rakentamisessa luodaksemme kokonaisvaltaisia edistysaskia puoluejohtossa, kansalaisten hallitsemisessa ja laillisuusperusteisessa hallinnossa; ja olemme jatkuvasti parantaneet instituutioita ja mekanismeja joiden kautta puolue harjoittaa johtajuuttaan. Sosialistisen demokratian edistymisessä on edistytty vakaasti: puolueen sisäistä demokratiaa on laajennettu ja sosialistinen konsultoiva demokratia kukoistaa. Patriootinen yhtenäinen rintama on lujittunut ja kehittynyt, ja uusia lähestymistapoja on liitetty etnisyyteen ja uskonnollisiin asioihin liittyvään työhön. Edistäviä toimia on tehty sen varmistamiseksi, että lainsäädäntömme on lujaa, lakien täytäntöönpano suoraviivaista, oikeushallinto puolueetonta, ja laki on kaikkien tarkkailtavissa. Ponnistuksemme rakentaa maa, hallitus, ja yhteiskunta perustuen laillisuusperusteisuuteen, on yhtenäisesti vahvistunut: tunnusomaisesti kiinalainen sosialistinen oikeusvaltioperusteinen järjestelmä on jatkuvasti parantunut; ja julkinen tietoisuus laillisuusperiaatteesta on kasvanut merkittävästi. Hyvää edistymistä on saatu aikaiseksi kansallisen valvontajärjestelmän pilotoinnissa, ja vallankäytön valvonnan osalta.”¹⁹ (Xi Jinping 18.10.2017, suomennos kirjoittajan oma).

19 ”We have actively developed socialist democracy and advanced law-based governance. We have stepped up institution building across the board to make integrated advances in Party leadership, the running of the country by the people, and law-based governance; and we have continuously improved the institutions and mechanisms by which the Party exercises leadership. Steady progress has been made in enhancing socialist democracy; intraparty democracy has been expanded, and socialist consultative democracy is flourishing. The patriotic united front has been consolidated and developed, and new approaches have been adopted for work related to ethnic and religious affairs. Further progress has been made in ensuring our legislation is sound, law enforcement is strict, the administration of justice is impartial, and the law is observed by everyone. Our efforts to build a country, government, and society based on the rule of law have been mutually reinforcing; the system of distinctively Chinese socialist rule of law has been steadily improved; and public awareness of the rule of law has risen markedly. Good progress has been made in piloting the reform of the national supervision system, and effective measures have been taken to reform the system of government administration and the judicial system, and to develop systems to apply checks and oversight over the exercise of power.” (Xi Jinping 18.10.2017).

Kansalaisten ymmärrys demokratiasta käsitteellisellä tasolla pitää sisällään elementtejä, jotka usein mielletään enemmänkin hallinnon suorituskykyyn tehokkuuteen ja oikeudenmukaisuuteen, sekä yleiseen vakauteen, kehitykseen ja turvallisuuteen. Samat elementit, jotka esiintyvät legitimitettä ja legitimointia teoretisoineesta kirjallisuudesta (mt.). Kiinalaiseen demokratian käsitteeseen näen näin ollen yhtenä sen keskeisenä ulottuvuutena sisältyvän samat diskursiiviset elementit, jotka löytyvät muusta suorituskykyyn, kehitykseen, hallintoon, edistykseen tai yhteiskunnalliseen harmoniaan kohdistuvissa legitimointi diskursseissa. Toisena viitekehyksenä on marxilais-leninistisen kansandemokratian perusteet, jotka johtavat järjestelmän perimmäiseen olemukseen kansalaisten massaliikkeenä. Näissä perusteissa puolueen rooli on palveleva ja edustuksellinen, ja se mobilisoi ja osallistaa kansalaisia ja ylläpitää kansalaisten demokraattisia oikeuksia. Erityisesti Hu:n kaudella lanseerattu diskurssi, jossa ”kansalaisten etu” asetettiin puolueen toiminnan keskiöön, on vaikutuksiltaan yhä merkityksellinen osa yleistä diskurssia (Xing 2009). Tähän ajatukseen myös Xi:n diskurssit tukeutuvat (vrt. Li 2012). Tässä valossa paikallistasolle rakennetut demokratiamallit tai (leninistinen) puolueen sisäinen demokratia esittäytyvät luonnollisina osina ideologiaa ja poliittista järjestelmää. Näistä kaikista mainitsemistani elementeistä muodostunee demokratia kiinalaisin ominaispiirtein, jolta kuitenkin ei kannata odottaa ymmärrystä samoista demokratian piirteistä kuin läntiset liberaaliverrokki. (Li 2014; Su 2013; Xie 2014)

Puolueen eräs tulevaisuuden keskeisimmistä haasteista on muodostaa ideologinen, yhteiskunnallinen ja järjestelmätason malli asettuu kiinalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntarakenteisiin ja vähentää ”vieraan ideologisen ja filosofisen” elementin vaikutusta poliittisen järjestelmän ja puolue-valtion ideologisena perustana. Puolueen on vaikea perustella valtaansa esimerkiksi konfutselaisuudesta periytyneisiin elementteihin, joka näkyy siinä ettei retoriikassa juurikaan suoraan millään tavoin viitata konfutselaisuuteen. Kuitenkin vaikutukset ovat yhä ilmeisempiä ja niitä on havaittavissa moninaisemmin. Erityisesti arvoihin liittyvät diskurssit kumpuavat konfutselaisuudesta ammentavista elementeistä. Usein nämä kuitenkin usein sijoittuvat diskursiivisesti sosialististen arvoulottuvuuksien nimiin.

”Meidän on voimakkaasti vahvistettava ja edistettävä keskeisiä sosialistisia arvoja; perustaa viipymättä perustettava arvojärjestelmä, joka heijastaa täysin kiinalaisia luonteenpiirteitä, kansallista identiteettiämme, ja ajassamme vallitsevia ominaisuuksia; ja pyrkivät omaksumaan johtavan aseman tässä. Eettisillä arvoilla on erittäin tärkeä rooli keskeisten arvojen joukossa. Ilman moraalialia, maa ei voi menestyä, eikä sen kansa voi seisoa ryhdikkäänä. Se missä määrin kansakunnalla tai yksilöllä on vahva identiteetti pitkälti riippuu heidän moraalisuutensa. Jos kansamme ei voi puolustaa omasta maaperästä muotoutuneita ja kehittyneitä moraalisia arvoja, ja sen sijaan umpimähkään ja sokeasti matkii länsimaisia moraalisia arvoja, silloin on tarpeen todella kysyä: olemmeko menettämässä itsenäisen eetoksemme maana ja kansana . Ilman

tätä itsenäistä eettistä poliittista, älyllistä, kulttuurillista ja institutionaalista itsenäisyyttämme, on matto vedetty jalkojemme alta.”²⁰ (Xi Jinping 17.2.2014, suomennos kirjoittajan oma).

Näkinsin, että puolueen eräs keskeisimmistä – myös legitimizeettiin ja sen resilienssiin ja stabiliteettiin vaikuttavista – mekanismeista on rakentaa ideologisesti, kulttuurillisesti ja järjestelmäkeskeisesti uskottava narratiivi, jossa yhdistyvät ortodoksisen konfutselaisuuden arvoulottuvuudet ja yhteiskuntarakenteisiin ja käytänteisiin perustuvat opit sosialistiseen järjestelmään ja valtiokansalaissuhteeseen. Xi:n muotoiluissa ja diskursseissa näyttäytyy, että tämän suuntaista todellisuutta oltaisiin hänen kauttaan rakentamassa. Lisäksi Xi:n esittämä erityinen painoarvo reformiperusteisille diskursseille, tukee toiminnallista uudistumis- ja kehittymisnäkökulmaa, ”jättää oven raolleen” jatkuville uudistusprosesseille, ja asemoi kehitysprosessit valtaregiimin tehtäviksi.

6. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA POHDINTAA

Xi Jinping:in esittämien regiimin valtaa ja järjestelmän stabiliteettia legitimoivien diskurssien kautta avautuu monitasoinen ja retorisesti moniulotteinen kudelma valta-asemaa perustelevia diskursseja. Niiden esittämä kielellinen kuvasto tukeutuu eri asteisiin mukaelmiin stabiliteetti-, toimintakyky-, kulttuurillis-nationalistisesta-, ja ideologisista diskursseista. Näiden taustoille puolue on tuonut erilaisia tukevia rooleja ja toiminnallisia ulottuvuuksia, joiden kautta se pyrkii implementoimaan ja konkretisoimaan diskurssien eri ulottuvuuksia. Keskeinen vaikuttava seikka kokonaisuudessa ja diskurssien instrumentaalisessa ulottuvuudessa on niiden interdiskursiivinen ja transkontekstuaalinen ulottuvuus, joka sekä muotoilee ja implementoi, kuin kontekstoi ja konkretisoi valtaa ja järjestelmää perustelevat legitimointidiskurssit. Samalla koko järjestelmän ja sen valtarakenteiden – jotka monin eri tavoin ja tasoin kietoutuvat valtapuolueen ytimen ja siitä horisontaalisesti ja vertikaalisti hierarkkisuuden kautta verkottuneen struktuurin muodossa –

20 We need to energetically foster and promote core socialist values; promptly establish a value system that fully reflects Chinese characteristics, our national identity, and the features of our times; and strive to occupy the leading position on this issue. Ethical values play a very important role among core values. Without morals, a country cannot thrive, and its people cannot stand upright. wheather or not a nation or an individual has a strong sense of identity largely depends on their morals. If our people cannot uphold the moral values that have been formed and developed on our own soil, and instead indiscriminately and blindly parrot Western moral values, then it will be necessary to genuinely question whather we will lose our independent ethos as a country and a people. without this independent ethos, our political, intellectual, cultural and institutional independence will have the rug pulled out from under it. (Xi Jinping 17.2.2014).

resilienssipyrkimykset ja legitimitointi rakentuvat juuri retoriikan kautta esitettyjen argumentatiivisten diskurssien ja näiden pohjalta regiimin muotoileman propagandan perusteille. Xi Jinping:in rooli valtakirjojen muotoiluissa, esittämisessä sekä personalisoinnissa on ollut erittäin keskeinen, ja se on merkittävästi myös vahvistunut tarkastelujakson kuluessa niin järjestelmän ytimenä kuin poliittisena henkilöitymänä. Tämä ei ole voinut olla vaikuttamatta koko regiimiin kohdistuneeseen legitimizeettiin ja siten legitimoinnin perusteisiin, vaikkei kyseinen ilmiö suoraan esiinnykään tutkimusaineistoissa ja Xi:n esittämissä diskursseissa. Xi:n keskeinen valta-asema ja sen syventyminen antavat hänen ulostuloilleen erityisen painavan aseman koko hänen edustamansa puolueen ja regiimin, sekä poliittisen järjestelmän ja hallinnon ytimenä. Hänen esittämänsä puolueen suvereenin vallan legitimoitiperustelut ovat siten kutakuinkin merkittävältä osin tulkittavissa koko järjestelmää käsittäviksi muotoiluiksi.

Legitimoinnin käsite, joka on tutkielmani ydinkäsite, on samanaikaisesti sekä diskursiivista että instrumentaalista. Eastonilaista mallia mukaillen, näen legitimoinnin diffusiivisen ominaisuuden sisältävän diskursiiviset elementit ja mekanismit. Se, kuinka legitimizeetti legitimoinnin tuotoksena diffuusioiduu hallinnon ja järjestelmän legitimizeetiksi, on riippuvainen siitä, kuinka legitimoivat argumentatiiviset elementit, diskurssit, mekanismit ja tuotokset diffuusoituvat hallittujen taholta kumpuavana legitimizeettinä. Muotoillen Fairclough:ia (1992), diskurssit eivät vain heijasta yhteiskunnallisia muutoksia, vaan ovat kiinteästi olennainen osa näitä muutosvoimia. Muutokset mukailevat ja reflektovat muuttuvia käytänteitä, identiteettejä, ideologiaa arvoja ja asenteita. Hallitsevan regiimin on kyettävä adaptoimaan tehokkaasti vallitsevista trendeistä keskeisimmät ja viitoitettava kehityskulkuja ja eri prosesseja ja ilmiöitä diskurssien kautta – tukemaan haluttuja päämääriä. Tämä kokonaisuus vaatii monisyyttä ja hienovaraista sekä sensitiivistä otetta yhteiskuntaan, tai vastaavasti pakko- ja alistusmekanismien sekä indoktrinaation resurssien hyödyntämistä. Kiinassa kaikki mekanismit ovat käytössä jollain asteella – aivan kuten kaikissa yhteiskunnissa, regimistä tai hallintotavasta riippumatta.

Tutkimuskysymyksessäni olin kiinnostunut siitä, kuinka Xi Jinping esittää ja argumentoi hallitsevan regiimin ja olemassa olevan poliittisen järjestelmän legitimizeettia, eli legitimoii KKP:n valta-asemaa, ensimmäisellä virkakaudellaan. Tutkimusaineistoni pohjalta olen pystynyt tavoittamaan retorisia diskursseja, joiden kautta Xi – ja hänen johtamansa puolue – on pyrkinyt legitimoimaan ja siten ylläpitämään poliittista ja yhteiskunnallista stabiilitettä. Samalla hänen esittämissään diskursseissa sekä rakennetaan yhteiskunnallista ja ideologista todellisuutta että reflektoidaan sekä yhteiskunnan että globaalin ulottuvuuden tasoilla ilmeneviä kehitysprosesseja ja muutoksia. Kiinan valtaregiimi nojaa vahvasti asemansa historiallisiin perusteluihin, joissa sen eri roolit yhteiskuntaa, valtiota, ja poliittista järjestelmää ylläpitävänä, uudistavana ja suojelevana voimana on paitsi

ilmeinen myös legitiimi. Regiimin onnistuminen suorituskäytössä eri politiikkasektoreilla ja tasoilla ja tähän liittyvät diskurssit muodostavat keskeisen osan legitimointidiskursseja. Siten Kiinan regiimin rakentamat diskurssit reflektovat tutkimuskirjallisuudessa esitettyjä autoritaaristen järjestelmien resilienssiä, legitimointia ja tähän liittyviä mekanismeja ja elementtejä teoreettisia muotoiluja. Kiinan hallinnon muotoilut ja perusteluina käytetyt diskurssit tukeutuvat niihin nomadeihin järjestelmän yhteiskunnan kuin politiikan rakenteisiin ja olosuhteisiin, jotka kulloinkin halutaan korostaa. Nämä diskurssien alakategoriat muodostavat kukin oman erityisen tutkimuksen kohteensa. Ne kukin osaltaan rakentavat olemassa olevaa todellisuutta ja avaavat ymmärrystä eri tasoilla niin vertikaalisti kuin horisontaalisti vaikuttaviin ja kehittyviin ilmiöihin.

Tutkimusongelmani tematiikkaa olisi hedelmällistä tarkasteluissa laajentaa myös muiden tutkimusaineistojen kautta. Näin analyysi kykenisi ehkä vielä hienosyisemmin tavoittamaan legitimoinnin mekanismeja ja perusteita. Myös muut tutkimusmenetelmät pystyisivät avaamaan lähestymistapoja problematiikkaan. Uskon kuitenkin tutkielmani osaltaan kyenneen tavoittamaan keskeisimmät tutkimusaineiston tarjoamat ulottuvuudet ja näkökulmat. Tutkimuskohde on sinänsä varsin monitasoinen ja moniulotteinen. Sen luonteeseen kuuluu tietynlainen jatkuva prosessuaalisuus ja liikkuvuus. Näin ollen tutkimuskohdeena Kiinan poliittinen järjestelmä, hallinto, hallinnon instituutiot ja subjektit, sen resilienssi ja legitimitetti, legitimointi strategiat ja nationalistis-ideologiset rakenteet ovat valtava tutkimuskenttä, jonka ymmärtämisellä ja huomioimisella sekä analysoinnilla on – paitsi politiikan tutkimuksen kentällä, myös laajemminkin – kauaskantoisesti ajatellen erityinen funktio.

Tutkimusaineistoni näyttää vahvasti tukevan teoreettista käsitystä autoritaaristen järjestelmien regiimien perustavan valtaan perustelevia diskursseja regiimin suorituskäytön, ideologian ja historiallis-nationalistis-kulttuurillisten elementtien pohjalle. Toiminnallinen ja toiminnan vaikutuksista kumpuava ulottuvuus korostuu diskursseissa, ja tälle haetaan ja rakennetaan erityistä pohjaa ideologisista rakenteista ja muotoiluista. Viimeksi mainittujen ollen ehkä perusteellisten muotoilujen ajan kynnyksellä. KKP näyttäytyy tutkimusaineiston valossa erinomaisesti tunnistavan yhteiskunnan muuttuvat tarpeet, siinä tapahtuvat muutokset ja ihmisten arvoissa ja preferensseissä tapahtuvat kehityskulut. Näin se kykenee diskurssien avulla vahvistamaan toiminallista ja ideologista ulottuvuutta ja rakentamaan sekä ideologisesti että järjestelmällisesti resilienssiä ja yhteiskunnan odotuksiin reflektovaa diskursiivista todellisuutta. Xi Jinping osoittaa puheidensa kautta ”välittävän” tätä puolueen vallan legitimoinnille tärkeää missiota tehokkaasti, määrätietoisesti, painokkaasti ja tavoittaen kohteensa. Hän on pystynyt samalla sekä vahvistamaan henkilöbrändiään, puolueen ja poliittisen järjestelmän sekä valtioideologian asemaa, että

kehittämään kaikkia mainittuja elementtejä. Tästä osoituksena ovat tutkimukset, jotka esittävät Kiinan poliittisen järjestelmän kokonaisuudessaan nauttivan suhteellisen vahvaa legitimitettä.

Tutkimuksellisesti tutkielmani tematiikasta kumpuaa joukko erilaisia tarkemman tutkimuksen ja jatkotutkimuksen kohteita. Sosialismin muotoiluun, poliittiseen järjestelmään, legitimitettiin, legitimoimisiin ja autoritaarisen resilienssin käsitteistöistä kumpuavat teemat kaipaavat ehdottomasti jatkotutkimusta ja laajempaa akateemista keskustelua. Kiinan ideologisen ulottuvuuden eri komponenttien ja rakenteiden tarkastelu on moniulotteisuudessaan oma tutkimuskenttänsä. Ja mielenkiintoinen tutkimuskohde legitimitetin rakentumisessakin merkittävänä elementtinä esitetty henkilöauktoriteetin ja personalistinen kehitys, johon tutkimusaineistoni ei sellaisenaan tarjonnut lähestymistapaa. Xi Jinping'in hallintokauden aikana on tapahtunut valtava henkilöitymisprosessi, jonka tarkastelu ja teoretisointi on oman tutkimuksensa ja keskustelunsa kohde, joka kuitenkin on omiaan tarjoamaan työkaluja ja näkökulmia autoritaarisen personalismin, autoritaarisen populismin ja autoritarisaation (autoritaarisen diffuusion) ajankohtaisille ilmiöille ja kehitysprosesseille.

Kiinan yhteiskunnan eri tasoilla on viimeisten vuosikymmenten aikana tapahtunut valtavia muutoksia, jotka kukin on vaikuttanut kansalaisten ja valtion koko hallinnon omineen KKP:n välisiin suhteisiin. Puolueella on ollut käytössään kattava valikoima eri vallankäytön mekanismeja ja se on kyennyt tehokkaasta muotoilemaan niitä diskursseja, joilla yhteiskunnan todellisuutta on rakennettu. Xi:n kaudella tähän ei ole tullut erityistä poikkeusta aiempaan. Retoriikka, johon Xi perusteluitaan diskursseissa nojaa rakentuu socialistisessa retoriikassa käytettyjen muotoilujen ja argumenttien pohjalle, kuitenkin saaden yhä enemmän vaikutteita myös kiinalaisesta perinteestä, filosofiasta ja nationalistisesta repertuaarista. Hallinnon kyky uudistua, kehittyä ja vastata kansalaisten kokoajan kasvaviin odotuksiin yhteiskunnan modernisoitumisesta ja yksilöiden hyvinvoinnin kasvamisesta ja vakiintumisesta, luovat paineita joilla suorituskyyä hallinnolta testataan jatkuvasti. Onnistuminen konkreettisesti ja diskurssien kautta tämän prosessinomainen esittäminen ovat avainasemassa regiimin legitimoimisessa ja legitimaatiodiffuusiassa. Lisäksi vahvistamalla nationalistisia ja patrioottisia elementtejä, KKP sitoo itsensä yhä vahvemmin hallinnon perusteisiin ja legitimitetin lähteisiin.

Kiinan hallitseva regiimi pyrkii vankasti perustelemaan valta-asemaansa ja koko poliittisen järjestelmän rakenteita vetoamalla kansalaisten helposti omaksuttaviin diskurssiivisiin ja narratiivisiin elementteihin. Tämä tekee perusteluina esiintyvistä diskursseista usein retorisesti tunnistettavia, mutta samalla myös erittäin monitasoisia ja moniulotteisia. Järjestelmän ja puolueen luoma stabiliteetti, yhteiskunnallisen harmonian ja vakauden perusteille rakentuneet diskurssit korostavat turvallisuuteen, jatkuvuuteen ja kansalliseen yhtenäisyyteen ja vuorovaikutukseen

perustuvia elementtejä. Nämä resonoivat helposti kansan eri kerroksissa jatkuvuutta, stabiilitettä ja pysyvyyttä suosivina kannanottoina, joissa muutosvaateille annetaan helpommin vähemmän tilaa. Tämä näyttäytyy kiinalaisessa yhteiskunnassa tilana, jossa kansalaisten hallinta ei ensisijaisesti perustu alistukselle, vaan yhteiskunnallisen stabiilitetin ja vakauden ylläpitämiseksi puolueella näyttää olevan varsin hegemoninen asema. Tämä osaltaan johtaa niihin diskursseihin, joiden keskiössä on hallinnon toimintakykyyn ja suorituksiin perustuvat elementit. Näiden elementtien taustalle rakentuneet toiminnalliset roolit tukevat niitä keskeisiä uudistumisen, progressiivisuuden ja taloudellisen hyvinvoinnin diskursseja, joiden kautta puolue yhä uudelleen uusintaa, perustelee ja rakentaa valtaansa. Puolueen merkitys kehityksen mahdollistajana tukeutuu vahvasti juuri performatiivisuudesta kumpuaviin diskursseihin. Merkityksellistä näissä diskursseissa on se, että niiden perusteet ovat strukturoituneet vahvasti sosialismin 'toiminnallisista ja edistyksellisistä' periaatteista, mutta niiden sisällöllinen ulottuvuus on kuitenkin sovitettava erilaisiin ajallisiin ja spatiaalisiin muutoksiin niin yhteiskunnassa kuin järjestelmän sisällä. Näin diskurssien on reagoitava ja resonoitava kansalaisyhteiskunnan eri tasoilla tapahtuviin muutoksiin, ja regiimin ulotettava toiminnallisia mekanisme ja diskursiivisten argumenttinsa tueksi.

Kulttuurillisiin ja nationalistisiin perusteisiin rakentuneet diskurssit ovat vallanneet yhä keskeisempää positiota Xi:n retoriikassa ja diskursiivisissa muotoiluissa. Nämä elementit näkyvät myös hänen keskeisimpien teoreettisten muotoilujensa aihioissa. Kansallinen eheytyminen ja uudelleen vahvistuminen, modernisaatio, kulttuurillinen ainutlaatuisuus ja monimuotoisuus ovat esimerkkejä niistä kantavista perusteluista, jotka löytyvät useiden valtaa perustelevien diskurssien perusteista. Kiinalaisuuden omaleimaisuutta ja poliittisen ideologian autonomiaa korostaa myös ideologisiin elementteihin perustavat argumentit ja diskurssit. Kommunismin retoriikka kielellisesti luo ja uusintaa kommunistisen ajan vallan perusteiden kuvastoa, jossa kiinalaisen ideologia erityispiirteet esitetään kansallista edistystä tukevinä ideologisina ulottuvuuksina. Tässä Xi:n ulostuloilla on ollut aivan ratkaiseva asema ja sisällöllinen funktio. Hänen nimissään on esitetty ne ideologiset muotoilut, joiden nähdään toimivan perusteina koko kiinalaisen yhteiskunnan ja poliittisen järjestelmän muotoutumisessa kohti tulevaisuutta. Vaikka Xi:n ideologinen teoria esiteltiinkin hänen toiselle hallintokaudelle siirtymisen yhteydessä, kaikki merkittävät muotoilut, diskurssit, elementit ja rakenteet ovat olleet selvästi esillä jo koko ensimmäisen kauden ulostuloissa. Tältä osin ideologisen taustan rakentuminen ja perustelut ovat olleet läsnä jo koko tarkastelukauden diskursseissa.

KKP:n vallan murenemista ja Kiinan poliittisen järjestelmän romahtamista on laajalti ennustettu viimeisten neljän vuosikymmenen ajan. Monin osin sen valta-asema näyttää kuitenkin vain vahvistuvan ja vahvistavan olemassaoloaan koko ajan. Samanaikaisesti koko Kiinan poliittista

järjestelmää ja sen oman yhteiskunnallisen ja poliittisen todellisuutensa pohjalta muotoilemat (globaalin tason) poliittis-rakenteelliset prosessit ja vuorovaikutussuhteet ovat yhä vahvemmin nostaneet Kiinaa globaalin tason kiinnostuksen kohteeksi. Ja sen sisäisten prosessien pohdinnan yhä moniulotteisempaan ja kriittisempään tutkimuksellisen tarkastelun keskiöön. Tarkastelun kohde on kuitenkin vaikea ja monisyinen. Eikä poliittisten järjestelmien ja ideologisten jännitteiden luomilta vastakkainasetteluilta voida tässäkään yhteydessä välttyä. Yhtäällä Xi Jinping:in ajan modernisoitua Kiinan kansantasavalta edustaa ideologisesti muotoiltua poliittista järjestelmää, jonka keskeisenä elementtinä toimii vallan keskittyminen ja autoritaarisuus. Toisaalta se esiintyy toisinaan varsin ketterästi reagoivana toimijana ja edistyksellisenä visionäärinä, jonka ”ikäikäinen” keskeinen asema edistyksellisenä ja kehittyneenä kulttuuriyhteisönä yhä vahvemmin ohjaa niin sen sisäpoliittisia muotoiluja ja preferenssejä kuin ulkopoliittista asemoitumista.

Nyky-Kiinan poliittisen ja yhteiskunnallisen kokonaisuuden lähtökohtana toimii sosialismin ideologinen perusta, josta valtaa pitävä regiimi on aikojen kuluessa muotoillut hyvinkin omaperäisen ja ainutlaatuisen ideologisen kokonaisuuden, josta kumpuavien perusteiden pohjalta se rakentaa, perustelee ja muotoilee omaa asemaansa ja valtaansa. Sen eräs suurista haasteista kuitenkin tulee olemaan sen kyky sovittaa erilaiset yhteiskunnalliset muutokset ja pitkäikäisestä kulttuuritaustasta kumpuavat ilmiöt ja arvot eheäksi sekä harmoniseksi kokonaisuudeksi. Itse näen tutkielmani tulosten kannalta ehkä merkittävimmän tulokulman tuovan KKP:n selkeät toimijuusroolit, jotka nousevat esiin Xi:n esittämässä diskursseissa. Nämä tukevat hallitsevia diskursseja kategorisesti. Samalla ne tarjoavat niitä argumentatiivisia elementtejä, joilla KKP rakentaa toiminnan ja diskurssien kautta oman valtansa perusteluja ja perustelee valtaansa kansalaisille. Vallan ja vallankäytön resursseina näyttäytyvät toiminnalliset ulottuvuudet ja toimintaan liittyvät diskurssit, jotka yhtäältä tekevät hallinnosta aktiivisen toimijasubjektin ja toisaalta moniulotteiseen, monitasoisen, hybridin organismin. Tämä KKP:n nomadi ja vaikeasti materialisoitava poliittinen kokonaisuus muodostaa kiinalaisen poliittisen järjestelmän omalaatuisesti rakentuneet ominaispiirteet, joiden taivaallinen mandaatti on yhä vahvemmin johdettavissa sekä hallinnon että poliittisen johtajuuden kautta keisarillisen ajan lähteille. Kuitenkaan murentamatta kommunistisen Kiinan sosialistisen perinnön rakenteita ja perusteita.

LÄHTEET

Primääriaineisto

Tutkimusaineisto jakaantuu painotuksiltaan ja tyypeiltään kahteen ryhmään: puheet vuosilta 2012-2015 ja 2015-2017. Ensimmäisen ryhmän aineistonkeruussa on pitkälti nojaututtu Xi Jinping:in ”The Governance of China”-kokoelmateoksen pohjalta rakentuneeseen lähdeaineistoon ja näiden viitteisiin. Toinen osa rakentuu pitkälti internetistä löytyvistä puheista pääasiallisesti kokonaisuudessaan julkaistuina versioina. Tällöin virallisten katkelmien ja lainausten osuus on huomattavasti suppeampi, eikä puolueen linjaukset julkaistavista puheista – tai niiden osista – rakenna tutkimusaineiston runkoa. Toinen osa Xi Jinping:in teoksesta – joka ajoittuu sisällöltään kokoamaan juuri jälkimmäisen ajanjakson puheet – on Kiinassa julkaistu 7.5.2018, joten se jäi pois aineistoista aikataulullisista syistä

Näistä tutkimusaineiston lähteiden koostamisen ja hankinnan eroavaisuuden johdosta myös tutkimusaineistojen lähdeluetteloinnissa ja lähteiden luonteissa on huomattavia eroja, tämä ei kuitenkaan aseta mitään tutkielman aineistoista lähtökohtaisesti toisiinsa nähden eriarvoiseen asemaan.

Kokoelmatekstit

Chen, Xixi (toim.) (2015). Xi Jinping, Wit and Vision. Selected Quotations and Commentary. Foreign Language Press.

Kokoelmateokset Xi Jinpingin puheista, lausunnoista, haastatteluista ja teksteistä

Xi, Jinping (2014a). *The Governance of China*. Foreign Language Press.

Xi, Jinping (2014b). *How to deepen reform comprehensively*. Alkuperäisen mandariinikiinankielisen painoksen koonnut: The Party Literature Research Office of the Central Committee of the Communist Party of China. Englanninkielinen käännös: The Complication and

Translation Bureau of the Central Committee of the Communist Party of China. Foreign Language Press.

Puolueen ja hallinnon verkkosivustot sekä lehdet

China.org.cn, <<http://www.china.org.cn/china/>>.

Contemporary World and Socialism, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6928/>.

Journal of the CPC history, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6494/>.

Journal of the Party School of the CPC Central Committee, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6489/>.

Kansankongressi: <<http://www.npc.gov.cn/>>.

Kiinan kansan neuvoa-antava poliittinen konferenssi: <<http://www.cppcc.gov.cn/>>.

KKP: <<http://english.cpc.people.com.cn/>>.

Literature of the CPC, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6504/>.

Marxism & Reality, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/marx/>.

Qiushi Journal, <<http://english.qstheory.cn/>>.

Social Sciences in China, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6509/201103_9620/>.

Studies on the Socialism with Chinese Characteristics, <http://en.theorychina.org/bkyl_2498/qiushi_6499/>.

Theory China, <http://en.theorychina.org/ddwx/dsqcdh17_5699/>.

Viralliset päivälehdet ja valtion tietotoimisto

CCTV, <<http://tv.cctv.com/>>.

CGTN, <<https://www.cgtn.com/>>.

CPC, <<http://english.cpc.people.com.cn/>>.

China Daily, <<http://cn.chinadaily.com.cn/>>.

People's Daily, <<http://en.people.cn/>>.

Xinhua, <<http://www.xinhuanet.com/english/>>.

Tekstissä ja lähdeluettelossa olen viitannut tutkimusaineistoihini seuraavilla tavoilla:

Viitatessa kokoelmateksteihin, olen käyttänyt normaalia lähdeviittaustekniikkaa. Esimerkiksi: (Xi 2014b, 8). Lisäksi, jos tekstissä on viitattu johonkin tiettyyn puheeseen tai sen osiin, jotka löytyvät useista eri lähteistä, tällöin lähdeviitteessä näkyy puheenpitäjä (Xi Jinping) ja puheen päivämäärä (esim. Xi Jinping 15.11.2012). Tällöin aineistoon tehdyt viittaukset ovat löydettävissä kyseisiä puheita dokumentoinneista lähteistä, jotka löytyvät listattuina sekä aineistoluettelon lopusta, että kokelmateosten osalta myös lähdeluettelosta.

Viitatessa esimerkiksi lehtiartikkeleihin, olen käyttänyt muotoa, jossa ilmenevät julkaisun nimi ja julkaisupäivämäärä. Esimerkiksi: (People's Daily, 19.11.2012) tai (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/18th_cpc_congress/2012-11/16/content_27130032.htm>).

15.11.2012. *The People's Wish for a Good Life Is Our Goal*. Puhe 18. KKP:n Keskuskomitean Pysyvän Komitean jäsenten lehdistötilaisuudessa. (BBC, 15.11.2012, <<http://www.bbc.com/news/world-asia-china-20338586>>; Chen 2015, 141; China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/18th_cpc_congress/2012-11/16/content_27130032.htm>, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; People's Daily, 16.11.2012; Xi 2014a; Xi 2014b, 127).

15.11.2012. *The Six Areas of Work We Must Focus on to Fully Implement the Guiding Principles of the 18th National Party Congress*. Ote puheesta 18. Kansalliselle Puoluekongressille. (Qiushi No.2., 2013; Xi 2014a; Xi 2014b, 3).

17.11.2012. *Focus on Upholding and Developing Socialism with Chinese Characteristics in Studying, Publicizing, and Implementing the Guiding Principles of the 18th National Party Congress/ Study, Disseminate and Implement the Guiding Principles of the 18th CPC National Congress*. Puhe ensimmäisessä Xi:n johtamassa 18. KKP:n Keskuskomitean puoluetöimiston ryhmäsessiossa. (Chen 2015, 228; People's Daily, 19.11.2012; Qiushi No.1, 2013, <http://english.qstheory.cn/magazine/201301/201302/t20130218_211653.htm>; Xi 2014a; Xi 2014b, 3-4).

29.11.2012. Katkelma puheesta 'The Road to Rejuvenation' -näyttelyn vierailulla. (Chen 2015, 3).

30.11.2012. *Economic Growth Must Be Genuine and Not Inflated*. Pääkohdat puheesta KKP:n Keskuskomitean järjestämässä symposiumissa edustajille, jotka eivät kuulu KKP:een. (Xi 2014a).

4.12.2012. *Commemorate the 30th Anniversary of the Promulgation and Implementation of the Current Constitution*. Puhe tapahtumassa 'the Meeting of the People from All Walks of Life', joka järjestettiin Pekingissä perustuslain julkaisemisen ja täytäntöönpanon 30. juhluvuoden kunniaksi. (China Copyright and Media, 4.12.2012, <<https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2012/12/04/speech-at-the-capital-conference-commemorating-the-30th-anniversary-of-the-promulgation-and-entry-into-force-of-the-current-constitution/>>; People's Daily, 5.12.2012 ; Xi 2014a; Xi 2014b, 83-86).

7.-11.12.2012. Lainaukset Guangdong:in vierailukiertueen 7.-11.12.2012 aikana pidetyistä puheista. (Chen 2015, 13, 26; Xi 2014b, 4-5, 21, 43-47, 127-128).

15.12.2012. Ote puheesta 'the Central Economic Work Conference'-konferenssista. (Xi 2014b, 47-48).

29.12.2012. *Achieving Rejuvenation Is the Dream of Chinese People*. Puhe vierailulla 'the Road to Rejuvenation'-näyttelyssä. (China Copyright and Media, 29.12.2012, <<https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2012/11/29/speech-at-the-road-to-rejuvenation/>>; Xi 2014a).

31.12.2012. *Reform and Opening up Is Always Ongoing and Will Never End*. Puheen pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston toisesta ryhmäsessiosta, jonka puheenjohtajana toimi Xi. (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Xi 2014a; Xi 2014b, 5-7, 21-22, 48-51, 197-198).

5.1.2013. *Uphold and Develop Socialism with Chinese Characteristics*. Puheen pääkohdat KKP:n vastavalitun Keskuskomitean jäsenten ja varajäsenten seminaarissa, puolueen 18. Kansalliskongressin ohjaavien periaatteiden toteuttamiseksi. (Xi 2014a; Xi 2014b, 22-23).

22.1.2013. *Power Must Be "Caged" by the System*. Keskeiset osat puheenvuorosta 18. KKP:n Keskuskomission toisessa täysistunnossa. (Chen 2015, 22, 69, 73; China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Xi 2014a; Xi 2014b, 96-97).

23.2.2013. *Develop a Law-based Country, Government and Society*. Puheen pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston neljännessä ryhmäkokouksessa, jonka puheenjohtajana toimi Xi. (Xi 2014a; Xi 2014b, 98-99).

28.2.2013. *Follow a Good Blueprint*. Otteita puheenvuorosta 18. KKP:n Keskuskomitean toisen täysistunnon toisessa kokouksessa. (Chen 2015, 108; China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Xi 2014a; Xi 2014b, 51-52, 73-75, 99-101, 128).

1.3.2013. *Study for a Brighter Future*. Keskeinen osa puheesta Keskuspuoluekoulun 80-vuotis juhluvuoden juhla kokouksessa ja kevätlukukauden 2013 avajaisissa. (Chen 2015, 160, 249, 253, 257, 261, 265, 269, 273; Xi 2014a).

17.3.2013. *Address to the First Session of the 12th National People's Congress*. Puhe 12. Kansankongressin ensimmäisessä istunnossa. (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Xi 2014a).

19.3.2013. *"Governing a Big Country Is as Delicate as Frying a Small Fish"*. Oteet BRICS-maiden yhteisen lehdistötilaisuuden vastauksista.. (Chen 2015, 164, 202, 209, 278; Xi 2014a).

19.3.2013. *President Xi Jinping gives joint interview ahead of BRICS Summit*. CCTV:n artikkeli ja video BRIC-maiden kokouksen lehdistötilaisuudesta: <www.english.cntv.cn/program/newspdaTE/20130319/106765.shtml>, luettu 9.9.2017.

23.3.2013. Ote puheesta Moskovassa, 'Moscow State Institute of International Relations'-instituutin vierailulla. (Chen 2015, 115; China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>).

28.3.2013. *Train and Select Good Officials*. Osa järjestötoiminnan kansallisessa konferenssissa pidetystä puheesta. (Xi 2014a).

8.4.2013. *Open Wider to the Outside World*. Puheen pääkohdat Kiinan ja ulkomaalaisten yrittäjien edustajien välisissä keskusteluissa Aasian maiden Boao-foorumissa. (Xi 2014a; kts. myös: China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Ministry of Foreign Affairs, the People's Republic of China, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/topics_665678/boao_665692/t1030110.shtml>).

10.4.2013. Ote Boao Forum-konferenssin yhteyteen sijoittuneen Hainan'in maakuntavierailun päätöspuheesta. (Xi 2014b, 128-129).

19.4.2013. *Historical Wisdom Helps Us Combat Corruption and Uphold Integrity*. Puheen pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston viidennessä ryhmäistunnossa, jonka puheenjohtajana toimi Xi. (Xi 2014a; Xi 2014b, 101).

25.4.2013. Osa puheesta 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston Pysyvän Komitean kokouksesta koskien Kiinan taloudellisia olosuhteita vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.. (Xi 2014b, 145).

28.4.2013. *Hard Work Makes Dreams Come True*. Ote puheesta keskustelutilaisuudessa kansallisten mallityöntekijöiden kanssa. (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm>; Xi 2014a).

4.5.2013. *Realize Youthful Dreams*. Osa puheesta eri alojen nuorisjärjestöille. (Chen 2015, 179, 183; Xi 2014a).

24.5.2013. Otteita puheesta 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston kuudennessa ryhmäsessiossa. (Xi 2014b, 146-148).

18.6.2013. *The Mass Line: Fundamental to the CPC & the Guiding Thoughts and Goals for the Program of Mass Line Education and Practice*. Osa puheenvuorosta KKP:n Keskuskomitean järjestämässä konferenssissa, joka käsittelee 'Mass line'-doktriinin opetusta ja käytäntöä.. (Chen 2015, 77; Xi 2014a; kts. myös: CNTV, <<http://english.cntv.cn/special/cpcmassline/homepage/index.shtml>>; Massline.info, <<http://www.massline.info/sum1p.htm>>; The Diplomat, <<https://thediplomat.com/2013/12/the-mass-line-campaign-in-the-21st-century/>>).

23.7.2013. Otteita puheista Wuhan:in eri aluetasojen johtajien tapaamisessa 21.-23.7.2013. (People's Daily, 24.7.2013; People's Daily, 25.7.2013; Xi 2014b, 7, 51-53, 130-131).

19.8.2013. *Enhance Publicity and Theoretical Work*. 'Julkisuuden ja teoreettisen työn'-kansallisessa tapaamisessa pidetyn puheen pääkohdat, 'The National Conference on Improving Publicity and Guiding People'-konferenssi. (Xi 2014a; Xi 2014b, 115-118; myös China Digital Times, <<https://chinadigitaltimes.net/chinese/2013/11/网□近平 8•19 讲话全文: 言论方面要敢抓敢管敢>>).

17.9.2013. Oteita puheesta KKP:n Keskuskomitean ei-KKP:n jäsenille järjestetyssä kokouksessa. (People's Daily, 14.11.2013; Xi 2014b, 7-8).

23.-25.9.2013. Poimintoja ohjeistavasta puheesta Hebei:n provinssin Puolueen Pysyvän Komitean tapaamisessa käsitellä toimintaselvitystä. (Chen 2015, 30, 171).

25.9.2013. *Better and Fairer Education for the 1.3 Billion Chinese People*. YK:n 'Global Education First Initiativen' - hankkeen ensimmäiselle vuosipäivälle osoitetun videoviestin keskeisimmät kohdat.. (People's Daily, 27.9.2013, <http://www.chinadaily.com.cn/china/2013-09/27/content_16997938.htm>; Xi 2014a; Xi 2014b, 131; myös: Hu Haidan at UN, 26.9.2013, 'Xi reaffirms education top priority' in China Daily USA, <http://usa.chinadaily.com.cn/epaper/2013-09/26/content_16996539.htm>).

26.9.2013. *Strong Ethical Support for the realization of the Chinese Dream*. Puheen pääkohdat neljännen kansallisen 'Eettisen Mallin'- palkinnon ehdokasryhmälle ja voittajille. (China.org.cn, http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184_3.htm; Xi 2014a).

30.9.2013. Ote puheesta 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston yhdeksännessä ryhmäsessiossa. (People's Daily 2.10.2013; Xi 2014b, 76).

21.10.2013. *Right Time to Innovate and Make Dreams Come True*. Ote puheesta 'West Returned Scholars'-yhdistyksen satavuotisjuhlassa.. (Chen 2015, 281, 285; Xi 2014a).

7.10.2013. *Deepen Reform and Opening Up and Work Together for a Better Asia-Pacific*. APEC huippukokoukselle pidetty puhe. (Chen 2015, 118; Ministry of Foreign Affairs, the People's Republic of China, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1088517.shtml>; People's Daily, 8.10.2013; Xi 2014b, 54-55).

29.10.2013. Ote puheesta 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston kymmenennessä ryhmäistunnossa. (People's Daily 31.10.2013; Xi 2014b, 131-133).

9.11.2013. *Explanatory Notes to the "Decision of the Central Committee of the Communist Party of China on Some Major Issues Concerning Comprehensively Continuing the Reform"*. Selittävät huomautukset 18. KKP:n Keskuskomitean kolmannelle täysistunnolle. (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184_3.htm>; Xi 2014a).

9.11.2013. *Explanation on the resolution of the CPC Central Committee on certain Major Issues Concerning Comprehensively Deepening Reform*. Poimintoja puheenvuorosta 18. KKP:n Keskuskomitean kolmannessa täysistunnossa. (China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184.htm> ; People's Daily, 16.11.2013; Xi 2014b, 9-12, 23, 55, 77-82, 102-103, 118-119, 133, 151-153, 198-199).

12.11.2013. *(Conscientiously) Align Our Thinking with the Guidelines of the Third Plenary Session of the 18th CPC Central Committee*. Puhe 18. KKP:n Keskuskomitean kolmannen täysistunnon toisessa kokouksessa. (Chen 2015, 41, 45; People's Daily, 1.1.2014; Qiushi, No. 3, 2014; Xi 2014a; Xi 2014b, 12-14, 23-28, 33-35, 56-64, 82-85, 134-136, 200-204; myös China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/third_plenary_session/2014-01/15/content_31203056.htm>).

3.12.2013. Otteita puheesta 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston 11. ryhmäistunnossa. (Xi 2014b, 14, 64-66).

10.12.2013. Otteita puheesta 'Central Economic Work'-konferenssissa. (Xi 2014b, 204-208).

23.-24.12.2013. Otteita puheesta 'Central Rural Work'-konferenssissa. (Chen 2015, 125, 129).

26.12.2013. *Carry on the Enduring Spirit of Mao Zedong Thought*. Osa puheesta Mao Zedong'in syntymän 120-vuotisjuhlan kunniaksi järjestetyssä symposiumissa. (Chen 2015, 153, 193, 232; People's Daily, 27.12.2013; Xi 2014a; Xi 2014b, 15, 35; myös NDTV, <<https://www.ndtv.com/world-news/mao-zedong-made-mistakes-says-chinese-president-xi-jinping-545814>>; kts. myös Xinhua, <<http://www.xinhuanet.com/english/special/maozedong120/>>).

30.12.2013. *Enhance China's Cultural Soft Power*. Pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston 12. ryhmäistunnossa pidetystä puheesta, jonka puheenjohtajana toimi Xi. (Xi 2014a; Xi 2014b, 119-120).

31.12.2013. Ote Kiinan Kansantasavallan Poliittisen Neuvonantajan Konferenssin (CPPCC) Kansallisen Komitean Uuden Vuoden teetilaisuudessa pidetystä puheesta. (Chen 2015, 121, 198).

31.12.2013. Kiinan presidentin 'Uuden vuoden viesti 2014'. (CCTV, 1.1.2014, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=C1oUiJ4uTSQ>>; CGTN, 31.12.2013, YouTube, <https://www.youtube.com/watch?v=21dx2U_Dano>)

7.1.2014. *Promote Social Fairness and Justice, Ensure a Happy Life for the People*. Keskeiset kohdat 'Central Conference on Judicial, Procuratorial and Public Security Work'-konferenssissa pidetystä puheesta. (Xi 2014a; Xi 2014b, 103-107).

14.1.2014. *Improve Party Conduct, Uphold Integrity and Combat Corruption*. Puheen pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean Keskuskomission kurinpitolautakunnan kolmannessa täysistunnossa. (Chen 2015, 93, 97, 157, 237, 241; Xi 2014a; Xi 2014b, 107-111).

20.1.2014. Otteita puheesta tapaamisessa, jossa käsiteltiin ensimmäistä kampanjakierrosta vahvistaa tietoisuutta ja implementoida Puolueen 'Mass line'-doktiinia, sekä tehdä järjestelyt toiselle kampanjakierrokselle. (Xi 2014b, 208-209).

22.1.2014. Otteita puheesta 'Central Leading Group for Comprehensively Deepening Reform'-ryhmän avajaiskokouksessa. (Chen 2015, 18; People's Daily 23.1.2014; Xi 2014b, 69, 209-213).

7.2.2014. *Push Ahead with Reform Despite More Difficulties*. Venäläiselle televisioyhtiölle Sotchi:ssa annettu haastattelu. (CCTV News, julkaistu 9.2.2014, <<https://www.youtube.com/watch?v=UCWAbhqmc6g>>; CGTN, julkaistu 7.2.2014, <<https://www.youtube.com/watch?v=DsG3dMp-jmA>>; Chen 2015, 175; China.org.cn, <http://www.china.org.cn/china/2014-10/24/content_33860184_3.htm>; People's Daily, 9.2.2014; Xi 2014a; Xi 2014b, 15-16, 69-70).

17.2.2014. *Improve Governance Capacity Through the Socialist System with Chinese Characteristics*. Puheen pääkohdat maakuntatason ja ministeritason virkamiesten seminaarissa, jossa käsiteltiin 18. KKP:n Keskuskomitean kolmannen täysistunnon päätösten tutkimisesta ja täytäntöönpanosta "jatkuvien uudistusten" osalta. (Xi 2014a; Xi 2014b, 28-30, 35-39, 120-121, 213-217).

24.2.2014. *Cultivate and Disseminate the Core Socialist Values*. Puheen pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston 13. ryhmäistunnossa, jonka puheenjohtajana Xi toimi. (Chen 2015, 34; Xi 2014a; Xi 2014b, 121).

27.2.2014. *Build China into a Cyberpower*. Pääkohdat puheesta ensimmäisessä 'Central Leading Group for Cyberspace Affairs'-ryhmän tapaamisessa. (Xi 2014a; Xi 2014b, 139-140).

28.2.2014. Poiminnat puheesta 'Central Group for Comprehensively Deepening Reform'-ryhmän toisessa tapaamisessa. (People's Daily, 1.3.2014 ; Xi 2014b, 123, 217).

5.3.2014. Otteetu puheesta Shanghaiin valtuuskunnalle 12. Kansankongressin toisessa istunnossa. (Chen 2015, 132, 245; People's Daily, 6.3.2014; Xi 2014b, 140-141).

9.3.2014. *Establish and Promote the Conduct of "Three Stricts and Three Earnests"*. Pääkohdat puheesta Anhui:n delegaation kanssa pidetyssä keskustelutilaisuudessa, 12. Kansalliskongressin toisessa istunnossa. (Xi 2014a).

27.3.2014. Ote Ranskassa pidetystä puheesta juhlistaa Kiinan ja Ranskan välisten diplomattisuhteiden 50-vuotista taivalta. (People's Daily, 29.3.2014; Xi 2014b, 141).

1.4.2014. Ote Belgiassa, 'College of Europe':ssa pidetystä puheesta. (Xi 2014b, 16-17).

15.4.2014. *A Holistic View of National Security*. Pääkohdat Kansallisen turvallisuuskomission ensimmäisessä kokouksessa pidetystä puheesta. (Xi 2014a).

25.4.2014. *Safeguard National Security and Social Stability*. Pääkohdat 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston 14. ryhmäkokouksessa pidetystä puheesta. (Xi 2014a).

26.4.2014. *The "Invisible Hand" and the "Visible Hand"*. Pääkohdat puheesta Xi:n johtaman 18. KKP:n Keskuskomitean poliittisen toimiston 15. kokouksessa. (Xi 2014a).

17.11.2014. Puhe Australian parlamentissa. (CCTV, 17.1.2014, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=Qv6ZmGBlxqU>>).

31.12.2014. Kiinan presidentin 'Uuden vuoden viesti 2015'. (CGTN, 31.12.2014, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=G9NjrB8-70Q>>; CRIENGLISH.com, 31.12.2014, <<http://english.cri.cn/12394/2014/12/31/2982s859279.htm>>; Ministry of Foreign Affairs of People's Republic of China, 4.1.2015, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1225634.shtml>); Artikkelipuheesta ja oheisjulkaistu kuva-aineisto: <<http://shanghaiist.com/2014/12/31/president-xi-office-2015-new-year-speech.php>>).

26.2. 2015. Pääkohdat Xi:n esittelemästä 'Four Comprehensives'-teoriasta. Lähde sisältää CNTV:n esittämän videolinkin. (Permanent Mission of the People's Republic of China to the UN: <<http://www.china-un.org/eng/zt/xijinpings/>>; The State Council, The People's Republic of China, <http://english.gov.cn/news/video/2017/09/28/content_281475890713916.htm>).

28.3.2015. *Towards a Community of Common Destiny and A New Future for Asia*. Puhe vuosittaisessa Aasian maiden Boao Forum-konferenssissa Kiinan Boao:ssa. (Boao Forum: <<http://english.boaoforum.org/hynew/19353.jhtml>>).

21.4.2015. Puhe Pakistanin parlamentissa. (Ministry of Foreign Affairs of People's Republic of China, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1257158.shtml>).

3.9.2015. Puhe 'The Commemoration of the 70th anniversary of the victory of the Chinese People's War of Resistance Against Japanese Aggression and the World Anti-Faist War'-sotilasparaatissa Peking:ssä. (China Daily, <http://www.chinadaily.com.cn/world/2015victoryanniv/2015-09/03/content_21783362.htm>; South China Morning Post: <<http://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/1854943/full-text-xi-jinping-military-parade-speech-vows-china>>).

22.9.2015. Puhe Yhdysvaltojen Seattlessa paikallishallinnon ja ystävyysjärjestöjen järjestämällä illallisilla. (National Committee on U.S.-China Relations, 24.9.2015, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=P9aQPvus8Tw>>, <<https://www.ncusr.org/content/video-chinese-president-xi-jinping-addresses-american-public>>; Xinhua, 24.9.2015, <http://www.xinhuanet.com/english/2015-09/24/c_134653326.htm>).

28.9.2015. Ensimmäinen virallinen puhe YK:n yleiskokoukselle. Julkaistu kokonaisuudessaan YK:n virallisena käännöksenä: <https://gadebate.un.org/sites/default/files/gastatements/70/70_ZH_en.pdf>; myös Nikhil Sonnadin artikkelissa Quartz Media LLC:n sivustolla: <<https://qz.com/512886/read-the-full-text-of-xi-jinpings-first-un-address/>>; kts. myös: RT, 28.9.2015, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=aBwDWaDBRkA>>; TeleSUR, 26.9.2015, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=CdjmgQ0RkIY>>).

23.10.2015. Puhe Yhdistyneiden Kuningaskuntien parlamentissa. (The Santos Republic Tv, 23.10.2015, YouTube, <https://www.youtube.com/watch?v=i5Z8od_1wX0>).

23.10.2015. Puhe Lontoon kaupungin järjestämällä illallisilla. (China Daily, <<http://www.pressreader.com/china/china-daily/20151023/281552289711247>>).

7.11.2015. Puhe National University of Singapore:ssa. (CGTN, 6.11.2015, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=nAsGBEXrnXk>>).

30.11.2015. Puhe 'The World Climate Change Conference' (COP21) tapahtumasta Pariisin ilmastokonferenssissa. (China Daily, <http://www.chinadaily.com.cn/world/XiattendsParisclimateconference/2015-12/01/content_22592469.htm>).

4.12.2015. Puhe Etelä-Afrikassa pidetyssä FOCAC 2015 (The Forum on China-Africa Cooperation)-foorumissa. (Trade Bridge Consultants, <<http://tradebridgeconsultants.com/news/government/full-text-of-president-xi-speech-at-focac-2015/>>).

16.12.2015. Pääkohdat Wuzhen:ssa pidetyn 'The Second World Internet Conference'-tapahtuman avajaispuheesta. (Wuzhenwic, 16.12.2015, <http://www.wuzhenwic.org/2015-12/16/c_47742.htm>; otteita julkaistu myös lainauksina Tom Philips'in The Guardianissa 16.12.2015 ilmestyneessä kyseistä puhetta käsitelleessä artikkelissa: <<https://www.theguardian.com/world/2015/dec/16/china-xi-jinping-internet-users-freedom-speech-online>>).

31.12.2015. Kiinan presidentin 'Uuden vuoden viesti 2016'. (CGTN, 31.12.2015, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=l6EOW1m6uzw>>; CRIENGISH.com, 31.12.2015, <<http://english.cri.cn/12394/2015/12/31/4182s910894.htm>>).

22.1.2016. Puhe Arabiliiton kokouksessa. (New China TV, 22.1.2016, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=CNZJZingdVw>>).

Tammikuussa 2016. Otteita kokouspuheesta provinssi- ja ministeritason virkamiehistöille vuosittain järjestetyssä tapaamisessa. (Xinhua, 10.5.2016, <http://www.xinhuanet.com/english/2016-05/10/c_135348451.htm>).

1.4.2016. Puhe neljännessä ydinturvallisuuden huippukokouksessa (Nuclear Security Summit) Washington D.C:ssa. (China Daily, 2.4.2016, <http://www.chinadaily.com.cn/world/2016xivisitczech/2016-04/02/content_24246632.htm>).

19.4.2016. Puhe "The Work Conference for Cybersecurity and Information"-konferenssissa. (Teksti sekä alkuperäiskielellä että käännöksenä kokonaisuudessaan julkaistu: China Copyright and media-sivustolla, 19.4.2016, päivitetty 26.4.2016, <<https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2016/04/19/speech-at-the-work-conference-for-cybersecurity-and-informatization/>>).

30.5.2016. Otteita puheesta kansallisessa tiede- ja teknologiakonferenssissa. (People's Daily, 2.6.2016, <<http://en.people.cn/n3/2016/0602/c90000-9067381.html>>).

1.7.2016. Puhe KKP:n 95. juhluvuo­den tapahtuman yhteydessä Pekingissä. Puheen ydinkohdat uudelleen­julkaisu China Daily:ssa 1.7.2017 ja 28.9.2017. (China Daily, 1.7.2017, <http://english.gov.cn/news/top_news/2017/09/28/content_281475890713586.htm>).

3.9.2016. *A New Starting Point for China's Development: A New Blueprint for Global Growth*. Tervetuliaispuhe G20-maiden Hangzhou:n tapaamisessa (puheen kokonaisuudessaan käännöksenä julkaissut Toronton yliopiston G20-tutkimuksen ryhmä, University of Toronto, 3.9.2016, <<http://www.g20.utoronto.ca/2016/160903-xi.html>>).

Lokakuu 2016. Otteita Xi:n kirjallisista ja suullisista esityksistä sekä tarkennuksista koskien 18. KKP:n Keskuskomitean kuudennen yleisistunnon asiakirjoja. (The State Council, 28.9.2017, alkuperäinen artikkeli uudelleen täydennetty 3.11.2016, <http://english.gov.cn/news/top_news/2017/09/28/content_281475890584463.htm>).

30.11.2016. Otteita avajaispuheesta Kiinalaisen kirjallisuuden- ja taidepiirien liiton (The China Federation of Literary and Art Circles, CFLAC) kymmenennessä kongressissa ja Kiinan kirjailijoiden yhdistyksen (The China Writers Association, CWA) yhdeksännessä kongressissa. (The State Council, 29.8.2017, <http://english.gov.cn/news/top_news/2017/09/28/content_281475890533768.htm>).

31.12.2016. Kiinan presidentin 'Uuden vuoden viesti 2017'. (CGTN, 31.12.2016, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=TzbkGXUFaiY>>).

17.1.2017. *Jointly Shoulder Responsibility of Our Times, Promote Global Growth*. Puhe Davos'in vuotuisassa Maailman Talousfoorumissa. (Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations Office at Geneva and other international organizations in Switzerland, <http://www.china-un.ch>, 20.1.2017, <<http://www.china-un.ch/eng/zywjyjh/t1432242.htm>>; World Economy Forum/YouTube, 17.1.2017, <<https://www.youtube.com/watch?v=Ys6skqxQKMk>>).

18.1.2017. *Work Together to Build a Community of Shared Future for Mankind*. Puhe YK:n toimistossa Geneve:ssä. (CGTN, 18.1.2017, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=voSm7E7UP0o>>; Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations Office at Geneva and other international organizations in Switzerland, <http://www.china-un.ch>, 20.1.2017, <<http://www.china-un.ch/eng/zywjyjh/t1432250.htm>>).

14.5.2017. *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road*. Puhe 'The Belt and Road Forum for International Cooperation'-foorumin avajaisissa. (Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations Office at Geneva and other international organizations in Switzerland, <http://www.china-un.ch/>, 20.7.2017, <<http://www.china-un.ch/eng/zywjyjh/t1478999.htm>>; Xinhua, 14.5.2017, <http://www.xinhuanet.com/english/2017-05/14/c_136282982.htm>).

1.7.2017. *One country, two systems*. Puhe Hong Kong:in palautuksen 20-vuotisjuhlissa Hong Kong:ssa. (South China Morning Post, 1.7.2017, <<http://www.scmp.com/news/hong-kong/politics/article/2100856/full-text-president-xi-jinpings-speech-one-country-two>>).

7.7.2017. Puhe G20-maiden 12. kokouksessa Hampurissa. (People's Daily, 10.7.2017, <<http://en.people.cn/n3/2017/0710/c90883-9239498.html>>).

26.-27.7. 2017. Otteita avajaispuheesta provinssi- ja ministeritason virkamiehistöille 19. KKP:n Kansalliskongressin valmistelevalta workshopista. (China Daily, 28.7.2017, <http://english.gov.cn/news/top_news/2017/09/28/content_281475890831923.htm>).

3.9.2017. *Working Together to Usher in the Second "Golden Decade" of BRICS Cooperation*. Puhe BRICS-maiden business foorumin avajaistilaisuudessa. (China.org, 4.9.2017, <http://www.china.org.cn/business/2017-09/04/content_41525050.htm>; FOCAC, 4.9.2017, <<http://www.focac.org/eng/zxxx/t1489633.htm>>; Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China, 3.9.2017, <http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/t1489623.shtml>).

10.11.2017. *Seizing the Opportunity of a Global Economy in Transition And Accelerating Development of the Asia-Pacific*. Puheenvuoro Aasian ja Tyynenmeren talousyhteistyön (APEC) huippukokouksessa, Da Nangissa, Vietnamissa. (China Daily Hong Kong, 9.11.2017, <<https://www.chinadailyhk.com/articles/56/1/95/1510217722658.html>>; New China TV, 10.11.2017, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=w56CwjmjYSI>>; Xinhua 11.11.2017, <http://www.xinhuanet.com/english/2017-11/11/c_136743492.htm>).

18.10.2017. *Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era*. Puhe Kiinan Kommunistisen Puolueen 19. Kansalliskongressissa. (CGTN, 18.10.2017, YouTube, <<https://www.youtube.com/watch?v=X3pc3SqK5jI>>; China Daily, 4.11.2017, <http://www.chinadaily.com.cn/china/19thcpnationalcongress/2017-11/04/content_34115212.htm>; Foreign Affairs Office of the Fujian Provincial People's Government, Hong Kong and Macao Affairs Office of the Fujian Provincial People's Government, 5.11.2017, <http://www.fjao.gov.cn/ztlz/ktx/fyyd/201711/t20171106_1606524.htm>).

4.5. 2018. *Xi's letters to youths: Inspiring the next generation*. China Daily koostamia ja julkaisemia lainauksia Xi: nuorisolle kohdistetuista sanomista vuosilta 2013-2017. (China Daily, 4.5.2018, <http://www.chinadaily.com.cn/a/201805/04/WS5aeb8d6da3105cdcf651bdae.html?bsh_bid=2019200529>).

Kirjallisuus

Abulof, Uriel & Markus Kornprobst (2017), "Introduction: the politics of public justification", *Contemporary Politics* 23 (1): 1-18. Routledge.

Ahlers, Anna L., Thomas Heberer & Günter Schubert (2016), "Whither local governance in contemporary China? Refiguration for more effective policy implementation", *Journal of Chinese Governance* 1 (1): 55-77. Routledge.

Alvesson, Mats & Dan Kärreman (2000a), "Taking the linguistic turn in organizational research: challenges, responses, consequences", *Journal of Applied Behavioural Science* 36 (2): 136-158. SAGE.

Alvesson, Mats & Dan Kärreman (2000b), "Varieties of discourse: on the study of organizations through discourse analysis", *Human Relations* 53 (9): 1125-1149. SAGE.

Alvesson, Mats. & Dan Kärreman (2011), "Decolonializing discourse: Critical reflections on organizational discourse analysis", *Human Relations* 64 (9): 1121-1146. SAGE.

Bachrach, Peter & Morton S. Baratz (1963), "Decisions and Nondecisions: An Analytical framework", *American Political Science Review* 57 (3): 632-642. Cambridge University Press.

Bandurski, David (2015), *How Xi Jinping Sees the Internet*. Artikkelin julkaistu 9.12.2015 China Media Project-sivustolla. Saatavissa: <<http://chinamediaproject.org/2015/12/09/how-xi-jinping-sees-the-internet/>>, luettu 24.5.2018.

Beetham, David (1991), *The Legitimation of Power*. Palgrave MacMillan.

Bell, Daniel A. (2015), *The China Model. Political Meritocracy and the Limits of Democracy*. Princeton University Press.

Bell, Daniel A. (2017), "Comparing Political Values in China and the West: What Can Be Learned and Why It Matters", *Annual Review of Political Science* 20: 93-110. Annual Reviews.

Bennett, Yan Chang & John Garrick (2016), "Introduction: China's deepening socialist rule of law", Teoksessa: Garrick, John & Yan Chang Bennett (toim.), *China's Socialist Rule of Law, Reforms Under Xi Jinping*, ss. 1-13. Routledge Contemporary China Series. Routledge.

Berg, Elias (1988), "The Meaning of Legitimacy", Teoksessa: Anckar, Dag, Hannu Nurmi & Matti Wiberg (toim.), *Rationality and Legitimacy. Essays on Political Theory, No.8*. The Finnish Political Science Association.

Billig, Michael (1987), *Arguing and thinking, a rhetorical approach to social psychology*. Cambridge University Press.

Billig, Michael (1991), *Ideology and Opinions. Studies in rhetorical psychology*. London: SAGE.

Blondel, Jean & Jean-Louis Thiébault (2010), "Types of personal relationships among leaders, their parties and the citizens of the these parties", Teoksessa: Blondel, Jean & Jean-Louis Thiébault with Katarzyna Czernicka, Takashi Inoguchi, Ukrist Pathmanand & Fulvio Venturino, *Political Leadership, Parties and Citizens*. Routledge Research in Comparative Politics, Routledge.

Boehler, Patrick & Vanessa Piao (2015), *Xi Jinping's Speech on the Arts Is Released, One Year Later*. Artikkelin julkaistu 15.10.2015 Sinosphere-blogissa. Saatavissa: <<https://sinosphere.blogs.nytimes.com/2015/10/15/xi-jinping-speech-arts-culture/>>, luettu 18.5.2018.

Brady, Anne-Marie (2009), "Mass persuasion as a means of legitimation and China's popular authoritarianism" *American Behavioural Scientist* 53 (3): 434-457. SAGE.

Brodsgaard, Kjell Erik & Zheng Yongnian (2006), "Introduction: whither the Chinese Communist Party", Teoksessa: Brodsgaard, Kjell Erik & Zheng Yongnian (toim.), *The Chinese Communist Party in Reform*, ss.1-14. Routledge.

Brooker, Paul (2009), *Non-democratic regimes*. Palgrave Macmillan.

Brown, Kerry (2014a), *Carnival China. China in the Era of Hu Jintao and Xi Jinping*. Imperial College Press.

Brown, Kerry (2014b), *The New Emperors. Power and the Princelings in China*. I.B. Tauris & Co. Ltd.

Brown, Kerry (2016), *CEO, China. The Rise of Xi Jinping*. I.B. Tauris & Co. Ltd.

Brown, Kerry (2018), *The World According to Xi: Everything You Need to Know About the New China*. I.B. Tauris & Co. Ltd.

Brown, Kerry & Carla De Utra Mendes (2018), “New era will be dynamic, liberating”, China Daily Hong Kong, 4.6.2018. Saatavissa: <<https://www.chinadailyasia.com/articles/219/242/45/1528095757167.html>>, luettu 4.6.2018.

Brown, Kerry & Simone van Nieuwenhuizen (2016), *China and the New Maoists*. Zed Books.

Brownlee, Jason (2017), “The limited reach of authoritarian powers”, *Democratization* 24 (7): 1326-1344. Routledge.

Burnell, Peter (2006), “Autocratic opening for democracy: Why legitimacy matters?”, *Third World Quarterly* 27 (4): 545-562. Routledge.

Chan, Joseph (2014), *Confucian Perfectionism. A Political Philosophy for Modern Times*. Princeton-China Series. Princeton University Press.

Chen, Xixi (toim.) (2015), *Xi Jinping Wit and Vision. Selected Quotations and Commentary*. Foreign Languages Press.

Chilton, Paul (2004), *Analysing Political Discourse: Theory and practice*. Routledge.

Chilton, Paul & Christina Schaffner (2002), "Introduction: Themes and principles in the analysis of political discourse", Teoksessa: Chilton, Paul & Christina Schaffner (toim.), *Politics as Text and Talk: Analytic Approaches to Political Discourse*, ss. 1-41. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

China Daily (11.3.2018), "Xi's thought enshrined in China's Constitution". China Daily, 11.3.2018. Saatavissa: <<http://www.chinadaily.com.cn/a/201803/11/WS5aa4fe38a3106e7dcc140e4f.html>>, luettu 4.6.2018.

China Daily (7.5.2018), "Official: Xi Thought is modern Marxism". China Daily, 7.5.2018. Saatavissa <<http://www.chinadaily.com.cn/a/201805/07/WS5aef8d69a3105cdcf651c406.html>>, luettu 4.6.2018.

China's State Council, (2016), *The Right to Development: China's Philosophy, Practice and Contribution*, White Paper, The State Council Information Office of the People's Republic of China, December 2016. Saatavissa: <http://english.gov.cn/archive/white_paper/2016/12/01/content_281475505407672.htm>, luettu 23.5.2018.

Dickson, Bruce J., Pierre F. Landry, Shen Mingming & Yan Jie (2016), "Public Goods and Regime Support in Urban China", *The China Quarterly* 228: 859-880. Cambridge University Press.

Dickson, Bruce J., Shen Mingming & Yan Jie (2017), "Generating Regime Support in Contemporary China: Legitimation and the Local Legitimacy Deficit", *Modern China* 43 (2): 123-155. SAGE.

Chou, Mark, Pan Chengxin & Avery Poole (2017), "The threat of autocracy diffusion in consolidated democracies? The case of China, Singapore and Australia", *Contemporary Politics* 23 (2): 175-194. Routledge.

Connolly, William (1984), "Introduction: Legitimacy and Modernity", Teoksessa: Connolly, William (toim.). *Legitimacy and the State*, ss. 1-19. Oxford: Basil Blackwell Publisher Ltd.

Dahl, Robert (1957), "The Concept of Power", *Systems Research and Behavioral Science* 2 (3): 201-215. Wiley Online Library.

Dickson, Bruce J. (2003), *Red Capitalists in China. The Party, Private Entrepreneurs, and Prospects for Political Change*. Cambridge Modern China Series. Cambridge University Press.

Dickson, Bruce (2016), *The Dictator's Dilemma. The Chinese Communist Party's Strategy for Survive*. George Washington University. Oxford University Press.

Digester, Peter (1992), "The Fourth Face of Power", *The Journal of Politics* 54 (4): 977-1007. University of Chicago Press.

Dimitrov, Martin K. (2014), "What the party wanted to know: Citizen complaints as a 'barometer of public opinion' in communist Bulgaria", *Eastern European Politics and Societies and Cultures* 28 (2): 271-295. SAGE.

Dukalskis, Alexander (2017), *The authoritarian public sphere: Legitimation and autocratic power in North Korea, Burma and China*. New York: Routledge.

Dukalskis, Alexander & Johannes Gerschewski (2017), "What autocracies say (and what citizens hear): proposing four mechanism of autocratic legitimation", *Contemporary Politics* 23 (3): 251-268. Routledge.

Easton, David (1953). *A Political System*. Knopf.

Easton, David (1957), "An Approach to the Analysis of Political Systems", *World Politics* 9 (3): 383-400. Cambridge University Press.

Easton, David (1965), *A systems analysis of political life*. New York: John Willey & Sons.

Elster, Jon (1978), *Logic and Society: Contradictions and Possible Worlds*. New York: Jon Wiley.

Estlund, David M. (2008), *Democratic authority: a philosophical framework*. Princeton University Press.

Fairbrother, Gregory P. & Zhenzhou Zhao (2016), “Paternalism, National Citizenship, and Religiosity in Chinese State Legitimation Discourse”, *Journal of Chinese Political Science* 21: 417-434. Springer.

Fairclough, Norman (1989), *Language and power*. Singapore: Longman.

Fairclough, Norman (1992), *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.

Fairclough, Norman (1993), “Critical discourse analysis and the marketization of public discourse: the universities”, *Discourse & Society* 4 (2): 133-168. SAGE.

Fairclough, Norman (1995), *Miten media puhuu*. Suomentaneet: Virpi Blom & Kaarina Hazard. Tampere: Vastapaino.

Fairclough, Norman, Philip Graham, Jay Lemke & Ruth Wodak (2004), “Introduction”, *Critical Discourse Studies* 1 (1): 1-7. Routledge.

Finer, Samuel (1997), *The History of Government from Earliest Times*. Oxford: Oxford University Press.

Foucault, Michel (1977), *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. New York: Random House.

Foucault, Michel (1980), *Power/Knowledge: Selected interviews & other writings 1972-1977 by Michel Foucault*. Toimittanut: Colin Gordon. New York: Pantheon Books.

Foucault, Michel (1986), *The archaeology of knowledge*. London: Tavistock.

Foucault, Michel (1998), "Polemics, Politics and Problematics", Teoksessa: Robinow, Paul (toim.), *Essential works of Foucault, vol. 1, "Ethics"*. The New Press. Saatavissa: <<https://foucault.info/doc/foucault/interview-html>>, luettu 24.5.2018.

Friedberg, Aaron L. (2017), *The Authoritarian Challenge. China, Russia and the Threat to the Liberal International Order*. The Sasakawa Peace Foundation. Saatavissa: <<http://www.spf.org/>>, luettu 26.5.2018.

Friedrich, Carl (1963), *Man and His Government. An Empirical Theory of Politics*. New York: McGraw-Hill.

Fumagalli, Matteo (2017), "Social contention, authoritarian resilience, and political change", *Democratization* 24 (6): 1215-1223. Routledge.

Gao, Jie (2015), "Political rationality vs. technical rationality in China's target-based performance measurement system: The case of social stability maintenance", *Policy and Society* 34: 37-48. Elsevier.

Gerschewski, Johannes (2013), "The three pillars of stability: Legitimation, repression, and co-optation in autocratic regimes", *Democratization* 20 (1): 13-38. Routledge.

Gilley, Bruce (2006), "The meaning and measure of state legitimacy", *European Journal of Political Research* 45: 499-525. Wiley Online Library.

Gilley, Bruce (2009), *The right to rule: How states win and lose legitimacy*. New York: Columbia University Press.

Gilley, Bruce & Heike Holbig (2009), "The Debate on Party Legitimacy in China: a mixed quantitative/qualitative analysis", *Journal of Contemporary China* 18 (59): 339-358. Routledge.

Gow, Michael (2017), "The Core Socialist values of the Chinese dream: towards a Chinese integral state", *Critical Asian Studies* 49 (1): 92-116. Routledge.

Grauvogel, Julia & Christian von Soest (2017), *Regime Legitimation Expert Survey (RLES)*. GIGA German Institute of Global and Area Studies. Saatavissa: <<https://datorium.gesis.org/xmlui/handle/10.7802/1545>>, luettu 23.5.2018.

Gries, Peter Hays (2004), "Popular nationalism and state legitimation in China", Teoksessa: Gries, Peter Hays & Stanley Rosen, *State and Society in 21st-century China. Crisis, contention and legitimation*, ss. 180-194. Routledge.

Greenfeld, Liah (2017), "Caveat: addressing public justification as an empirical phenomenon", *Contemporary Politics* 23 (1):120-125. Routledge.

Gregor, A. James (2014), *Marxism and the Making of China*. Palgrave Macmillan.

Habermas, Jürgen (2015), *Between facts and norms: Contributions to a discourse theory of law and democracy*. John Wiley & Sons.

He, Baogang (2006), "Intra-Party democracy: a revisionist perspective from below, Teoksessa: Brodsgaard, Kjell Erik & Zheng Yongnian (toim.), *The Chinese Communist Party in Reform*, ss.192-209. Routledge.

Hechter, Michael (2009), "Introduction: Legitimacy in modern world", *American Behavioral Scientist* 53 (3): 279-288. SAGE.

Hindess, Barry (1996), *Discourses of Power: from Hobbes to Foucault*. Cambridge: Blackwell Publishers.

Holbig, Heike & Bruce Gilley (2010), "Reclaiming Legitimacy in China", *Politics & Policy* 38 (3): 395-422. Wiley Periodicals Inc.

Holbig, Heike (2013), "Ideology after the end of ideology: China and the quest for autocratic legitimation", *Democratization* 20 (1): 61-81. Routledge.

Huang, Yanzhong & Dali L. Yang (2004), "Population Control and State Coercion in China", Teoksessa: Naughton, Barry J. & Dali L. Yang (toim.), *Holding China Together*. Cambridge University Press.

Hurrelmann, Achim (2017), "Empirical legitimation analysis in International Relations: how to learn from the insight – and avoid the mistakes – of research in EU studies", *Contemporary Politics* 23 (1): 63-80. Routledge.

Hyvönen, Ari-Elmeri & Tapio Juntunen (2016), "Sopeutuva yhteiskunta ja resilienssi: turvallisuuspoliittinen analyysi, *Politiikka* 58 (3): 206-223. Valtiotieteellinen yhdistys r.y.

Jing, Yujia, Cui Yangyang & Li Danyao (2015), "The politics of performance measurement in China", *Policy and Society* 34: 49-61. Elsevier.

Jiang, Qing (2013), *A Confucian Constitutional Order. How China's Ancient Past Can Shape Its Political Future*. Koonnut: Daniel A. Bell ja Fan Ruiping. Käännös: Edmund Ryden. Princeton University Press.

Jokinen, Arja (1999), "Diskurssianalyysin suhde sukulaistraditioihin", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi liikkeessä*, ss.37-53. Tampere: Vastapaino.

Jokinen, Arja (2002), "Vakuuttelevan ja suostuttelevan retoriikan analysoiminen", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi liikkeessä*, ss.126-159. 2. painos. Tampere: Vastapaino.

Jokinen, Arja & Kirsi Juhila (1991), *Diskursseja rakentamassa, näkökulma sosiaalisten käytäntöjen tutkimiseen*. Tampereen yliopisto, Sosiaalipolitiikan laitos, Tutkimuksia, Sarja A, No:2. Tampereen yliopisto.

Jokinen, Arja & Kirsi Juhila (1999), "Diskurssianalyttisen tutkimuksen kartta", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi liikkeessä*, ss.54-97. Tampere: Vastapaino.

Jokinen, Arja & Kirsi Juhila (2000), "Valtasuhteiden analysoiminen", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen, *Diskurssianalyysin aakkoset*, 2.painos, ss. 75-107. Vastapaino. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (2000a), ”Johdanto”, Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen, *Diskurssianalyysin aakkoset*, 2.painos, ss. 9-14. Vastapaino. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (2000b), ”Diskursiivinen maailma, teoreettiset lähtökohdat ja analyyttiset käsitteet”, Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen, *Diskurssianalyysin aakkoset*, 2. painos, ss. 17-45. Vastapaino. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (2016), *Diskurssianalyysi: teorial peruskäsitteet ja käyttö*. Tampere: Vastapaino.

Judén-Tupakka, Soila (2007), ”Askelia fenomenologiseen analyysiin”, Teoksessa: Syrjänen, Eija, Ari Eronen & Veli-Matti Värri (toim.), *Avauksia laadullisen tutkimuksen analyysiin*, ss. 62-87. Tampere University Press.

Juhila, Kirsi & Eero Suoninen (1999), ”Kymmenen kysymystä diskurssianalyysistä”, Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi liikkeessä*, ss. 233-252. Tampere: Vastapaino.

Juntunen, Matti & Lauri Mehtonen (1982), *Ihmistieteiden filosofiset perusteet*. Jyväskylä: Gummerus.

Kaakkuri-Nuuttila, Marja-Liisa (2013), ”Retoriikka”, Teoksessa: Kaakkuri-Knuuttila, Marja-Liisa (toim.). *Argumentti ja kritiikki: Lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot*, 9.painos. Helsinki: Gaudeamus.

Kailitz, Steffen (2013), “Classifying political regimes revisited: Legitimation and durability”, *Democratization* 20 (1): 39-60. Routledge.

Kailitz, Steffen & Daniel Stockemer (2017), “Regime legitimation, elite cohesion and the durability of autocratic regime types”, *International Political Science Review* 38 (3): 332-348. SAGE.

Kallio, Jyrki (2011), *Tradition in Chinese politics. The Party-state's reinvention of the past and the critical response from public intellectuals*, FIIA Report 27. Ulkopoliittinen Instituutti.

Kallio, Jyrki (2014a), *Mestari Kongin keskustelut, Kungfutselaisuuden ydinolemus*. Gaudeamus Helsinki University Press.

Kallio, Jyrki (2014b), *Chinese Dream, Others' Nightmare? Despite superficial similarities, China is not destined to follow Russia's path to rogue-dom*, FIIA Briefing Paper 153, April 2014. Ulkopoliittinen Instituutti.

Kallio, Jyrki (2017). *Xi Jinping at mid-term and beyond. What lies ahead for China during the incumbent leader's second term?*, FIIA Briefing Paper 213, January 2017. Ulkopoliittinen Instituutti.

Kneuer, Marianne & Thomas Demmelhuber (2016), "Gravity centres of authoritarian rule: conceptual approach", *Democratization* 23 (5): 775-795. Routledge.

Korvela, Paul-Erik (2015), "Mittautusten politiikka", *Politiikka* 57 (2): 71-74. Valtiotieteellinen yhdistys r.y.

Kuran, Timur (1997), *Private truth, public lies: The social consequences of preference falsification*. Cambridge: Harvard University Press.

Kölner, Patrick & Steffen Kailitz (2013), "Comparing autocracies: theoretical issues and empirical analyses", *Democratization* 20 (1): 1-12. Routledge.

Laclau, Ernesto & Chantal Mouffe (1987), "Post-Marxism without apologies", *New Left Review* 166: 79-106. New Left Review.

Lampton, David M. (2015), Xi Jinping and the National Security Commission: policy coordination and political power. *Journal of Contemporary China* 24 (95): 759-777. Routledge.

Leino, Mikko & Rauli Mickelsson (2017), "Maahanmuuttodiskurssi pienryhmäkeskusteluissa", *Politiikka* 59 (3): 203-221. Valtiotieteellinen yhdistys r.y.

Li, Cheng (2012), *The Powerful Factions Among China's Rulers*, Brookings, 5.11.2012. Saatavissa: <<https://www.brookings.edu/articles/the-powerful-factions-among-chinas-rulers/>>, luettu 5.6.2018.

Li, Qinggang (2014), "Developing Democracy", Teoksessa: Xie Chuntao (toim.), *Challenges for China – How the CPC Makes Progress*. New World Press.

Luhman, Niklas (1995), *Social systems*. Stanford University Press.

Margues, Xavier (2016), "The Irrelevance of Legitimacy", *Political Studies* 64 (1): 19-34. SAGE.

Mayer, Robert (2001), "Strategies of justification in authoritarian ideology", *Journal of Political Ideologies* 6 (2): 147-168. Routledge.

McGregor, Richard (2010), *Puolue. Alkuperäisteos: The Party. The Secret World of China's Communist Rulers*. Suomentanut: Matti Kinnunen. Otavan Kirjapaino Oy.

Maxwell, Joseph A. (2012), *A Realist Approach for Qualitative Research*. London: SAGE.

Mazepus, Honorata (2017), "What makes political authorities legitimate? Students' ideas about legitimacy in five European democracies and hybrid regimes", *Contemporary Politics* 23 (3): 306-327. Routledge.

Men, Honghua & Steve Tsang (2016), "Genesis of a Pivotal Decade", Teoksessa: Yao Shujie & Steve Tsang (toim.), *China in the Xi Jinping Era*. The Nottingham China Policy Institute Series. Palgrave Macmillan.

Minzer, Carl et al. (2018), "Forty Years on, Is China Still Reforming?", ChinaFile Conversation. Artikkele julkaistu 9.11.2018. Saatavissa: <www.chinafile.com/conversation/forty-years-china-still-reforming>, luettu 11.11.2018.

Naughton, Barry (2017), "Xi Jinping's Second term as CEO of China, Incorporated", Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China's*

future, ss. 22-25. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Ning, Fang (2015), *China's Democracy Path*. China Insights Serie. Käännös: Wu Yisheng & Liu Aiyun. China Social Science Press. Springer.

Noesselt, Nele (2017), "Introduction: 'New Normal' under Xi Jinping", *Journal of Chinese Political Science* 22: 321-325. Springer.

Omelicheva, Mariya (2016), "Authoritarian legitimation: assessing discourses of legitimacy in Kazakhstan and Uzbekistan", *Central Asian Survey* 35 (4): 481-500. Routledge.

Paastela, Jukka (2000), *Yksin- ja harvainvallasta. Tutkimus muinaisista ja nykyisistä autokratioista ja oligarkioista sekä niistä esitetyistä käsityksistä. Toinen nide*. Studia Politica Tamperensis No.9, Tampereen yliopisto, Poliitiikan tutkimuksen laitos.

Paloheimo, Heikki & Matti Wiberg (2012), *Poliitiikan perusteet*. Sanoma Pro Oy.

Parker, Ian (1992), *Discourse dynamics, critical analysis for social and individual psychology*. Routledge.

Phillips, Nelson & Cynthia Hardy (2002), "Discourse Analysis: Investigating Processes of Social Construction", *Sage University Papers Series on Qualitative Research Methods*, Vol. 50. SAGE.

Phillips, Nelson, Thomas B. Lawrence & Cynthia Hardy (2004), "Discourse and institutions", *Academy of Management Review* 29 (4): 635-652. University of Melbourne. Saatavissa: <www.unimelb.edu.fi>, luettu 24.5.2018.

Pietikäinen, Sari & Anne Mäntynen (2009), *Kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.

Potter, Jonathan (2004), "Discourse analysis as a way of analysing naturally occurring talk", Teoksessa: Silverman, David (toim.), *Qualitative Research: Theory, Method and Practice*, ss. 200-221. SAGE.

Potter, Jonathan & Margaret Wetherell (1989), *Discourse and social psychology*. SAGE.

Puranen, Matti (2016), "Kiinalaista maailmanpolitiikan teoriaa rakentamassa", *Politiikka* 58 (4): 323-331. Valtiotieteellinen yhdistys r.y.

Puusa, Anu (2011), "Laadullisen aineiston analysointi", Teoksessa: Puusa, Anu & Pauli Juuti (toim.), *Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan*, ss.114-125. Johtamistaidon opisto. Hansaprint.

Pynnönen, Anu (2013), *Diskurssianalyysi: Tapa tutkia, tulkita ja olla kriittinen*, No: 379/2013 Working Paper, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu, Jyväskylän yliopisto.

Remes, Liisa (2004), Diskurssianalyysin kolme traditiota. *Metodix, menetelmäartikkelit*. Saatavissa: <<https://metodix.fi/2014/05/19/remes-diskurssianalyysin-kolme-traditiota/>>, luettu 30.3.2018.

Remes, Liisa. (2006), "Diskurssianalyysin perusteet", Teoksessa: Metsämuuronen, Jari (toim.), *Laadullisen tutkimuksen käsikirja*, ss. 285-374. Jyväskylä: Gummerus.

Ringgen, Stein (2016), *The Perfect Dictatorship. China in the 21st Century*. Hong Kong University Press.

Rinne, Jenni & Hanna Wass (2017), "Tutkimus representaationa", *Politiikka* 59 (4): 245-249. Valtiotieteellisen yhdistys r.y.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Anna Puusniekka (2006), KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkajulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietovarasto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>. (Viitattu 16.4.2018).

Saich, Tony (2011), *Governance and Politics of China*. Third edition. Palgrave Macmillan.

Saich, Tony (2016), "How China's citizens view the quality of Governance under Xi Jinping", *Journal of Chinese Governance* 1 (1): 1-20. Routledge.

Sandby-Thomas, Peter (2014a), “‘Stability overwhelms everything’, analysing the legitimating effect of the stability discourse since 1989”, Teoksessa: Cao Qing, Tian Hailong & Paul Chilton (toim.). *Discourse, politics and media in contemporary China*, ss. 47-76. John Benjamins Publishing Company.

Sandby:Thomas, Peter (2014b), “How do you solve a problem like legitimacy?: contributing to a new research agenda”, *Journal of Contemporary China* 23 (88): 575-592. Routledge.

Schatz, Edward (2006), “Access by accident: Legitimacy claims and democracy promotion in authoritarian Central Asia”, *International Political Science Review* 27 (3): 263-284. SAGE.

Schubert, Gunter (2008), “One-Party Rule and the Question of Legitimacy in Contemporary China: preliminary thoughts on setting up a new research agenda”, *Journal of Contemporary China* 17 (54): 191-204. Routledge

Schubert, Gunter (2014), “Political legitimacy in contemporary China revisited: theoretical refinement and empirical operationalization”, *Journal of Contemporary China* 23 (88): 593-611. Routledge.

Schumpeter, Joseph (1976) [1942], *Capitalism, Socialism and Democracy*. London: George Allen & Unwin.

Shambaugh, David (2009), *China’s Communist Party. Atrophy and Adaptation*. Paperback edition. Woodrow Wilson Center Press. University.

Shambaugh, David (2016), *China’s Future*. Polity Press of California Press.

Shih, Victor (2017), “The Pros and Cons Centralizing Power in China.”, Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China’s future*, ss. 18-21. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Shih, Victor & Jude Blanchette (2017), “1.3 Billion People Are in One Man’s Grip”, Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China’s*

future, ss. 26-32. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Shirk, Susan (2017), "Xi Jinping and China's Leadership Succession", Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China's future*, ss. 5-11. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Shirk, Susan & Lei Guang (2017), "Preface", Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China's future*, ss. 3-4. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Shirk, Susan, Lei Guang, Barry Naughton, Victor Shih & Tai Ming Cheung (2017), "The 19th Party Congress: The Retrospective Analysis", Raportissa: 21st Century China Center, *Xi takes charge: Implications of the 19th Party Congress for China's future*, ss. 37-42. A 21st Century China Center Briefing, 21st Century China Center, UC San Diego School of Global Policy & Strategy.

Shue, Vivienne (2004), "Legitimacy crisis in China?", Teoksessa: Gries, Peter Hays & Stanley Rosen, *State and Society in 21st-century China. Crisis, contention and legitimation*, ss. 24-49. Routledge.

Siltaoja, Marjo & Meri Vehkaperä (2011), "Diskurssianalyysi johtamis- ja organisaatiotutkimuksessa", Teoksessa: Puusa, Anu & Pauli Juuti (toim.), *Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan*, ss.206-231. Hansaprint: Johtamistaidon opisto.

Song, Yunya, Lu Yin, Chang Tsan-Kuo & Yu Huang (2017), "Polls in an authoritarian space: reporting and representing public opinion in China", *Asian Journal of Communication* 27 (4): 339-356. Routledge.

Strafella, Giorgio (2015), "'Marxism' as tradition in CCP discourse", *Asiatiche Studien – Études Asiatiques* 69 (1): 235-253. De Gruyter.

Su, Change (2013), "Overcoming Difficulties in the Study of Democracy", *Qiushi Journal* 5 (4), English edition. Alkuperäinen artikkeli ilmestynyt: *Qiushi Journal* 11, Chinese edition. Saatavissa: <http://english.qstheory.cn/magazine/201304/201311/t20131107_288071.htm>, luettu 24.5.2018.

Suoninen, Eero (1992), *Perheen kuvakulmat: Diskurssianalyysi perheenäidin puheesta*, Tampereen yliopisto, Sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos, Tutkimuksia, Sarja A, No.24. Tampereen yliopisto.

Suoninen, Eero (1999), "Näkökulma sosiaalisen todellisuuden rakentumiseen", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen (toim.), *Diskurssianalyysi liikkeessä*, ss.17-36. Tampere: Vastapaino.

Suoninen, Eero (2000), "Kielen käytön vaihtelevuuden analysoiminen", Teoksessa: Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen, *Diskurssianalyysin aakkoset*, 2. painos, ss. 48-73. Vastapaino. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Taylor, Diana (2014), *Michel Foucault: Key Concepts*. Taylor & Francis.

van Dijk, Teun (1993), "Principles of critical discourse analysis", *Discourse & society* 4 (2): 249-283. SAGE.

van Dijk, Teun A. (1995), "Ideological discourse analysis", Teoksessa: Teun A. van Dijk, *In*. University of Amsterdam.

van Dijk, Teun (2001), "Critical Discourse Analysis", Teoksessa: Tannen, Deborah, Heidi Hamilton & Deborah Schiffrin (toim.), *Handbook of Discourse Analysis*, ss. 352-372. Oxford: Blackwell.

von Haldenwang, Christian (2017), "The relevance of legitimation", *Contemporary Politics* 23 (3): 269-286. Routledge.

von Soest, Christian & Julia Grauvogel (2015), *How do non-democratic regimes claim legitimacy? Comparative insights from post-soviet countries*. GIGA Working Paper, NO:277, August 2015. Hamburg: GIGA.

von Soest, Christian & Julia Grauvogel (2017), "Identity, procedures and performance: how authoritarian regimes legitimize their rule", *Contemporary Politics* 23 (3): 287-305. Routledge.

Wang, Feng, Baochang Gu & Yong Cai (2016), "*The end of China's one-child policy*", Artikkelin julkaistu 30.3.2016, Brookings. Saatavissa: <<https://www.brookings.edu/articles/the-end-of-chinas-one-child-policy/>>, luettu 8.6.2018.

Wang, Jiayu (2017a), "Representations of the Chinese Communist Party's political ideologies in President Xi Jinping's discourse", *Discourse & Society* 28 (4): 413-435. SAGE.

Wang, Jiayu (2017b), "China's Current Discursive Governance: A Discourse Analysis Perspective", *Critical Arts* 31 (6): 128-145. Routledge.

Wang, Jiayu (2017b), "Chinese nationalism/patriotism through president Xi Jinping's 'Chinese Dream' Discourse", *Journal of Language and Politics* 16 (6): 830-848. John Benjamins Publishing Company.

Wang, Yiyin & Gong Liang (2014), "A New Chapter of Consultative Democracy – During the First Year of the Newly Elected 12th CPPCC National Committee", *Guangming Daily*, artikkeli ilmestynyt 3.3.2014.

Wang, Zhengxu & Zeng Jinghan (2016), "Xi Jinping: the game changer of Chinese elite politics?", *Contemporary Politics* 22 (4): 469-486. Routledge.

Weber, Max (1969) [1922], "The Three Types of Legitimate". Hans Gerth:in käännös vuodelta 1958 julkaisussa Berkeley Publications:in *Society and Institutions* 4 (1): 1-11, Weber:in vuonna 1922 ilmestyneestä esseestä. Uudelleenjulkaistu vuonna 1969 teoksessa: Etzioni, Amitai (toim.), *A Sociological Reader on Complex Organizations*, ss. 6-15. 2. painos. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Weber, Max (1978) [1922], "Wirtschaft und Gesellschaft", Teoksessa: Roth, Guenther & Claus

Wittich (toim.), *Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology, vol.1*. Berkeley: University of California Press.

Weber, Max (1984) [1919], "Politics as a vocation", Teoksessa: Connolly, William (toim.), *Legitimacy and the State*, ss.32-62. Oxford: Basil Blackwell Publisher Ltd.

Wetherell, Margaret & Jonathan Potter (1992), *Mapping the language of racism, discourse and the legitimization of exploitation*. Cornwall: Harvester Wheatsheaf.

Wiberg, Matti (1988), *Between Apathy and Revolution: Explicating Conditions for Political Legitimacy*. Turun yliopiston julkaisu, Sarja B: Humaniora, 182, ss. 1-133. Turun yliopisto.

Wibowo, Ignatius & Lye Liang Fook (2006), "China's Central Party School: a unique institution adapting to changes", Teoksessa: Brodsgaard, Kjell Erik & Zheng Yongnian (toim.), *The Chinese Communist Party in Reform*, ss. 139-156. Routledge.

Wood, Linda & Rolf Kroger (2000), *Doing Discourse Analysis: Methods for Studying Action in Talk and Text*. London: SAGE.

Wu, Guoguang (2014), "Debating Political Reform", Teoksessa: Wang, Gungwu & Zheng Yongnian, *China: Development and Governance*, ss. 15-20. World Scientific.

Xi, Jinping (2014a), *The Governance of China*. Foreign Language Press.

Xi, Jinping (2014b), *How to deepen reform comprehensively*. Alkuperäisen mandariininkielisen painoksen koonnut: The Party Literature Research Office of the Central Committee of the Communist Party of China. Englanninkielinen käännös: The Compilation and Translation Bureau of the Central Committee of the Communist Party of China. Foreign Language Press.

Xie, Chuntao (2014a), "Introduction: Challenges in Realizing the Chinese Dream", Teoksessa: Xie Chuntao (toim.), *Challenges for China. How the CPC Makes Progress*, ss. I-V. Englanninkielinen käännös: Xie Shengzhe. New World Press.

Xie, Chuntao (2014b), "Challenges Realizing the China Dream", Teoksessa: Xie Chuntao (toim.), *Challenges for China. How the CPC Makes Progress*, ss.1-3. New World Press.

Xing, Guoxin (2009), "Hu Jintao's Political Thinking and Legitimacy Building: A Post-marxist Perspective", *Asian Affairs: An American Review* 36 (4): 213-226. Heldref Publications.

Xu, Jiling, Guo Bensheng & Cai Yugao (2010), “Testing Open Recommendation and Direct Elections in the Community – An Account on the Revisit to the Public Recommendation and Direct Election in 363 Communities in Nanjing”, *Outlook*, Vol. 45.

Yang, Zhong (2014), “Do Chinese people trust their local government, and why?”, *Problems of Post-Communism* 61 (3): 31-44. M.E. Sharpe Inc.

Yu, Hong (2016), Urbanization and its impact in China. Teoksessa: Zang, Xiaowei (toim.), *Understanding Chinese Society*, Second edition, ss. 149-164. Routledge.

Yu, Jianxing & Wang Shizong (2016), “New Agenda for the Study of Chinese Governance”, *Journal of Chinese Governance* 1 (1): 21-40. Routledge.

Yu, Keping (2016), “Learning, training, and governing: the CCP’s cadre education since the reform”, *Journal of Chinese Governance* 1 (1): 41-54. Routledge.

Zang, Xiaowei (2016a), “Introduction”, Teoksessa: Zang, Xiaowei (toim.), *Understanding Chinese Society*, Second edition, ss. 1-10. Routledge.

Zang, Xiaowei (2016b), “Government and changing state-society relations”, Teoksessa: Zang, Xiaowei (toim.), *Understanding Chinese Society*, Second edition, ss. 211-223. Routledge.

Zhang, Baijia (2011), *Revolution, Construction and Reform: The Path of the Communist Party of China*. Foreign Language Press.

Zhang, Fenzhi (2015), *Xi Jinping: How to Read Confucius and Other Chinese Classical Thinkers*. CN Times Books, Inc., Beijing Mediatime Books Co., Ltd.

Zhang, Qianfan (2016), “Judicial reform in China: an overview”, Teoksessa: Garrick, John & Yan Chang Bennett (toim.), *China’s Socialist Rule of Law, Reforms Under Xi Jinping*, ss. 17-29. Routledge Contemporary China Series. Routledge.

Zhang, Yantu (2007), *Five Thousand Years of Chinese Nation*. Foreign Language Press.

Zhao, Dingxin (2009), "The mandate of heaven and performance legitimation in historical and contemporary China", *American Behavioral Scientist* 53 (3): 416-433. SAGE.

Zeng, Jinghan (2014b), "The Debate on Regime Legitimacy in China: bridging the wide gulf between Western and Chinese scholarship", *Journal of Contemporary China* 23 (88): 612-635. Routledge.

Zheng, Yongnan & Chen Gang (2014), "Intra-Party Democracy in Practice", Teoksessa: Wang, Gungwu & Zheng Yongnian, *China: Development and Governance*, ss. 21-27. World Scientific.

Zhou, Tanyoung (2016), "Overcoming the Dilemma of China's Growth", Teoksessa: Yao Shujie & Steve Tsang (toim.), *China in the Xi Jinping Era*. The Nottingham China Policy Institute Series. Palgrave Macmillan.

Zhou, Yingfen (2013), "Lock Power into the cage of System – The Formulation and Publication of Two Important Regulations within the CPC and the New Message Sent with Them", *Economic Daily*, artikkeli ilmestynyt 28.5.2013.

Zhu, Fayuan, David Wu, Xia Hanning, Brad Goldhorn, Xu Jianguo, Hong Annan, Zhang Deyi & You Daoqin (koonneet) (2010), *Fundamentals of Chinese Culture, 中国文化 ABC*. Englanninkieliset käännökset kaksikieliseen teokseen tehneet: Wu Ke, Yuan Zhimei, Lin Ying, Yuan Zhen, You Jiajuan & Li Jian. Jiangxi People's Publishing House, 江西人民出版社.

Zhu, Yuchao (2011), "'Performance Legitimacy' and China's Political Adaptation Strategy", *Journal of Chinese Political Science* 16: 123-140. Springer.